

Remissammanställning för

Kopierings- och tryckpapper inklusive Bas- och Kemikaliemodul

Version 5 av 044 Kopierings- och tryckpapper

Version 3 av Svanenmärkning av pappersprodukter – Basmodul

Version 3 av Svanenmärkning av pappersprodukter – Kemikaliemodul

5 oktober 2020

Svanmärkta kopierings- och tryckpapper inklusive Bas/ och Kemikaliemodulen - Remissammanställning

044/5, 2020-10-05

1	Sammanfattning	1
2	Om remissen	2
3	Sammanställning av inkomna svar	3
4	Generella kommentarer	6
5	Kommentarer till Basmodulen, i detalj	9
5.1	Produktgruppsavgränsning	9
5.1.1	Vad ingår i Basmodulen?	9
5.1.2	Vad krävs för att bli Svanenmärkt?	12
5.1.3	Definitions	12
5.2	Kommentarer till de individuella kraven	12
5.2.1	Information about production	12
5.2.2	Quality and regulatory requirements	12
5.2.3	Fibre raw material	13
5.2.4	Chemicals	31
5.2.5	Energy and greenhouse gasses	31
5.2.6	Emissions to water and air	44
5.2.7	Waste	60
5.2.8	Annual reporting	60
5.2.9	Bilagorna i Basmodulen	61
6	Kommentarer till Kemikaliemodulen, i detalj	63
6.1	Kemiska krav	63
6.1.1	Kommentarer kring definitionen av ingående ämnen och föroreningar	63
6.1.2	Föreslagna ändringar i förslaget till Kemikaliemodulen	65
6.1.3	Almänna kommentarer kring Kemikaliemodulen	73
7	Kommentarer till kopierings- och tryckpapper, i detalj	99
8	Kommentarer till bakgrunden, i detalj	100
9	Diskussion och slutsatser	100

1 Sammanfattning

Svanen har under nästan 30 år ställt krav för miljömärkning av pappersprodukter. Svanens krav är ställda ur ett livscykelperspektiv, så att krav ställs på de faser i papprets livscykel som har störst relevans och potential för miljöförbättringar. Kraven för pappersprodukter är idag samlade i ett s.k. modulsystem, där basmodulen och kemikaliemodulen omfattar de generella kraven för massa- och pappersproduktion inkluderande skogsbruk.

Remiss av Nordisk Miljömärkningens kriterier för kopierings- och tryckpapper, version 5 inklusive Bas- och Kemikaliemodul, version 3 utfördes i alla nordiska länder förutom Island under perioden 9 oktober 2019 till 11 december 2019. Det kom totalt 46 svar från olika remiss-instanser.

De områden som hade lyfts fram som de största ändringarna jämfört med generation 2 i Basmodulen fick mest kommentarer, nämligen krav på

- Certifieringen av fibrer (O7)
- Uppdatering av krav på kemikalier enligt Svanens kemikalieriktlinjer (Kemikaliemodulen)
- Skarpare krav på energi och omformulering av krav på CO₂ utsläpp (O9 och O10)
- Skarpare krav på utsläpp till vatten, speciellt COD och fosfor (O11)

Flera remissvar kritiserade hög certifieringsgrad 70 % i papper och föreslog 50 % i stället som ska gälla hela bruket. Flera kommenterade även certifieringsorganen FSC och PEFC som inte bör likställas. Certifieringssystem och -grad har dock inte förändrats efter remissen utan är 70 % i papper, det vill säga som FSC och PEFC har i sina märkta produkter och även EU Ecolabel i sina papperskriterier idag. Upphandlingsmyndigheterna i Danmark kräver också 70 %. Gällande eukalyptus och akacia massor finns det ett eget krav på massor, där certifieringsgrad ska som minimum vara 70 %. Resterande andel av träåvåren ska omfattas av FSC eller PEFC spårbarhetscertifiering.

Uppdateringar av krav på kemiska produkter i Kemikaliemodulen enligt Nordisk Miljömärkningens kemikalieriktlinjer ansågs för stränga. Speciellt kritiserades hårt definitionen av ingående ämnen och föroreningar med gränsvärde 100 ppm hårt. Efter remissen har gränsvärdet av föroreningar höjts från 100 ppm till 1000 ppm. Efter remissen har det också tydliggjorts ytterligare vilka krav som gäller för vilka kemikalier.

Många tillverkare kommenterade att skärpning av referensvärden för energi är för stränga, speciellt för elektricitet. Efter remissen har vissa referensvärden sett över enligt remissvaren, speciellt de som gäller tillverkning av kemisk massa inklusive differentierade referensvärden för torkad och otorkad blekt kemisk massa.

I remissförslaget var krav på klimatgasutsläppen omformulerat att omfatta enbart utsläpp av växthusgaser från bränsle som använts för processvärme i bruket. Tidigare ingick både CO₂ utsläpp från bränsle och elanvändning i kraven. Det kom flera kommentarer som ansåg att det är bra att exkludera utsläpp av växthusgaser

från elanvändning. Det kom också motsatta kommentarer för att kravet bör omfatta elektricitet. Några påpekade att Svanens kriterier inte ger incitament till förnybar energi. Medan många tillverkare kritiserade att föreslagna gränsvärden för CO₂ är för stränga – särskilt när det gäller papper tillverkat av mekanisk massa. Efter remissen har kravet sett över. Strukturen är samma som i remissförslaget men gränsvärden har lindras något. Det har även införts ett eget krav i tilläggsmodulen av kopierings- och tryckpapper där gränsvärden är strängare än i Basmodulen. Dessutom ska papperstillverkaren av Svanenmärkt papper leverera CO₂-beräkning.

Flera remissinstanser kritiserade att utsläpp till vatten och luft har stramats åt dubbelt eftersom både parameter och kvotvärden har skärpts. Det föreslagna referensvärdet speciellt för COD och fosfor innebär en kraftig sänkning. Efter remissen har vissa referensvärden justerats. En egen kategori för högblekt TMP/slipmassa med ett COD har införts. Magnefitmassa har också införts som en egen massatyp i de kriterierna.

I avsnitt 9 finns en tabell som visar alla huvudändringar som har gjorts i kriteriedokumentet efter remissen. Mindre justeringar och förtydliganden har gjorts för andra krav. Nordisk Miljömärkning har i avsnitt 5 gett svar på alla kommentarer och beskrivit om kravet har justerats.

2 Om remissen

Nordisk Miljömärkningens förslag till kriterier för Svanenmärkta kopierings- och tryckpapper, generation 5.0 inklusive Bas- och Kemikaliemodulen, generation 3 var på remiss under perioden 9 oktober till och med 11 december 2019.

I remissbrevet lyftes det fram att Svanenmärkta kopierings- och tryckpapper

- Är antingen tillverkad av jungfrufibrer och/eller återvunna fibrer. Minst 70 % av fibrerna som används i papper måste komma från hållbart skogsbruk eller vara återvunnet material.
- Uppfyller strikta krav för kemikalier som är farliga för hälsan och miljön.
- Tillverkas på ett energieffektivt sätt.
- Genererar mindre utsläpp till luft och vatten under produktionen.

I remissbrevet önskade Nordisk Miljömärkning framför allt få återkoppling på:

- Gränsvärden som ställs in för utsläpp av växthusgaser.
- Referensvärdena för de nya massa/kartongtyperna som infördes i Basmodulen.
- Den uppdaterade definitionen av ingående ämnen och föroreningar i kemikaliemodulen.

I denna sammanställning är alla kommentarer insamlade och besvarade av Nordisk Miljömärkning. Syftet är, förutom att samla in alla kommentarer, att visa hur externa synpunkter har påverkat kraven. Nordisk Miljömärkning är tacksam för alla svar som hjälper oss i vår utveckling och hjälper oss att se till att arbetet på kriterierna följer standarden ISO 14024.

3 Sammanställning av inkomna svar

Det har totalt inkommit 46 svar i remissen varav 2 stöder förslaget, 38 ger bara kommentarer, 2 förkastar förslaget med motivering och 4 avstår från yttrande. I tabellerna nedan presenteras sammanställning av svaren och remissvar för varje land.

Tabell 1: Sammanställning av svaren. Kolumnerna visar: A. Bara kommentarer, B. stöder förslaget, C. Stöder förslaget med kommentarer, D. Avstår från yttrande och E. Förkastar förslaget med motivering.

Land	A. Bara kommentarer	B. Stöder förslaget	C. Stöder förslaget med kommentarer	D. Avstår från yttrande	E. Förkastar förslaget med motivering	Totalt
Danmark	2		1	1		4
Sverige	24			3	1	28
Finland	9		1		1	11
Norge	3					3
Island						-
Totalt	38		2	4	2	46

Tabell 2: Danska remissvar

Remissinstans	A. Bara kommentarer	B. Stöder förslaget	C. Stöder förslaget med kommentarer	D. Avstår från yttrande	E. Förkastar förslaget med motivering
Basf A/S	x				
Forbrugerombudsmanden				x	
Miljø- og Fødevareministeriet			x		
WEPA Hygieneprodukte GmbH	x				
Σ Danska svar: 4	2		1	1	

Tabell 3: Svenska remissvar

Remissinstans	A. Bara kommentarer	B. Stöder förslaget	C. Stöder förslaget med kommentarer	D. Avstår från yttrande	E. Förkastar förslaget med motivering
Arctic Paper Munkedals AB	x				
BIM Kemi Sweden AB	x				
BillerudKorsnäs Gävle	x				
Buckman Europe, Middle East, North Africa	x				
Ecofast	x				
Ecolab	x				
Ecology & Pioneering	x				
Energimyndigheten				x	
Francisco Goes Celpa-Associacao da Industria Papeleira	x				
Folkhälsomyndigheten				x	
FSC Sweden	x				
Georgia-Pacific LLC	x				
Holmen Paper Hallsta	x				
Klabin	x				
Lamberti S.p.A. and Affiliates	x				
Mare	x				
Millar Western Forest Products Ltd	x				
European Plasticisers	x				
SCA	x				
Servophil	x				
Skogsindustrierna/Swedish Forest Industries	x				
Solenis	x				
Suzano Europe	x				
Sveriges Kommuner och Landsting				x	
Synthomer BV	x				
Stora Enso Paper AB Nymölla Bruk	x				
Södra Skogsägarna					x
Vallviks Bruk AB	x				
Σ Svenska svar: 28	24			3	1

Tabell 4: Finska remissvar

Remissinstans	A. Bara kommentarer	B. Stöder förslaget	C. Stöder förslaget med kommentarer	D. Avstår från yttrande	E. Förkastar förslaget med motivering
Buckman International	x				
CMPC PULP SpA	x				
Essity	x				
Finlands miljöcentral SYKE			x		
European Pulp and Paper Chemicals Group, Polyelectrolyte Producers Group (EPCG/PPG)					x
Global Cellulose Fibers, International Paper	x				
Kemira Oyj	x				
Metsä Group	x				
Sappi Europe	x				
Stora Enso	x				
UPM	x				
Σ Finska svar: 11	9		1		1

Tabell 5: Norska remissvar

Remissinstans	A. Bara kommentarer	B. Stöder förslaget	C. Stöder förslaget med kommentarer	D. Avstår från yttrande	E. Förkastar förslaget med motivering
Naturvernforbundet	x				
Vajda-Papir Scandinavia AS	x				
WWF Verdens naturfond	x				
Σ Norska svar: 3	3				

De enskilda kommentarerna från remissinstanser samlas och grupperas i följande avsnitt och följer siffrorna på kraven remissutkastet till kriterier. En del av remissinstanser har kommenterat flera områden i remissutkastet och kommentarer är sedan indelade efter tema. Nordisk Miljömärkning har gett svar på remisskommentarerna och det har gjorts gemensamt om det finns flera rådgivande organ som har kommenterat på samma tema.

4 Generella kommentarer

Nordic Ecolabelling's comment

A joint comment is given to general comments by Nordic Ecolabelling as all comments are mainly related to 1) environmental benefit gained by the Nordic Ecolabelling Criteria or 2) documents that are not easy to follow. Please, refer to comments in the end of the chapter.

Skogsindustrierna

För de föreslagna kriterierna så behöver det förtydligas vilken miljönytta som respektive ändring syftar till. En utvärdering om vad som är realistiskt genomförbart bör också tas i beaktande.

Södra Skogsägarna

Södra motsätter sig förslaget på grund av följande:

Förslagen till förändrade kriterier för pappersprodukter behöver förtydligas avseende vilken miljönytta som respektive ändring syftar till. En utvärdering om vad som är realistiskt genomförbart bör också beaktas.

Vallviks Bruk AB

För de föreslagna kriterierna så behöver det förtydligas vilken miljönytta respektive ändring syftar till. En utvärdering om vad som är realistiskt genomförbart bör också tas i beaktande.

Stora Enso Paper AB Nymölla Bruk

För de föreslagna kriterierna så behöver det förtydligas vilken miljönytta som respektive ändring syftar till. En utvärdering om vad som är realistiskt genomförbart bör också tas i beaktande.

Dokumentet är ostrukturerade och röriga. Fler förtydligande underrubriker behövs. I flera dokument används samma numrering, O1, O2 osv, vilket försvårar hanteringen.

Sappi Europe

We appreciate working together with Nordic Ecolabel. We celebrate the ambition of tightening the criteria at every review round, but we wish the pace of these changes to be aligned with the technological development within the industry.

WWF

Svanemerket signaliserer at et produkt overholder strenge miljøkriterier, og har hatt en minimal effekt på miljøet gjennom sitt livsløp. WWF har derfor høye forventninger om at Svanen setter strenge krav og et høyt ambisjonsnivå for de nye miljøkravene til kopi- og trykkipapir.

I vårt høringssvar har vi valgt å fokusere på skogbruk, bærekraftige råvarer, og sertifisering.

Svanen må sette miljøkrav som gir reelle positive endringer, kriterier som er relevante og oppdaterte i forhold til kunnskap om skogens miljøtilstand, samt reflekterer forbrukernes forventninger. Svanen har en viktig rolle og posisjon med mulighet til å påvirke et bredt spekter av produsenter, og til å gjøre produksjon og produkter mer bærekraftig og redusere sitt miljøavtrykk.

Stora Enso Fi

In January this year EU Ecolabel adopted their revised, tightened ecolabel requirements. To fulfil those requirements is not self-evident, and now the proposed criteria of Nordic Swan Ecolabel is increasing the pressure even more. Evaluation of the proposed criteria against the performance of

the production plants shows that most Stora Enso units are experiencing challenges to fulfil some of the proposed requirements.

General comments

- The documents are messy and unstructured. More clarifying sub-headings are needed.
- Same numbering system O1, O2, ... in all documents makes it even harder to follow.
- Clarification of why the criteria is there is needed. What is the purpose and the underlying idea – what will the environment gain if we adapt to the criteria?

SCA

SCAs förslag och synpunkter är samlade under respektive kriteriemodul.

Det blir rörigt med samma benämningar på de olika kraven i de olika modulerna. O1-O16 i Basmodulen och O1-O10 i Kemikaliemodulen etc. Det skulle underlätta kommunikationen och bli mer entydigt att använda skilda beteckningar i de olika modulerna.

FSC Sweden

En detaljkommentar är att både bakgrundsdokumentet och kriteriedokumentet är väldigt svåra att särskilja, det bör också stå att kriteriedokumentet är ett förslag och inte är färdigt dokument.

UPM

General comments

- Not easy to follow when criteria are given in different Modules and Appendixes.
- Workload will increase with proposed criteria for both applicant and competent body.

Georgia-Pacific LLC

General Comments: In general, cellulose based materials are renewable and create many benefits for society. The current basic module criteria ensure that environmentally preferable products are available. In the revision of the standard, Nordic Ecolabel should consider how the proposed changes will impact the availability of renewable materials. Additionally, the supply chain for many products is global and consideration for geographic variations should be considered.

Holmen Paper Hallsta

Generellt anser Holmen att förändringar av Svanens kriterier bör vara drivna av marknadskrav och vara formade med utgångspunkt i de krav marknaden ställer på miljömärkta produkter. Se Holmens svar efter varje förslag nedan.

Observera att i de fall kriterierna omfattar olika massa- och papperstyper omfattar svaren endast kategorierna *"TMP/Grundwood"* samt *"Paper/board machine, uncoated"*.

Arctic Paper Munkedals AB

Vi hade egentligen inte så många synpunkter för vår egen del mer än tidsfaktorn (som ju inte fanns anledning att titta på i det skedet). I övrigt deltog vi i en branschgemensam genomgång. I den genomgången såg vi främst problem för massabruken (leverantörer till Arctic Paper) där vi ser en risk att vi får överge några av våra nordiska leverantörer och vända oss till Sydamerika där de nyaste fabrikena finns men det är väl själva idén bakom svanen... Ur vårt eget perspektiv varde koldioxiden och i viss mån energiförbrukningarna som var flaskhalsarna.

Ecology & Pioneering

We consider that the revised criteria deliver key improvements for the sustainable sourcing of fibres, restriction of hazardous chemicals and reduced emissions to air and water.

However, we would like to give our views on a few specific issues.

Nordic Ecolabelling's comment

A joint comment is given to general comments by Nordic Ecolabelling as all comments are mainly related to 1) environmental benefit gained by the Nordic Ecolabelling Criteria or 2) documents that are not easy to follow.

The Nordic Ecolabelling appreciates your comments. The current Nordic Ecolabelling Criteria for Copy and Printing Paper including the Basic Module for Paper Products were published nine years ago in 2011. Thereafter, a lot has happened in pulp and paper mills regarding e.g. energy efficiency or emissions levels to water and air. Best Available techniques (BAT) Reference Document for Pulp, Paper and Board¹ has also been published in 2015. Nordic Ecolabelling is an environmental label and goes beyond legislation. Therefore, the limit values are set more stringent than values given in BAT bref or even in EU Ecolabel. The environmental benefit is gained by setting requirements that are relevant from environmental point of view and that only the environmentally best performing mills are able to achieve. For paper- / board-based products, primarily following areas are of greatest significance when assessing the product's environmental impact. The first is forestry, and the others are related to chemicals use, emissions to air and water, energy consumption in production of pulp and paper and waste. By setting requirements on the aforementioned areas, Nordic Ecolabelling is able to set requirements that are relevant for the environment.

Regarding the comments that the Nordic Ecolabelling Criteria are messy and not easy to follow are quite understandable. Since the raw materials, chemicals and manufacturing processes in pulp and paper production are similar, Nordic Ecolabelling has introduced a so-called modular system for paper products. Documentation sent to open consultation comprised three Criteria documents with background documents, namely the Basic Module and the Chemical Module for Paper Products that contain general requirements for pulp and paper production. The third document contains requirements specific for copy and printing paper. The Module system works well in application process but when all these Criteria including background documents are sent jointly to open consultation it may be quite confusing for the reader. However, because these modules are interrelated it is not worth sending the Basic Module to open consultation without a real connection to any specific paper product.

Although the Criteria documents seems to be messy it is worth noting that in the electronic application aid, My Swan Account, these challenges can, however, be avoided due to tailored application form relevant only to specific paper products.

Nordisk Miljömärknings kommentar

Nordisk Miljömärkning ger en gemensam kommentar till allmänna kommentarer eftersom alla kommentarer huvudsakligen är relaterade till 1) miljövinster som kan uppnås med Nordisk Miljömärknings kriterier eller 2) att dokumenten inte är så lätta att läsa.

Nordisk Miljömärkning tackar för kommentarer. Nordisk Miljömärknings kriterier för kopiering- och tryckpapper inklusive basmodulen för pappersprodukter

¹ <https://ec.europa.eu/jrc/en/publication/eur-scientific-and-technical-research-reports/best-available-techniques-bat-reference-document-production-pulp-paper-and-board-industrial>

publicerades för nio år sedan 2011. Därefter har mycket hänt i massa- och pappersindustri angående t.ex. energieffektivitet eller utsläpp till vatten och luft. BAT-referensdokument för massa, papper och kartong har också publicerats senare i 2015. Nordisk Miljömärkning är en miljömärkning och går utöver lagstiftningen. Därför kan gränsvärdena ställas strängare än värden som anges i BAT-bref eller i EU-Ecolabel kriterier. Miljövinster uppnås genom att ställa krav som är relevanta ur miljösynpunkt och som de bästa brukarna endast kan uppnå eller som anger brukarna incitament att sträva efter. För papperbaserade produkter är det främst följande områden som har betydelse i produktens miljöpåverkan. Den första är skogsbruk, och de andra är relaterade till kemikalieanvändning, utsläpp till luft och vatten, energiförbrukning vid produktion av massa och papper och avfall. Genom att ställa krav på ovanstående områden kan Nordic Ecolabelling ställa krav som är relevanta för miljön.

Kommentarerna om att kriterierna är röriga och inte enkla att följa är helt förståeligt. Eftersom råvaror, kemikalier och tillverkningsprocesser inom massa- och papperstillverkning har mycket gemensamt har Nordisk Miljömärkning infört ett så kallat modulsystem för pappersprodukter. Därför skickades tre dokument till remiss, nämligen Basmodulen och Kemikalimodulen för pappersprodukter som innehåller allmänna krav på massa- och papperstillverkning. Det tredje dokumentet innehåller specifika krav för kopierings- och tryckpapper. Modulsystemet fungerar bra i ansökningsprocessen, men när alla dessa kriterier inklusive bakgrundsdokument skickas till remiss kan det vara ganska rörigt för läsaren. Eftersom dessa moduler är sammanhängande är det emellertid inte värt att skicka Basmodulen till remiss utan en koppling till någon specifika papperskriterier.

Även om kriteriedokumentet verkar vara röriga är det värt att notera att det i den elektroniska ansökningshjälpen, My Swan Account, kan dessa utmaningar undvikas tack vare ett skraddarsytt ansökningsformulär som endast är relevant för just en specifik pappersprodukt.

5 Kommentarer till Basmodulen, i detalj

5.1 Produktgruppsavgränsning

5.1.1 Vad ingår i Basmodulen?

Skogsindustrierna

Nya massa- och wellpapptyper har inkluderats i Basmodulen. För massor är det NSSC (neutral sulphite semi chemical). För wellpapptyper är dessa: Kraftliner, Testliner, Wellenstoff och semikemisk fluting. Ovanstående massor och kartongtyper används vid produktion av wellpapp och kan användas av Svanenmärkta tryckerier.

Skogsindustriernas förslag Flytta från basmodulen och lyft in i kraven för de nya papper och kartongtyperna till kriterierna för tryckerier.

Argument och synpunkter på Svanen förslag

Otydligt varför dessa kvaliteter har införts. Detta är ett sätt att föra in förpackningar i Svanen kriterierna men risk att detta orsakar missförstånd på krav för wellpappstillverkare. Det bör framgå och förtydligas att detta inte är ett generellt krav, utan endast gäller för de Svanen certifierade tryckerier.

Nordisk Miljömärknings kommentar

Nordisk Miljömärkning tackar för kommentaren. Det är helt riktigt att dessa kvalitéer har införts in i Basmodulen för att dem kan användas som råvara i Svanenmärkta tryckerier. Dessa förpackningar kan inte Svanenmärkas i sig. Detta klargörs i bilaga 1 i Basmodulen som nu innehåller krav på kontrollerat papper som kan användas som tryckmaterial i Svanenmärkta tryckerier. Det kan även införas i kommande Nordisk Miljömärknings kriterier för tryckerier som under skrivande stund är under revision process.

Stora Enso Paper AB Nymölla Bruk

En viktig förbättring av förslaget är att magnetitmassa tas med i kriterierna. I BAT-slutsatserna har magnetitmassa egna BAT-AEL:er gällande utsläpp till vatten.

Nordisk Miljömärknings kommentar

Nordisk Miljömärkning tackar för kommentaren. Magnetitmassan tas med i kriterierna. Referensvärden för magnetitmassan anges i tabellen 4.2. för energi och tabellen 5.1. för utsläpp till vatten och luft i Basmodulen. Referensvärden är ändå lite skarpare än vad som anges i BAT-slutsatserna. Se närmare även avsnitt 5.2.5 och 5.2.6 i denna remissammanställning där referensvärden beaktas närmare.

Stora Enso Fi

One clear need for improvement is that magnetite pulp must be added into the criteria since the existing sulphite pulp references do not represent the magnetite process. This has been taken into account in BAT conclusions and EU Ecolabel and should be considered in Nordic Swan Ecolabel as well.

Nordic Ecolabelling's comment

The Nordic Ecolabelling appreciates your comments. Magnetite pulp has been added in the Basic Module. Reference values for energy and emissions are given in Table 4.2. and 5.1, respectively. Reference values for magnetite pulp are, however, made more stringent than those given in the BAT conclusions. See also more closely sections 5.2.5 and 5.2.6 in this document where reference values are discussed more thoroughly.

Essity

These comments are focused on the criteria that will affect the fluff pulp producers for the Sanitary Products. The first thing to remember is that most of these suppliers are located in the South East of the US, which gives different conditions for the requirements in the Base module, e.g. certified forestry, energy numbers and relevance of emissions.

Another, very important, perspective in this case is that fluff pulp is only one of many materials in a Sanitary product. For a manufacturer of these products there are, in addition, all other material requirements that must be fulfilled to have an approved product by the Nordic Ecolabel. With this in mind, we would like to again point out that the only, for the time being, renewable and well-functioning material in our products meets constantly more demanding criteria on bases that are not always reasonable.

Nordic Ecolabelling's comment

The Nordic Ecolabelling appreciates your comments. Fluff pulps are mainly used as raw material in the absorbent core of personal care products such as diapers and feminine hygiene products. Requirements and reference values for fluff pulp are mainly given in the Criteria of Nordic Swan Ecolabelled Sanitary Products and shall be considered in the next revision of these Criteria.

UPM

- Reference values for fluff pulp production are missing. And with current proposal all converted fluff pulps will drop out!

Basic Module should give separate reference values for converted Fluff pulp production, release and label paper production for future requirements.

<u>Proposed reference values for Converted Fluff pulp production</u>	
COD	1,2
S	0,2
Nox	0,6
P	0,002
CO2	100
Energy - Electricity	300
Energy - Fuels	1800

- Enclosure of release and label paper should be considered.

Nordic Ecolabelling's comment

Thank you for your comments. Release and label paper shall be considered more closely in conjunction with the open consultation of the Criteria for printing companies and printed matter. Regarding fluff pulp, please see our reply to Essity above.

Global Cellulose Fibers International Paper

I am writing to provide comments on the Nordic Swan copy and graphic paper draft standards. I appreciate the opportunity to provide comments on this open consultation, and truly thank you for this. I represent a fluff pulp business primarily and have understood that this will likely be the starting point for the Absorbent Hygiene Product (AHP) standard when the time comes for that revision. I would caution to say that the starting point for revising the fluff pulp criteria should really be the current fluff pulp criteria because the product specifications, energy requirements of fluff pulp, and location of the production facilities are vastly different from graphic paper producers.

Nordic Ecolabelling's comment

Please refer to reply to Essity above.

Finnish Environment Institute SYKE

Some new pulp/board types have been introduced in the Basic Module, namely kraftliner, testliner, Wellenstoff, semichemical fluting and regarding pulps, NSSC (neutral sulphite semi chemical). The aforementioned types of pulp and board are used in production of corrugated board and subsequently, can be used by Nordic Swan Ecolabelled printing companies.

- SYKE has no comments to this.

Nordic Ecolabelling's comment

Thank you for your comment.

Holmen Paper Hallsta

Nya massa- och kartongtyper har inkluderats i basmodulen.

Denna fråga berör inte Holmens verksamhet, vi avstår därför från att svara.

Nordisk Miljömärknings kommentar

Nordisk Miljömärkning tackar för kommentaren.

5.1.2 Vad krävs för att bli Svanenmärkt?

Inga remisskommentarer har lämnats.

5.1.3 Definitions

Stora Enso Fi

External water treatment – Internal water treatment

The current definitions are misleading and do not correspond to established practice to talk internal water treatment when the treatment is under the control of the operating unit, and external when the treatment is taken care by an external operator like municipality. What purpose would the “Internal water treatment” as defined in the proposal serve in the first place?

Nordic Ecolabelling’s comment

The Nordic Ecolabelling appreciates your comments. The aim of the definitions is to clarify what is meant by external and internal water treatment in the Nordic Ecolabelling Criteria as these definitions are used in the requirements of the Chemical Module. External means waste water discharged to recipient and this is not to be mixed with wastewater treatment done by an external part such as municipal wastewater treatment plant. The definitions have not been changed as they clarify what chemicals are covered by Nordic Ecolabelling’s Criteria.

5.2 Kommentarer till de individuella kraven

5.2.1 Information about production

O1 General comments on documentation

Inga remisskommentarer har lämnats.

O2 Type of pulp and paper

Inga remisskommentarer har lämnats.

O3 Production technology

Inga remisskommentarer har lämnats

5.2.2 Quality and regulatory requirements

O4 Regulatory requirements

Inga remisskommentarer har lämnats.

O5 Quality assurance

Inga remisskommentarer har lämnats.

O6 Quality manual

Inga remisskommentarer har lämnats.

5.2.3 Fibre raw material

O7 Fibre raw material

Miljö- og Fødevareministeriet (MFVM)

Lovligt og bæredygtigt indhold

MFVM støtter en skærpelse af Svanemærkets nuværende krav til brugen af papir/træ fra lovligt og bæredygtigt drevet skove ved at øge kravet til indholdet af certificeret og/eller genanvendt papir til minimum 70 %, der flugter kravet i den danske indkøbsvejledning om offentligt indkøb af lovligt og bæredygtigt træ.

Der tages et forbehold for teksten: *On an annual basis/the latest 12 months, a minimum of 70%** of the fibre raw material that is used in the paper shall originate from forestry certified under the FSC or PEFC schemes.*

Det er ikke helt klart hvad der menes her. Betyder det, at der kan være svanemærket kopi- og trykpapir, der ikke er genanvendt eller certificeret med FSC/PEFC, men alene kan opfattes som PEFC/FSC kontrolleret?

Særkrav

MFVM finder det ikke hensigtsmæssigt at stille særlige krav til forskellige træsorter (Eucalyptus) eller udelukke særlige træsorter, og opfordrer til, at Nordisk Miljömærkning accepterer de træsorter, der godkendes på EU niveau og i PEFC/FSC certificeringsordningerne.

MFVM opfatter ovenstående krav til dokumentation for bæredygtig skovdrift til også at gælde for det papir, der "godkendes" til trykkerier, således at tryksager fra et svanemærket trykkeri (men ikke som svanemærket tryksag) også opfylder Svanens krav om 70 % certificeret og/eller genanvendt papir.

Nordisk Miljömärknings kommentar

Nordisk Miljömärkning tackar för kommentarer. Certifieringsandel ska vara minst 70 % för Svanenmärkt papper och Svanen kontrollerat papper i tryckerierna, det vill säga pappret ska innehålla antingen 70 % för certifierat trävirke eller återvunnet material, resterande andel av träråvaran ska omfattas av FSC eller PEFC spårbarhetscertifiering.

Gällande vissa träsorter som eukalyptus följer pappersprodukternas Basmodul Svanens generella skogskrav där det ställs krav på förbud eller stränga krav på användning av vissa träslag. Syftet med kravet är att utesluta användningen av och skydda hotade trädarter och trädarter från utsatta områden i Intact Forest Landscapes (IFL). Den uppdaterade listan av träslag som begränsas i Svanenmärkta produkter har nyligen godkänts av Nordisk Miljömärknings nämnd i juni 2020. Listan har uppdaterats enligt status för de tre listorna det hänvisas till nämligen CITES, IUCN redlist och Rainforest Foundation Norges trädlista. Eftersom flera trädarter har hamnat på listorna CITES och IUCN har flera nya trädarter lagts till Svanens lista jämfört med den nuvarande trädlistan. Det öppnas även upp för att tillåta arter på listan under givna förhållanden, bl.a. måste trävirket vara 100 % FSC/PEFC och att arten inte är rödlistad i det aktuella området där den är avverkad. Även om eukalyptus och akacia är förbjudna i listan, får de användas i massa om andelen certifiering är minst 70 % i massa. Resterande andel av träråvaran ska omfattas av FSC eller PEFC spårbarhetscertifiering.

Ni har det helt riktigt att samma certifieringskrav gäller för både Svanenmärkt papper och kontrollerat papper som godkänns som råvara i tryckerier. Men enbart i trycksak som bär "Svanenmärkt trycksak" logo kan man garantera att certifieringsgrad verkligen är 70 %. Tryckeriet i sig kan vara Svanenmärkt men eftersom andel kontrollerat och icke kontrollerat papper kan variera beroende t.ex. av pappersslag och tryckmetod som använts garanterar logo "Svanenmärkt tryckeriet" inte att alla trycksaker i tryckeriet har så högt certifieringsgrad. I remissförslaget av Nordisk Miljömärknings kriterier för tryckerier och trycksak som var på remiss under våren 2020 föreslogs det att minst 70 % av tryckeriets totala årliga konsumtion av papper är kontrollerat eller miljömärkt.

Finnish Environment Institute SYKE

Regarding the requirement for fibre raw material (O7), the limit of certification has been increased from 30% to 70%. The limit value for fibre raw material originating from plantations such as acacia and eucalyptus is, however, 100%. For recycled material, the limit is 70%.
-SYKE supports these changes

Nordic Ecolabelling's comment

Thank you for your support.

Global Cellulose Fibers International Paper

International Paper agrees that referencing FSC and PEFC standards for fiber sourcing makes sense and will help drive sourcing and qualifying pulp to standards that are recognized as making a difference.

Nordic Ecolabelling's comment

Nordic Ecolabelling appreciates your comments. Environmental benefits of the Nordic Swan Ecolabel criteria are related to the opportunities to promote sustainable production of renewable raw materials. Sustainable raw materials production entails using e.g. various certification schemes such to ensure the traceability of the raw material and its origins. For some time, Nordic Ecolabelling has set requirements for certification of forestry in products which include fibre raw materials (FSC and PEFC certification).

Skogsindustrierna

För fiberråvara (O7) har gränsvärdet för andel certifierad råvara skärpts från 30 % till 70 %. Däremot är gränsvärdet 100 % för fiberråvara som härstammar från akacia och eukalyptus. Gällande återvunnen fiber så är gränsvärdet 70 %.

Skogsindustriernas förslag

Lägg till alternativet på 50 % certifierat råvara för hela bruket för att uppnå mest miljönytta.

Argument och synpunkter på Svanen förslag

För att uppfylla det skärpta kravet på 70 % certifierad råvara kommer **tillgång till mer certifierad råvara från Sverige bli en utmaning**. Idag är det 32 % enskilda skogsägare certifierade och för övriga ägare är motsvarande andel 94 %. För att få tillgång till mer certifierad råvara så behöver de enskilda skogsägarna certifieras, vilket det idag inte finns tillräckligt med incitament för att göra. Detta innebär att det nya kriteriet kommer att **gynna efterfrågan på långväga import av certifierad råvara** istället för att fortsätta bruka och efterfråga den skog vi har i Sverige. Ett krav på ökad mängd certifierad råvara bör bidra till ett ökat hållbart skogsbruk och inte till import.

Med det nya kriteriet på 70 % så kommer det krävas **kreditmodell för att klara kriteriet**, vilket också kommer generera ökad administration. Det nya kravet kommer bidra till att bruken minskar sin andel Svanen certifiering. Hittills har hela produktionen varit Svanen-märkt och kunder har inte behövt välja om de ska ha Svanen certifierade produkter eller inte. **Störst miljönytta uppnås om hela bruk certifieras** med kravet på 50 % certifierad råvara.

Nordisk Miljömärknings kommentar

Nordisk Miljömärkning tackar för kommentarer. Certifieringsandel ska vara minst 70 % för både Svanenmärkt papper och Svanen kontrollerat papper som använts i tryckerierna. Certifieringsgrad 70 % återspeglar utveckling och tillgång av certifierade fibrer på marknaderna, se även närmare motivering nedan. FSC och PEFC regler kan användas, det vill säga FSC/PEFC multisite creditsystem tillåts. Certifierat träråvara allokeras till papper/produktionslinje. Med produktionslinje menas till exempel pappersmaskin. Allokering per produktionslinje görs för att undvika komplex redovisning per papper. I praktiken innebär det att tillverkaren vid behov kan dokumentera att Svanenmärkt papper tillverkas på produktionslinjen där certifieringsgraden kontinuerlig är över minst 70 %. Dessutom papper som är märkt FSC/PEFC eller EU Ecolabel behöver inte dokumenteras gällande andelen certifierade fiber utan kravet anses vara uppfyllt. Det har även förtydligats i själva kravtexten. Detta kommer hoppligen även att underlätta ökad administration som ni påpekade.

Ni har det rätt att certifierade volymerna blir större om hela bruk certifieras med kravet på 50 % som ni föreslår. Det är ändå papper som Svanenmärkas/kontrolleras, och därmed Svanens krav främst ställs på pappret, inte på bruknivå. Det framgår inte helt tydligt om det är fråga om massa- eller pappersbruk där alternativet på 50 % certifierad råvara bör gälla. Tidigare har det inte funnits separata krav på massor eftersom certifieringsgrad enbart gäller slutprodukten papper och det anses inte relevant att införa separat krav på massor förutom för eucalyptus/acacia där kravet på 70 % certifiering av massan är nytt, se även svar på Miljö- och Fødevareministeriet (MFVM) ovan. Ni lyfte fram att ökad certifieringsgrad kommer att gynna efterfrågan på långväga import av certifierad råvara. Eftersom volymerna blir större på bruknivå kan krav på bruknivå för sin del också gynna efterfrågan på långväga import av certifierad råvara.

Motivering till att hålla remissförslaget 70 % anges nedan

Cirka 62 % av alla produktiva skogsområden i Europa är FSC- eller PEFC-certifierade. Om faktisk industriell rundved också tas med i beräkningen, är den estimerade andelen certifierat industriellt trävirke 73,2 %². Uppgifter från den europeiska pappersindustrin (CEPI-statistik 2010–2016) visar att mer än 80 % av trävirke (industriellt virke och flis) som den europeiska pappersindustrin använder kommer från jungfruliga träråvaror i Europa.

Gränsen på 70 % motsvarar Nordisk Miljömärknings övergripande mål att ställa minimikrav på 70 % certifierade fibrer i alla kriterier där detta är relevant. Detta görs för att säkerställa:

- att träråvarorna kommer från lagliga och hållbara källor.

² https://ec.europa.eu/environment/ecolabel/documents/tissue_paper_tr_2019.pdf

- gränsen, att minst 70 % av träråvara är certifierad (jungfru eller återvunnen), motsvarar FSC och PEFC:s kravgränser för användning av respektive märkning på produkter, till exempel "FSC Mix" och "PEFC certifierade".
- andra miljömärkningsordningar som EU Ecolabel kräver också minst 70 % certifierade fibrer enligt deras kriterier för grafiskt papper, mjukpapper och mjukpappers produkter.
- överensstämmelse med riktlinjer för offentlig upphandling för lagliga och hållbara timmer/virke/pappersprodukter i Danmark.³

SCA

Gränsvärdet för andel certifierad råvara (FSC eller PEFC) har skärpts från 30 % till 70 %. SCA föreslår ett tillägg till lydelsen av O7 d) 1:

” ... minst 70 % av fiberråvaran som används i papperet alternativt 50 % av hela brukets fiberråvara ska vara certifierad enligt FSC eller PEFC.”

Kommentarer

Förslaget kan leda till problem med tillgång till mer certifierad råvara. (enskilda skogsägare är 32 procent certifierade, för övriga ägare är motsvarande andel 94 procent). Det finns en risk att det föreslagna kravet leder till långväga import av FSC-råvara från plantager, vilket vore kontraproduktivt och inte skulle gynna nordiskt skogsbruk. SCA föreslår en möjlighet till långsammare upptrappning av kravet för att om möjligt hinna få med enskilda skogsägare.

Det nya kravet riskerar bidra till att bruken minskar andel Svanen-märkning. Hittills har ofta hela produktionen varit Svanen-märkt. Kunder kommer behöva välja om de ska ha Svanen eller ej.

Nordisk Miljömärknings kommentar

Nordisk Miljömärkning tackar för kommentarer. Se gemensamt svar till Skogsindustrierna.

Vallviks Bruk AB

För fiberråvara (O7) har gränsvärdet för andel certifierad råvara skärpts från 30 % till 70 %. Däremot är gränsvärdet 100 % för fiberråvara som härstammar från akacia och eukalyptus. Gällande återvunnen fiber så är gränsvärdet 70 %.

Rottneros förslag

Lägg till alternativet på 50 % certifierat råvara för hela bruket för att uppnå mest miljönytta.

Argument och synpunkter på Svanen förslag

För att uppfylla det skärpta kravet på 70 % certifierad råvara kommer tillgång till mer certifierad råvara från Sverige bli en utmaning. Idag är det 32 % enskilda skogsägare certifierade och för övriga ägare är motsvarande andel 94 %. För att få tillgång till mer certifierad råvara så behöver de enskilda skogsägare certifieras, vilket det idag inte finns tillräckligt med incitament för att göra. Detta innebär att det nya kriteriet kommer att gynna efterfrågan på långväga import av certifierad råvara istället för att fortsätta bruka och efterfråga den skog vi har i Sverige. Ett krav på ökad mängd certifierad råvara, bör bidra till ett ökat hållbart skogsbruk och inte till import.

Med det nya kriteriet på 70 % så kommer det krävas kreditmodell för att klara kriteriet, vilket också kommer generera ökad administration. Det nya kravet kommer bidra till att bruken minskar sin andel Svanen certifiering. Hittills har hela produktionen varit Svanen-märkt och kunder har inte behövt välja om de ska ha Svanen certifierade produkter eller inte. Störst miljönytta uppnås om hela bruk certifieras med kravet på 50 % certifierad råvara.

Nordisk Miljömärknings kommentar

³ <https://mst.dk/erhverv/groen-virksomhed/groenne-offentlige-myndigheder/offentligt-indkoeb-af-trae/>

Nordisk Miljömärkning tackar för kommentarer. Se gemensamt svar till Skogsindustrierna.

Holmen Paper Hallsta

Krav för fiberråvara (O7) har skärpts från 30 % till 70 % andel certifierad råvara

Höjningen från 30 % till 70 % certifierad ved i Svanen-märkta produkter är en mycket stor höjning, vilket kraftigt skulle försvåra möjligheten för företag som vill fortsätta uppfylla Svanen-krav för hela dess produktion. Företagen betalar normalt mer för certifierad ved och de skärpta kraven skulle medföra orimligt höga kostnader i förhållande till efterfrågan på Svanen-märkta produkter. Kostnadsökningen är mycket svår att lägga på kunderna och det bedöms i nuläget även vara svårt att komma upp i den andel certifierad råvara som efterfrågas för hela produktionen då tillgången är begränsad.

Alternativet är att en kreditmodell tillämpas och därmed kommer endast de produkter där Svanen efterfrågas att uppfylla de reviderade Svanen-kraven vilket medför en avsevärt lägre andel Svanen-märkt papper på marknaden än idag. En kreditmodell kräver även en hel del tid för administration av kravet.

Dessutom har kraven i FSC- och PEFC- standarderna skärpts genom åren vilket gjort att arbetsinsatser, och därmed också kostnader för skogsbruket, har ökat för skogsföretagen för att upprätthålla FSC och PEFC-certifieringarna. Skogskravet har helt enkelt skärpts även utan en höjning av procentsatsen för Svanen.

Holmens förslag är att lägga till ett alternativ med 50 % certifierad råvara för hela bruket för att hela produktionen ska kunna uppfylla Svanen-kriterierna.

Nordisk Miljömärknings kommentar

Nordisk Miljömärkning tackar för kommentarer. Se gemensamt svar till Skogsindustrierna.

BillerudKorsnäs Gävle

Bolaget anser att föreslagen höjning till 70 % certifierad råvara är orealistisk och att nuvarande gräns på 50 % därför ska bibehållas. Totalt är cirka 50 % av Sveriges skog certifierad men den är ojämnt fördelad mellan stora skogsägare som har närmare 100 % certifierad och enskilda skogsägare som har cirka 30 % certifierad. Detta gör att det för många bruk inte kommer att finnas möjlighet att ta in 70 % certifierad råvara från närområdet. Det enda sättet att efterleva den föreslagna gränsen kommer att vara att ta in långväga råvara och i värsta fall kan höjningen tvinga fram import av råvara från Sydeuropa eller Sydamerika.

Nordisk Miljömärknings kommentar

Nordisk Miljömärkning tackar för kommentarer. Se gemensamt svar till Skogsindustrierna ovan.

Metsä Group

A finished paper product may consist of several different pulps with different certification profile. Therefore, paper and board mills have much higher administrative burden to verify compliance with 70 % certification requirement compared to companies manufacturing products from solid wood. In tissue mills, for example, a high number of different products is made on the same production line. Some of them need PEFC label, some Ecolabel and some need both labels depending on customer preferences. It is very important to find a workable procedure for book-keeping with 70 % certification requirement. We suggest that for the compliance with the certification requirement, the only requirement is that a certain minimum level of the fiber raw material is certified wood (or recycled fibre), no matter what products are produced on the

production line and which labels they carry. We suggest this level to be 60% instead of 70% certified fibre (or recycled fibre), which would already be a significant raise in the current requirement of 50% certified fibre.

Nordic Ecolabelling's comment

Nordic Ecolabelling appreciates your comments. Certification must be at least 70% for Nordic Swan Ecolabelled paper and inspected paper used in the printing companies. Certification rate 70% reflects the development and availability of certified fibres in the markets. Allocation is made according to FSC and PEFC rules – e.g. FSC / PEFC multisite credit system is allowed. Certified wood raw material must be accounted/recorded to the paper or production line. With production line is meant, for example, paper machine. Allocation per production line is done to avoid complex accounting per paper. In practice, it means that the manufacturer can, if necessary, document that the Nordic Swan Ecolabel paper can be manufactured on production line where the degree of certification is continuous over at least 70%. For paper labelled with FSC/PEFC or EU Ecolabel, the requirement is considered to be met, that is the proportion of certified fibre does not need to be documented. This is also clarified in the requirement.

Motivation to have limit value of 70% for certification is following: approximately 62% of all productive forest area in Europe is FSC or PEFC certified. If actual industrial roundwood is also factored into the calculation, the estimated certified industrial roundwood is 73.2%.⁴ Data from the European paper industry (CEPI statistics 2010-2016) shows that the European paper industry sources more than 80% of its virgin wood raw materials (industrial roundwood and chips) from Europe.

The 70% limit correspond to Nordic Swan Ecolabelling's overall objective to set minimum requirements of 70% certified fibers in all of its relevant criteria in order to ensure:

- *that the wood raw materials come from legal and sustainable sources.*
- *the requirement limit, a minimum of 70% of all wood raw material (virgin or recycled), corresponds to the FSC and PEFCs requirement limits for use of the respective labels on products, such as "FSC Mix" and "PEFC certified".*
- *Other ecolabel schemes such as EU ecolabel⁵ is also requiring a minimum of 70% certified fibers in criteria for graphic paper, tissue paper and tissue products.*
- *Compliance with public procurement guidelines for legal and sustainable timber/wood/paper products in Denmark⁶.*

Ecology & Pioneering

d) Certification of fibre raw materials:

1. On an annual basis/the latest 12 months, a minimum of 100% of the fibre raw material that is used in the paper shall originate from forestry certified under the FSC or PEFC schemes,
2. or the paper must be labelled as "FSC or PEFC recycled" or consist of at least 80% of recycled fibres

⁴ https://ec.europa.eu/environment/ecolabel/documents/tissue_paper_tr_2019.pdf

⁵ <https://ec.europa.eu/environment/ecolabel/products-groups-and-criteria.html>

⁶ <https://mst.dk/erhverv/groen-virksomhed/groenne-offentlige-myndigheder/offentligt-indkoeb-af-trae/>

We believe that a mandatory recycled content should be set, and that 100% of any virgin fibre should originate from sustainable managed forests.

We acknowledge that exceptionally local access to sustainable certified forests is more challenging in a few countries. However, it should be considered that the threshold can also be met by combination with recycled pulp. The Nordic Swan also plays a role as instrument for market transformation towards cleaning production processes and stimulating certification for the sustainable origin of raw materials.

Nordic Ecolabelling's comment

Nordic Ecolabelling appreciates your comments. Nordic Ecolabelling totally agrees with you that the target for certification of fibre raw materials shall be 100%. However, the certification in this revision was raised from 30% to 70% which was considered to be relatively great change by many other stakeholders who actually wished to have lower limit values. Changes in the Nordic Ecolabelling criteria have to be introduced gradually in order to encourage manufacturers with ambitious environmental targets but at the same time achievable at the moment. Raise from 70% to 100% shall be considered in the next revision turn. See also reply to Metsä Group where motivation for 70% is presented closely.

Vajda-Papir Scandinavia AS

Vi har forstått at 100 % av fiberleverandører av eukalyptus skal være Svanen godkjent og at 70% av alle fibermasseleverandører skal levere FSC godkjent fibermasse og at kravet pr. i dag er 30%. Vår virksomhet er i dag godt innenfor 70% av fibermasseinnkjøpene som er FSC godkjent.

Nordisk Miljömärknings kommentar

Nordisk Miljömärkning tackar för kommentarer. Nordisk Miljömärkning ställer krav på slutprodukten, det vill säga papper, så certifieringsandel - minst 70 % - gäller för pappret. Det ställs inga certifieringskrav på massan förutom för eukalyptus- och akaciamassor. Angående krav på eukalyptus, se närmare svar till Miljö- og Fødevareministeriet (MFVM).

Essity

Increased demands on part FSC certified forestry is more difficult to put to forest owners in this area of US. If a forest owner cannot achieve enough certified forest and not be able to deliver to pulp industry the land can instead be used to something else, which can be less sustainable than forestry.

Nordic Ecolabelling's comment

Nordic Ecolabelling appreciates your comments. See the joint reply to Georgia-Pacific LLC below.

Georgia-Pacific LLC

Regarding the requirement for fibre raw material (O7), the limit of certification has been increased from 30% to 70%. We support all recognized forest certification organizations. We view competition among these programs as vital to continually improving the practice of sustainable forestry on all lands, but not all programs are applicable or relevant for all landowners and every region of the world. FSC and PEFC Certified forestlands are limited globally (11% of total forest acres). In some regions with limited certified forest, the area of forest is increasing. (Food and Agriculture Organization of the United Nations: Forest and forest Sector United States of America, 2016, <http://www.fao.org/forestry/country/57478/en/usa/> , Accessed 1.29.2018).

The proposed certified percentage increase, disadvantages certain areas of the world that have smaller ownerships. Cost and requirements of current certification schemes are challenging for small owners. If the focus is on solely increasing FSC and PEFC certified fibre, it can discourage small owners from participating in the supply chain. Strong demand & markets enable small forest owners to continue to grow trees instead of converting land to non-forest uses, including livestock, agriculture, mining, and development. Therefore, responsible sourcing practices, measured by PEFC Controlled Sources and FSC Controlled Wood would be more applicable in regions with small ownership patterns. –

Nordic Ecolabelling's comment

Joint response to Essity and Georgia-Pacific LLC, Nordic Ecolabelling appreciates your comments. Environmental benefits of the Nordic Swan Ecolabel criteria are related to the opportunities to promote sustainable production of renewable raw materials. Sustainable raw materials production entails using e.g. various certification schemes to ensure the traceability of the raw material and its origins. For some time, Nordic Ecolabelling has set requirements for certification of forestry in products which include fibre raw materials (FSC and PEFC certification). As Nordic Ecolabelling wishes to promote certification of forests, a minimum of 70% of the fibre raw material that is used in the Nordic Swan Ecolabelled paper shall originate from forestry certified under the FSC or PEFC schemes. PEFC Controlled Sources and FSC Controlled Wood are valuable tools in the work for sustainable forestry but are not regarded as powerful as a certification. Please note that the remaining proportion of fibre raw material (30%) must be covered by these FSC/PEFC control schemes (FSC controlled wood/PEFC controlled sources).

Francisco Goes Celpa-Associacao da Industria Papeleira

We believe that Nordic Ecolabel is taking a step back that clearly shows a negative attitude against eucalyptus trees which sets a commercial barrier that it is not based on scientific knowledge.

Non-certified Eucalyptus plantations considered forbidden species Eucalyptus used for pulp and paper making does not come from natural forests or intact forest landscapes, having its origin in responsible managed planted forests. In fact, eucalyptus wood used for pulp and paper making does not come from illegal logging neither from high corruption regions. In Europe, all imports must show evidences under the European Union Timber Regulation. However not all Eucalyptus plantations are FSC or PEFC certified which also happens with other tree genera. There is still a disparity between European countries regarding the availability of certified wood as the percentage of certified forests is close to 10% in Iberia and as high as 90% in Finland. Iberian pulp and paper producers have done an extremely intense and continuous work in promoting forest certification. However, there is still a lot of eucalyptus forest in Iberia not certified. Nevertheless, all Iberian eucalyptus plantations respect EU legislation and therefore do not affect the Nordic Ecolabel principles on Biodiversity Preservation. Moreover, this is not only affecting Iberia, since there are as well a lot of South America eucalyptus plantations used for pulp and paper that are not yet certified. So, it does not make sense to accept wood from controlled origins in some tree genera and not on others. In conclusion, these two intentions – phosphorus emission reference and the consideration of non-certified eucalyptus plantations as forbidden – clearly demonstrates a negative attitude against the Eucalyptus genera by the Nordic Swan Ecolabel that, in our opinion, does not respect the free trading European market rules.

Nordic Ecolabelling's comment

Nordic Ecolabelling appreciates your comments. Regarding certain types of wood such as eucalyptus, the requirements set in the Basic Module are based on the Nordic Swan Ecolabel's general forest requirements, which restrict use of certain types of tree

species in Nordic Swan Ecolabelled products. The purpose of the requirement is to exclude the use of endangered tree species and tree species from vulnerable areas Intact Forest Landscapes (IFL) as well as reducing the risk of wood from illegal logging and areas where corruption in the supply chain can be a challenge. The updated list of tree species with restricted use in Nordic Ecolabelled products was recently approved by the Nordic Ecolabelling Board in June 2020. The list has been updated according to the status of the three lists referred to, namely CITES, IUCN redlist and Rainforest Foundation Norway's tree list. There is a possibility to use some species on the list if certain requirements are fulfilled, such as being 100% certified with FSC/PEFC and the species is not endangered in the area it is logged. Eucalyptus and acacia have, however, been explicitly exempted in the Basic Module provided that the pulp made of these fibers must at least be 70% certified. The remaining part of the wood raw material must be covered by FSC or PEFC traceability certification.

Stora Enso Fi

From 30 to 70% is a big change. Together with the recently up to 70% increased certification requirement by EU Ecolabel is

- increasing the risk of not getting available enough certified fibre,
- generating additional extra cost that cannot be transferred to customers.

Plantation wood should not be treated uneven to other wood types what comes to requirement for fibre certification. Plantation wood should remain without specific requirement for certification percentage, like other wood types that have no requirements for certification percentage and only the certified fibre content in the paper is regulated.

Nordic Ecolabelling's comment

Nordic Ecolabelling appreciates your comments. Regarding the share of certification, see the reply to Metsä Group. Regarding eucalyptus, see reply to Francisco Goes Celpa-Associação da Indústria Papeleira.

Stora Enso Paper AB Nymölla Bruk

Ved från plantager bör inte behandlas annorlunda än andra vedtyper när det gäller krav på certifiering, utan bör kunna falla under samma krav som alla andra vedtyper.

Nordisk Miljömärknings kommentar

Nordisk Miljömärkning tackar för kommentarer. Angående krav på eukalyptus, se närmare svar till Miljö- og Fødevareministeriet (MFVM).

Klabin

We have a concern, as described below:

d) Certification of fibre raw materials:

1. On an annual basis/the latest 12 months, a minimum of 70%** of the fibre raw material that is used in the paper shall originate from forestry certified under the FSC or PEFC schemes,

*** Fibre raw material from plantations such as acacia/eucalyptus must be 100% certified.*

Regarding this point, our concern is that is impossible to reach 100% of certified wood. Nowadays, 100% of our wood is covered by a FSC chain of custody scheme, where around 70 –

80% are certified and 20 -30% are controlled wood. Could you please consider this and clarify to us?

Nordic Ecolabelling's comment

Nordic Ecolabelling appreciates your comments. The certification of eucalyptus has been lowered from 100% to 70%. See also the reply to Francisco Goes Celpa-Associacao da Industria Papeleira.

Sappi Europe

The additional requirement on fibre raw material originating from plantations should be left out because there's neither scientific nor practical reasoning why plantations categorically should be treated differently from other forests. In many regions even in Europe the continuum from a completely unmanaged natural forest through semi-natural forest to the intensively managed planted forests is not clear-cut. Therefore, in a standard like Nordic Ecolabel, where would you draw the line between forest and plantations, how would one define a plantation? Tree species is not enough as a criterion to distinguish tree plantations from other forests.

Another question is: what is the risk Nordic Ecolabel is trying to manage by this requirement? The 100% requirement implies that plantation forestry is somehow more risky than managed forestry in general.

Moreover, it is important to note that there are many small growers in the developing world that are unable to get certified because they are too small and/or too poor. Their timber may be grown in a more sustainable way than that of big corporate growers and it is these growers that need to have market access to get onto the development route. By creating a trade barrier, especially for small plantation growers, the Nordic countries would be harming the people that need these opportunities most.

The 70% certification requirement is tight enough for all wood fibre be it from forests or tree plantations and there's no reason to discriminate against tree plantations.

Nordic Ecolabelling's comment

Nordic Ecolabelling appreciates your comments. Regarding the eucalyptus, see the reply to Francisco Goes Celpa-Associacao da Industria Papeleira.

CMPC PULP SpA

We would like to let you know our comments, as CMPC Pulp, regarding the review for a new criteria for the Nordic Ecolabel certification:

The COMMISSION DECISION (EU) 2019/699 stated the EU Ecolabel criteria for conserving resources, sustainable forest management which required that:

- All fibres shall be covered by valid chain of custody certificates issued by an independent third-party certification scheme such as the Forest Stewardship Council (FSC), the Programme for the Endorsement of Forest Certification (PEFC) or equivalent.
- The applicant shall provide audited accounting documents that demonstrate that at least 70 % of the materials allocated to the product or production line originate from forests or areas managed according to sustainable forestry management principles that meet the requirements set out by the relevant independent chain of custody scheme and/or originate from recycled materials.

To be aligned with EU Ecolabel, Nordic Ecolabel should require the same, due the requirement "Fibre raw material from plantations such as acacia/eucalyptus must be 100% certified" it is too ambitious and difficult to implement in the short term. All our pulps have the PEFC and FSC®

Chains of Custody certification and the Company target is to have as many forest plantations certified as possible to be following sustainable silviculture standards, thereby reducing the need for procuring wood from controversial sources. For example the Company has sharing its experience with FSC®, promoting the creation of new Forest Management groups for small owners, also the Department of Certification and Sustainable Management of CMPC Cellulose manage the CERTFOR Forestry Management Group formed currently by 18 owners and 19,500 hectares of plantations for a total patrimony of 36,600 total hectares, it ensures compliance both with all legal, financial, environmental and social requirements established under current legislation, and the voluntary commitments established by each certification body. The aim is to maximize the area under certification and thereby reduce the risks inherent to the sale of fragmented quantities that mainly supply the pulp mills.

Nordic Ecolabelling's comment

Nordic Ecolabelling appreciates your comments. Regarding the eucalyptus, see the reply to Francisco Goes Celpa-Associacao da Industria Papeleira.

UPM

- Clarification is needed that recycled fibre is equal to certified virgin fibre like in FSC and PEFC
- Note current PEFC CoC standard does not have recycled claim.
- As certified virgin fibre and recycled fibre are treated as equal the formula in the proposed criteria should be simplified. Current formula is a bit unclear.
- “**euca/acacia 100% certified” needs clarification
 - Euca/acacia certification requirement for pulp; both FSC/PEFC credit system and/or FSC100%/PEFC Pure need to be mentioned (will be in new PEFC CoC standard-> not yet published).

Nordic Ecolabelling's comment

Nordic Ecolabelling appreciates your comments. Clarifications have been introduced in the requirement. Regarding recycled fibre, clarifications that recycled fibre is equal to certified virgin fibre have been introduced in the Basic Module. Subsequently, the formula has been removed and clarified that “If the paper contains both recycled and virgin fibres, the sum of these fibres shall be in total 70%”.

Regarding the eucalyptus, see also the reply to Francisco Goes Celpa-Associacao da Industria Papeleira.

FSC Sweden

Några korta kommentarer på förslaget till för Kopierings- och tryckpapper

Vi tycker det är bra att nivåerna höjs i O7 så att det krävs minst 70 % fiber från FSC eller PEFC-certifierat skogsbruk. Vi hoppas också att detta kommer att tillämpas för alla produkter med träfiber och att inte nivåerna sänks på det sätt som gjorts.

En differentiering behöver göras mellan FSC och PEFC, då särskilt när det gäller controlled wood/controlled sources. FSC CW är likställd med PEFC Controlled Sources. PEFC:s spårbarhetsstandard (COC-standard) och vad som klassas som kontroversiella källor (bifogad), och den stora skillnaden är att PEFC hänvisar till lagar om naturvård medan FSC hänvisar till HCV-begreppet. Det gör ju PEFC-standarden klart svagare i länder där lagstiftningen är svag/dåligt genomförd.

Trälistan ska tas bort, vi har i tidigare remissvar beskrivit varför.

Nordic Ecolabelling's comment

Nordisk Miljömärkning tackar för kommentarerna. Certifieringsorgan för hållbart skogsbruk bedöms inte i denna revidering av pappersprodukternas Basmodul, utan ska övervägas närmare i nästa revision av Nordisk Miljömärknings generella skogskrav. Sedan 2015 har Nordisk Miljömärkning erkänt både FSC och PEFC som certifieringssystem som ger tillräckliga garantier för lagligt og hållbart skogsbruk. Även om det finns vissa skillnader mellan FSC og PEFC anser Nordisk Miljömärkning att de båda är i framkant för skogsbruksregleringen og att de åtar sig att uppnå samma mål, nämligen certifiering av skogar med trovärdiga, oberoende verifierade standarder för ansvarsfull skogsförvaltning. Båda märkningar används i stor utsträckning av licensinnehavare, tillverkare og leverantörer i Nordisk Miljömärkning, og FSC og PEFC är även ett verktyg för att visa överensstämmelse med EU:s timmerförordning (EUTR) og vid offentlig upphandling.

När det gäller Nordisk Miljömärknings lista över förbjudna träslag har den listan varit på remiss under våren 2019 og den uppdaterade listan över träslag med begränsad användning i Svanenmärkta produkter har godkänts nyligen av Nordiska miljömärkningsnämnden i juni 2020. Se också svaret till Francisco Goes Celpa-Associação da Indústria Papeleira.

WWF

O7 – Fiberråvare

Justering av grenseverdier:

Kravet om 70 % sertifisert og 30 % kontrollert ikke-sertifisert råvare (FSC controlled wood/PEFC controlled sources) er i utgangspunktet allerede et minimumskrav for sertifisering av produkter innen sertifiseringsordningene FSC og PEFC. Muligheten for miksing av sertifisert og ikke-sertifiserte råvarer i sertifiserte produkter var i utgangspunktet innført av sertifiseringsordningene for å øke markedsandelen til sertifiserte produkter. Planen var å etter hvert fase ut denne muligheten for miksing, og gå over til å kreve 100 % sertifisert råvare over tid, når etterspørselen etter og bevisstheten rundt sertifiseringen hadde tatt seg opp.

Det er positivt at Svanen har økt sin grenseverdi for andel sertifisert råvare. Derimot burde ambisjonsnivået vært satt vesentlig høyere. Det samme gjelder for grenseverdien for resirkulert råvare, som ble justert ned. Endringene som er foreslått i Basismodulen i denne høringen blir mer en justering inn mot de grenseverdiene som allerede er satt i stor utbredelse for kopi- og trykkipapir i dag, og bidrar ikke til å sette høyere ambisjoner.

Svanen med sin sterke posisjon og tillit må være med på å sette standarden for bærekraftig forbruk, og bidra til å nå målet med å innføre avskogings- og konverteringsfrie næringskjeder. Svanen burde kreve 100 % sertifisert råvare i sine produkter, eller en blanding mellom resirkulert og sertifisert.

Likestilling av FSC og PEFC på feil grunnlag

WWF støtter Svanens bruk av sertifiseringsordninger for å sikre bærekraftig skogsdrift, da troverdige standarder og sertifiseringsordninger kan gi bevaringsresultater når de implementeres effektivt. Derimot er vi kritiske til at Svanen likestiller FSC og PEFC, og disse sertifiseringsordningenes system for ikke-sertifiserte råvarer (FSC controlled wood/PEFC controlled sources).

WWF anser for tiden FSC for å være den eneste pålitelige skogsertifiseringsordningen på grunn av ordningen med trepartssamarbeid som gir stor bredde i medlemmer og interessenter, den balanserte styringsstrukturen, og fordi det er gode systemer på plass for å sikre at standarder blir fulgt.

Forskning har vist at FSC har strengere miljøkrav² enn noen annen skogsertifiseringsordning og har ført til konkrete positive endringer på bakkenivå³ med positiv effekt på både mennesker og miljø. En rapport fra CIFOR⁴ publisert i 2014 viste at FSC-sertifiserte skoger gir flere fordeler for lokalsamfunnene enn usertifiserte skoger. En annen studie viste at FSC-sertifisering har ført til en liten, men betydelig reduksjon i avskogingsraten i forskjellige tropiske regioner. En nyere studies fant at jaguarer i Peru kan trives i FSC-sertifisert skog. FSC har også integrert ulike forvaltningsverktøy for miljøverdier og samfunnshensyn som ikke dekkes av PEFC, slik som «High Conservation areas» (HCV), «Intact Forest Landscapes» (IFL) og «Free Prior and Informed Consent» (FPIC).

WWF mener en likestilling av de to sertifiseringsordningene er med på å redusere kravene til bærekraftig skogsdrift, fremfor å heve dem.

Anbefalinger

WWF anbefaler at Svanen:

- Legger til nytt krav til merking av produktemballasje med type og mengde fiberråvare produktet inneholder
- Alltid skal kreve 100% FSC-sertifisering

WWF oppfordrer Svanen til å ta et sterkt miljøstandpunkt når det kommer til å sikre avskogings- og konverteringsfrie næringskjeder, og til ta våre innspill til vurdering.

Nordic Ecolabelling's comment

Nordisk Miljömärkning tackar för kommentarer. Nordisk Miljömärkning håller helt med om att målet för certifiering av fiberråvaror ska vara 100 %. Certifieringen i denna revidering höjdes emellertid från 30 % till 70 %, vilket ansågs vara relativt stor förändring av många andra intressenter som faktiskt önskade ha lägre gränsvärden. Ändringar i Svanens krav ska införas gradvis för att uppmuntra tillverkare med ambitiösa miljömål men som också är uppnåbara för tillfället. Höjning av certifieringsgrad från 70 % till 100 % ska ses över vid nästa revision. Se även svar till Svenska Skogsindustrierna där motivationen för 70 % presenteras närmare. I detta sammanhang är det också viktigt att bemärka att Svanen er en livscykelbaserad märkning som ställer stränga krav inom flera miljöområden så som utsläpp till luft och vatten, energiförbrukning, kemikalier etc., och krav till certifiering av fiberråvaran är ett av många krav.

Nordisk Miljömärkning anser att väl etablerade skogcertifieringar som FSC- och PEFC kan användas för att främja hållbart skogsbruk. Hållbar tillverkning av råvaror innebär att man använder t.ex. olika certifieringssystem som ställer krav på spårbarhet av råvaran och dess ursprung. Certifieringssystemen bidrar till att skydda t.ex. skogen mot illegal avverkning och beaktar en mängd olika miljöintressen och sociala aspekter. Genom att kräva att 70 % fiber kommer från FSC- eller PEFC-certifierat skogsbruk eller är återvunnet, stöder Nordisk miljömärkning övergången till mer hållbart skogsbruk och effektiv resursanvändning. Råmaterialet för fiber som inte är certifierat måste antingen vara från kontrollerat trä (FSC), kontrollerade källor (PEFC) eller recirkulerat, vilket säkerställer att det är lagligt anskaffat. Nordisk Miljömärkning ställer också krav som går längre än både FSC och PEFC genom att ha en lista med träslag som är förbjudna eller som endast kan användas

under stränga restriktioner. Syftet med kravet är att utesluta användningen av hotade trädarter och trädarter från utsatta områden i Intact Forest Landscapes (IFL), samt ytterligare reducera risken för att trävirket är olagligt avverkat eller att det förekommer korruption i leverantörskedjan. Den uppdaterade listan av trädslag som begränsas i Svanenmärkta produkter har nyligen godkänts av Nordisk Miljömärknings nämnd i juni 2020.

Svanenmärkt är typ I miljömärke enligt ISO 14024 standard. Svanenmärkt på produkten indikerar till konsumenten att hela livcykel har beaktas i Svanens krav inklusive certifiering av råvaror som använts i papper. Därför finns det inte specifika skäl att lägga till nya krav på märkning av produktförpackningar med typ och mängd av fiberråvara som produkten innehåller. Dessutom råvarumärkningar som FSC og PEFC har väl etablerade märkningar för kommunikation av dessa tydligt.

Nordisk Miljömärkning reviderade skogskravene i 2015 der det ble gjort en generell vurdering av om Svanen skulle godkjenne sertifiseringsordningene FSC og PEFC uten å granske den enkelte standarden og audit-rapporter spesifikt slik svanens tidligere krav omfattet. Konklusjonen ble at disse to ordningene sidestilles. Nordisk Miljömärkning er enige i at det er forskjeller i de to ordningene, men at disse ikke er store nok for å differensiere. Nordisk Miljömärknings erfaring fra tidligere skogskrav der vi gjennomgikk hver enkelt standard og auditrapporter viste at det ikke var nevneverdige forskjeller mellom disse og at det like ofte framkom uregelmessigheter i auditrapporter for FSC som for PEFC-sertifisering. Det var ofte større forskjell basert på hvilket land standarden var fra enn mellom de to sertifiseringsordningene som viste at begge ordningene hadde rom for forbedringer. Dette ble også støttet av en uavhengig rapport som Nordisk Miljömärkning bestilte fra Indufor i forbindelse med revisjonen i 2015 som konkluderte med at det ikke var nevneverdige forskjeller mellom disse to og at det ikke kunne konkluderes entydig at den ene ordningen var bedre enn den andre.

Både FSC og PEFC er utsatt for kritikk, blant annet har Greenpeace meldt seg ut av FSC og kritisert ordningen for ikke å beskytte IFL-områder godt nok. I en studie i Sverige ble det ikke funnet at den ene sertifiseringen (FSC eller PEFC) var noe bedre enn den andre.⁷ Nordisk Miljömärkning anerkjenner imidlertid at det er utfordringer innen skogsertifiseringssystemene. Derfor stiller vi, som nevnt tidligere, ytterligere krav utover sertifisering ved å ha en liste med treslag som er forbudt eller tillatt under svært strenge krav. Dette vil f.eks. sikre at det ikke er godt nok med PEFC controlled sources (eller FSC controlled wood) for de treslagene som står på listen. Nordisk Miljömärkning gjør jevnlig evalueringer av våre krav og vil alltid vurdere endringer basert på ny kunnskap. Å vurdere de to sertifiseringsordningene vil derfor være en av parameterne som ses på neste gang Nordisk Miljömärkning skal evaluere skogskravene. Se også svar till FSC Sverige ovan.

Naturvernforbundet

Svanemerket har en viktig posisjon på det nordiske markedet for kopi- og trykkpapper. Gjennom revisjon av standarden kunne Svanemerket bidratt til mer bærekraftig skogbruk både i Norge, i Norden og internasjonalt. Dessverre velger Svanemerket ved revisjon av miljøkravene å basere seg på PEFC, en merkeordning ingen av miljøorganisasjonene anerkjenner.

⁷ Villalobos, L., Coria, J. and Norden, A., 2018: Har forest certification reduced forest degradation in Sweden?: <https://www.evidensia.eco/resources/112/has-forest-certification-reduced-forest-degradation-in-sweden/>

Naturvernforbundet viser til utsendte utkast til høring på forslag til revisjon av miljøkrav for svanemerking av kopi- og trykkipapir. Vi takker for muligheten til å sende vårt høringsvar noen dager etter fristen.

Vi er skuffet over at Svanemerket i høringen ikke drøfter utfordringen rundt de utilstrekkelige miljøsertifiseringsordningene for skogbruk. Det er per i dag ingen enighet mellom myndigheter, miljøorganisasjoner og skognæring om miljøsertifisering i skogbruket. Samarbeidet brøt sammen sommeren 2010 som følge av manglende vilje fra skognæringens side til å følge opp forpliktelsene fra 2006 om å videreutvikle og styrke «Levende Skog»-standarden på viktige punkter. Kort etter stanset også arbeidet med en nasjonal FSC-standard opp, et arbeid som nå igjen er igangsatt. Ny FSC-standard for Norge er på høring med frist 15. desember 2019.

(Se <https://no.fsc.org/downloads/horing-paa-andet-utkast>). I høringsbrevet til Svanemerket er dette ikke nevnt.

Ingen støtte fra miljø- og friluftorganisasjonene til PEFC

Ingen frivillige miljø- og friluftorganisasjoner støtter pr i dag den egendefinerte miljøsertifiseringen som nå benyttes av skogbruket, PEFC. Likevel sidestiller Svanemerket FSC og PEFC, og anser PEFC som godt nok til å oppnå Svanemerke. Naturvernforbundet er uenige i dette og mener PEFC bør tas ut som godkjent sertifisering.

Internasjonalt anerkjente miljøsertifiseringsordninger innebærer likeverdig partnerskap mellom partsgrupper sammensatt av ulike interesser i samfunnet, ikke bare næringsiden. Dette er en grunnleggende mangel ved PEFC-sertifiseringen. Miljø- og friluftorganisasjonene ønsket en inkluderende og demokratisk prosess for å utvikle PEFC-standarden, hvor tre likeverdige partsgrupper kunne forhandlet om et resultat. Det fikk vi ikke.

Også Regnskogsfondet kritiserer PEFC. De skriver på sine nettsider:

PEFC er FSCs største konkurrent, og er i dag verdens største sertifiseringsordning etter areal. I motsetning til FSC ble PEFC etablert av næringsinteressenter, og det er skognæringen som selv har laget retningslinjene. PEFC har generelt lav tillit blant miljøorganisasjoner, og har blant annet fått kritikk for å sertifisere hogst som fører til brudd på urfolks rettigheter og tap av viktige leveområder for truede arter. PEFC er en ordning som baserer seg på gjensidig anerkjennelse av nasjonale skogsertifiseringsordninger. Det betyr at det er stor variasjon i hvilke standarder en PEFC-sertifisering oppfyller. De nasjonale standardene godkjent av PEFC i viktige regnskogsland som Indonesia og Malaysia er svake, og gir ingen garanti for bærekraftig skogforvaltning. Den indonesiske skogsertifiseringsordningen IFCC er nylig godkjent som lokal partner av PEFC, noe som er kritisert av blant annet Greenpeace og FERN. Den indonesiske ordningen sertifiserer blant annet plantasjer som er etablert i regnskog helt fram til 2011 (sammenlignet med 1994 for FSC). I Malaysia, har den PEFC-godkjente sertifiseringsordningen MTCS fått mye kritikk for å sertifisere tømmer som er hogget på en ikke-bærekraftig måte, og der urfolks rettigheter til tradisjonelle landområder ikke er anerkjent.

<https://www.regnskog.no/no/om-regnskogfondet/dette-mener-regnskogfondet/dette-mener-regnskogfondet-om-tommersertifisering>

Også FSC – Forest Stewardship Council får kritikk for å ikke godt nok ivareta miljøhensyn. I 2018 trakk Greenpeace sin støtte til FSC. <https://www.greenpeace.org/international/press-release/15589/greenpeace-international-to-not-renew-fsc-membership/>

Utfordringene knyttet til FSC og PEFC standardene burde vært drøftet i høringen fra Svanemerket. WWF laget i 2015 en omfattende rapport om hvordan miljøsertifiseringer for skog kan evalueres og gjennomgås: <https://wwf.panda.org/?246871/WWF-Forest-Certification-Assessment-Tool-CAT>

Rapporten viser utfordringer og svakheter ved miljøsertifiseringer, men viser også tydelig at det er klar forskjell på i hvor stor grad sertifiseringsordninger ivaretar miljøhensyn. I gjennomgangen kommer FSC klart bedre ut enn PEFC. Det står følgende i oppsummeringen:

The CAT suggests that FSC, with stronger system strength, provides the most credible forest certification scheme at present. Independent research also confirms that FSC certification has positive impacts on the environment, social development and governance. There is no extensive research looking at the impacts of PEFC. Encouragingly, the CAT suggests that the revised FSC standard (P&C v5) has improved considerably compared to P&C v4, particularly on its social criteria: this means that as more forests are certified against this standard, forest management should improve further. The CAT also indicates that the FSC system is strongest where standards are developed and agreed at a national level.

While PEFC (2013) performs well in areas such as water and soil management, it scores less on several important criteria, such as biodiversity, and workers' rights. The CAT result highlights weaknesses in the PEFC system around accreditation and certification. One significant weakness identified is that the controversial sources definition related to non-certified material in the PEFC chain of custody standard could mean that certified products may contain wood from areas where traditional and civil rights are violated, or where poor forest management threatens areas of high conservation value.

Svake miljøkrav i Norsk skogforvaltning

Svake og på miljøsidan fraværende skogmyndigheter i Norge er et underliggende problem også for gjennomføring av god miljøsertifisering. Da bærekraftforskriften til skogloven ble vedtatt i 2005 var det en forutsetning at det fantes et formelt samarbeid mellom skogsiden og miljø- og friluftinteressene. Det er en stor svakhet ved skog- og naturforvaltningen at dette ikke lenger eksisterer. Bærekraftforskriften viser til en skogsertifiseringsstandard som ikke lenger eksisterer, og myndighetene har abdisert fra sin rolle i skogforvaltningen og overlatt sine lovpålagte oppgaver til skognæringens frivillige miljøsertifisering.

Dette er blant annet påpekt av Riksrevisjonen i sin undersøkelse av bærekraftig forvaltning av norske skogressurser (dokument 3:17 2011-2012): «Skogbruksmyndighetene har videre fram til 2012 ikke innhentet systematisk informasjon om omfang av og årsaker til brudd på Levende Skogstandarden. Riksrevisjonen mener det er behov for at Landbruks- og matdepartementet ser nærmere på kontrollinnsatsen knyttet til skogbruksloven og bærekraftforskriften, både med hensyn til foryngelsesplikten og med hensyn til miljøkravene. I tillegg mener Riksrevisjonen at det vil være nyttig om departementet systematisk innhenter og analyserer informasjon fra internkontrollen av Levende Skog-standarden.»

Det påpekes også i samme rapport fra Riksrevisjonen at dynamikken mellom tre ulike parter har blitt borte, «... og det samme har muligheten for å videreutvikle miljømessig bedre løsninger med hensyn til fremmede treslag og andre viktige miljøtemaer.»

Riksrevisjonen har videre kritisert Miljøregistrering i Skog (MiS): Det Norske Veritas (DNV) viser i intervju til at de gjennom sine kontroller har erfart at MiS-registreringene ikke alltid er gode nok – dvs. ikke i henhold til MiS-metodikken som er beskrevet i veiledningene. Videre mener både Direktoratet for naturforvaltning (DN) og Norsk institutt for naturforskning (NINA) det er behov for å harmonisere MiS og DNs naturtypekartlegging, blant annet for å sikre en mer helhetlig vurdering av miljøverdiene som det skal tas hensyn til på hver eiendom. Det pekes også på at MiS-metodikken ikke har vært revidert siden 2002. Svakheter i MiS gjør det vanskelig å oppfylle sentrale miljøkrav i miljøsertifiseringen og kunne bidratt til å sette et press på produsenter som igjen kan gi en mer bærekraftig forvaltning av norske skoger.

Svakheten i kartleggingene underbygges videre i en rapport fra BioFokus utgitt i juni 2019. Her sammenstilles resultater fra skogbrukets egen kartlegging av skog, med kartlegging utført av uavhengige fagfolk. 1000 km² skogs natur er systematisk undersøkt mellom 2004-18, og konklusjonene er nedslående: Skogbruket fanger kun opp 1/7 – altså 14 prosent – av skogsarealet uavhengige biologer avgrensner som særs viktig for bevaring av naturmangfoldet.

<https://biofokus.no/ny-biofokus-rapport-sviktende-kunnskapsgrunnlag-for-hogst-hensyn-og-vern-i-skogen/?fbclid=IwAR0Ij0MyOUF4IYTF3zfdXyrBNokBHSI8ipPCY51M6PVtUc4O9DTIE5oiD5g>

Svanemerket burde, dersom det skal ha reell miljøverdi, være basert på et bærekraftig skogbruk. Et skogbruk er ikke bærekraftig uten at man kjenner de verdiene man forvalter, og konsekvensene av egne tiltak. Naturvernforbundet anser det som veldokumentert at den registren som ligger til grunn for PEFC og FSC-sertifiseringen («Miljøregistrering i Skog» - MiS) ikke fanger opp naturverdiene. Dette skyldes i hovedsak at bruken av metoden og utøvelse av skjønnsvurderinger er overlatt til næringen selv.

Skal papir baseres på tømmer fra norsk skogbruk, må et minimumskrav være at det er utført næringsuavhengige, biologisk faglige registrering av den skogen som skal hogges, og at denne registreringen ligger åpent tilgjengelig for allmennheten.

Videre må det kunne garanteres at tømmeret ikke kommer fra de siste naturskogene – skoger som ikke har vært utsatt for flatehogst og planting. Det må også være forbudt å benytte plantemateriale som begrenser det genetiske mangfoldet til skogstrærne.

Naturvernforbundet mener følgende krav må stilles til et bærekraftig skogbruk:

- Man må vite hva man gjør. Skogens naturverdier må være registrert av uavhengige biologer
- Alle naturlig forekommende arter skal ha mulighet til å overleve i livskraftige bestander
- Ved etablering av ny skog, må det sikres at det genetiske mangfoldet bevares
- All gammel naturskog og alle nøkkelbiotoper må bevares
- Skogens karbonlager må opprettholdes eller økes. Det fordrer forlenget omløpstid eller bruk av hogstmetoder som aldri blottlegger skogbunnen og som derved opprettholder samspillet mellom organismene i skogsjorda
- Kvalitetsproduksjon må gå foran volumproduksjon; tettvokst virke gir vesentlig større celluloseutbytte enn hurtigvokst virke, det krever mindre kjemikalier og energi til prosess, og sparer store utslipp fra transport av ekstra volum
- Sprøyting, gjødsling, grøfting, treslagsskifte og markberedning kan ikke tillates

Nordisk Miljömärknings kommentar

Nordisk Miljömärkning tackar för kommentarer. Nordisk Miljömärkning är helt enig om att träfiber som använts i Svanenmärkta pappersprodukter ska komma från hållbart skogsbruk. Nordisk Miljömärkning har länge ställt krav på hållbart skogsbruk i produkter där fiberråvaror ingår. Hållbar tillverkning av råvaror innebär att man använder t.ex. olika certifieringssystem som ställer krav på spårbarhet av råvaran och dess ursprung. Certifieringssystemen bidrar till att skydda t.ex. skogen mot illegal avverkning och beaktar en mängd olika miljöintressen och sociala aspekter. Nordisk Miljömärkning anser att väl etablerade skogcertifieringar som FSC- och PEFC-r kan användas för att främja hållbart skogsbruk og ser positivt på att det kommer en egen FSC-standard i Norge.

Imidlertid vil det være svært krevende for Nordisk Miljømerking å stille krav utover sertifiseringsordningene da dokumentasjonskravene må være mulige å verifisere på en likeverdig måte av saksbehandlere i alle nordiske land. Nordisk Miljømerking er en merkeordning der kravene som stilles må være de samme uavhengig av hvor i verden produksjon eller uttak av råvare skjer. Nordisk Miljømerking kan ikke stille egne krav kun til den norske skogsertifiseringen eller uttak av skog fra Norge. Nordisk Miljømerking har også vurdert forskjellene mellom sertifiseringsordningene FSC og PEFC ved revisjon av skogskravene i 2015. Der ble det gjort en generell vurdering av om Svanen skulle godkjenne sertifiseringsordningene FSC og PEFC uten å granske den enkelte standarden og audit-rapporter spesifikt slik svanens tidligere krav omfattet.

Konklusjonen ble at disse to ordningene sidestilles og godkjennes på generelt grunnlag uten ytterligere granskning av den enkelte standard. Nordisk Miljømerking er enige i at det er forskjeller i de to ordningene, men at disse ikke er store nok for å differensiere. Nordisk Miljømerkings erfaring fra tidligere skogskrav der vi gjennomgikk hver enkelt standard og auditrapporter viste at det ikke var nevneverdige forskjeller mellom disse og at det like ofte framkom uregelmessigheter i auditrapporter for FSC som for PEFC-sertifisering. Det var ofte større forskjell basert på hvilket land standarden var fra enn mellom de to sertifiseringsordningene som viste at begge ordningene hadde rom for forbedringer. Dette ble også støttet av en uavhengig rapport som Nordisk Miljømerking bestilte fra Indufor i forbindelse med revideringen i 2015 som konkluderte med at det ikke var nevneverdige forskjeller mellom disse to og at det ikke kunne konkluderes entydig at den ene ordningen var bedre enn den andre.

Både FSC og PEFC er utsatt for kritikk. I Norges naboland Sverige, er det til dels sterk kritikk av FSC-sertifiseringen⁸. I en studie i Sverige ble det ikke funnet at den ene sertifiseringen (FSC eller PEFC) var noe bedre enn den andre.⁹ I rapporten dere selv henviser til står det at det er mangel på forskning for å undersøke effekter av PEFC. Det er derfor vanskelig å konkludere med at FSC er bedre enn PEFC basert på dette, selv om det fins forskningsresultater på at FSC har en positiv innvirkning. Nordisk Miljømerking anerkjenner imidlertid at det er utfordringer innen skog-sertifiseringssystemene, og det vil med jevne mellomrom gjøres vurderinger på om skogkravene bør endres basert på ny kunnskap. Allerede nå stiller vi ytterligere krav utover sertifisering ved å ha en liste med treslag som er forbudt eller tillatt under svært strenge krav. Det kreves blant annet full sporbarhet, FSC/PEFC 100% og dersom treslaget kommer fra plantasje skal den være etablert før 1994. Dette gjøres for å fange opp utfordringer med f.eks. ulovlig hogst, korrupsjon og beskyttelse av truede treslag og IFL-områder der det er større risiko for at det skjer ulovligheter og hugst på en ikke-bærekraftig måte, f.eks. i Malaysia. Dette betyr at det ikke er godt nok med PEFC controlled sources (eller FSC controlled wood) for de treslagene som står på listen.

Det er også viktig å presisere at Nordisk Miljømerking er en livsløpbasert merkeordning som stiller krav innenfor en rekke miljøområder som f.eks utslipp til

⁸ <https://www.natursidan.se/nyheter/hard-kritik-mot-att-nya-fsc-standarder-fortfarande-inte-ar-hallbar/>

⁹ Villalobos, L., Coria, J. and Norden, A., 2018: Has forest certification reduced forest degradation in Sweden?: <https://www.evidensia.eco/resources/112/has-forest-certification-reduced-forest-degradation-in-sweden/>

luft og vann, energiforbruk, kjemikalier etc og krav til uttak av skog er et av mange krav. Nordisk Miljømerking vurderer derfor at den beste måten å sikre et bærekraftig skogsbruk på og som er mulig å dokumentere på en troverdig måte er å basere seg på internasjonalt aksepterte sertifiseringsordninger. FSC og PEFC er også godkjent innenfor offentlige innkjøp som dokumentasjon på bærekraftig skogsdrift.

Angående sertifiseringsgrad, se gemensamt svar till Svenska skogsindustrierna.

5.2.4 Chemicals

O8 Chemicals

Stora Enso Fi

Not logical to have detailed chemical requirements in the Basic Module between Fibres and Energy. More natural place would be in the Chemical Module itself where the requirements related to reporting all production chemicals could be described.

Nordic Ecolabelling's comment

The Nordic Ecolabelling appreciates your comments. Unfortunately, it is an editorial erratum, the sub-heading "Chemicals" has been left out by mistake.

As the Basic Module is the leading document for the requirements set for pulp and paper it is of high relevance to maintain the requirement for chemicals in the Basic Module (that chemicals used in manufacturing of pulp and paper must fulfil the requirements set in the Chemical Module). Also note that the division of requirements in the Basic and Chemical Module is based mainly on who is responsible to demonstrate the requirement for Nordic Ecolabelling. Basic Module is applied only to pulp/paper manufacturers whereas the compliance of requirements in the Chemical Module shall mainly be verified by chemical suppliers.

Stora Enso Paper AB Nymölla Bruk

Det behöver tydliggöras hur kriterierna (O8) i basmodulen är kopplade till kemikaliemodulen. Det underlättar om alla krav på kemikalier är samlade i kemikaliemodulen.

Nordisk Miljömärknings kommentar

Nordisk Miljömärkning tackar för kommentaren. Se gemensamt svar till Stora Enso Fi ovan.

5.2.5 Energy and greenhouse gasses

O9 Total Energy Score

Skogsindustrierna

Krav för energi (O9) har skärpts. Beräkning av energikvot har förenklats.

Skogsindustriernas förslag

Mindre skärpning av referensvärden för energi genom differentiering och höjda referensvärden. Referensvärde för elektricitet 650 kWh/Adt för blekt kemisk massa, 700 kWh/Adt för torkad blekt kemisk massa. Generell höjning på 50 kWh/Adt jämfört med Svanens förslag föreslås för övriga torkade massor. Skogsindustriernas förslag på förändringar av referensvärden redovisas i nedanstående tabell.

Process	Svanen förslag	Skogsindustriernas förslag
	Elektricitet (kWh/ADt) Referensvärde	Elektricitet(kWh/ADt) Referensvärde
Blekt kemisk massa	600	650
Torkad blekt kemisk massa	600	700
Oblekt kemisk massa	550	550
Torkad oblekt kemisk massa	550	600
NSSC	700	700
Torkad NSSC	700	750
CTMP	1500	1500
Torkad CTMP	1500	1550
DIP	450	450
Torkad DIP	450	500
TMP	2200	2200
Torkad TMP	2200	2250
Slipmassa	2000	2000
Torkad slipmassa	2000	2050

Viktningen 50/50 för massa och papper bör förtydligas. Skapa enklare beräkningsmodell, tex. inför ett schablonavdrag för icke-produktionsaktiviteter.

Argument och synpunkter på Svanen förslag De skärpta energikraven bör ta mer hänsyn till miljönyttan att skogsindustrin använder el från förnybara bränslen. **Generellt bör elektrifiering gynnas**, tex elektrifierade transporter.

Det är väldigt svårt för massa och pappersbruk att uppnå energikraven. **Risk för feltolkningar och även stor administration** om vi ska behöva räkna bort icke-produktionsaktiviteter tex. truckar och kontor. Omständliga beräkningar leder till osäkerhet och **bidrar inte till minskad elförbrukning**.

De föreslagna kriterierna har en **alltför liten skillnad på referensvärden mellan otorkad /torkad massa samt blekt/oblekt massa**, tabell 4.2. El förbrukas i torkmaskiner respektive i blekeriprocessen och därför bör referensvärden differentieras för att spegla detta
De föreslagna referensvärdena missgynnar ointegrerade bruk.

Nordisk Miljömärknings kommentar

Nordisk Miljömärkning tackar för kommentaren. Nordisk Miljömärkning anser att energieffektivitet är avgörande för att minska miljöbelastning i produktion av Svanenmärkta produkter. Därför ställs det skärpta energikraven i kriterierna. Enligt Nordisk Miljömärknings allmänna principer är fokus i krav främst att begränsa energiförbrukningen och främja energikällor med låg miljöpåverkan och klimatpåverkan. Ni föreslår att de skärpta energikraven bör ta mer hänsyn till miljönyttan att skogsindustrin använder el från förnybara bränslen. Miljönyttan som är kopplat till typ av bränslen att producera elektricitet beaktas närmare i krav på utsläpp av CO₂.

Efter remissen har vissa referensvärden sett över enligt remissvaren, speciellt de som gäller tillverkning av kemisk massa inklusive differentierade referensvärden för torkad och otorkad blekt kemisk massa. Referensvärde för elektricitet är nu 650 kWh/Adt för blekt kemisk massa, 700 kWh/Adt för torkad blekt kemisk massa. Generell höjning på 50 kWh/Adt jämfört med Svanens remissförslag har också införts för övriga torkade massor. Det bör även noteras att fast referensvärden för

massor är skärpta, utjämnar beräkning av massamixen i papper slutliga poäng som Svanenmärkt papper behöver uppfylla.

Det kom flera kommentarer att generellt bör elektrifiering gynnas, tex elektrifierade transporter. Focus i Svanens kriterier har varit på att ställa skärpta energikrav på tillverkning av papper. Transporter, konvertering eller icke-produktionsaktiviteter har inte beaktas tidigare i Svanens krav på energi. Det föreslogs även att det i kriteriedokumentet läggs in schabloner för avräkning av elektrisk energi för olika hjälpprocesser. Nordisk Miljömärkning ställer krav på själva tillverkningsprocess som tidigare och det anses inte relevant att införa hjälpprocesser in i kriterierna och därefter införa schablonvärden för dess avräkning.

Beräkningen av totala energipoäng har justerats för att balansera beräkningen mellan massabruk och pappersbruk. Viktade poäng för massa och pappersbruk i den slutliga totala poängberäkningen har tagits bort för att balansera beräkningarna mellan massa och pappersbruk. Massor dominerar beräkningarna - naturligtvis på grund av deras större energianvändning - men också på grund av viktning i totala poängberäkningar. För att ha fokus även på pappersbruket, viktas inte längre papperet och massan i den slutliga beräkningen.

Stora Enso Paper AB Nymölla Bruk

Krav på energi har skärpts för mycket. Att sänka referensvärdena med 20 % med indikationer och trender som argument är inte acceptabelt. Utsläppen av växthusgaser från nordisk skogsindustri är redan låga och att sänka med 62 % jämfört med 2015 års nivåer är inte realistiskt.

Förslag: Vi föreslår en mindre skärpning av referensvärden för energi genom differentierade och höjda referensvärden. Referensvärde för elektricitet 650 kWh/Adt för blekt kemisk massa, 700 kWh/Adt för torkad blekt kemisk massa.

Svanens kriterier för energi bör ta mer hänsyn till miljönyttan att skogsindustrin använder el från förnybara bränslen. Generellt bör elektrifiering som alternativ till fossila bränslen gynnas, tex elektrifierade transporter.

Nordisk Miljömärknings kommentar

Nordisk Miljömärkning tackar för kommentaren. Se gemensamt svar till Skogsindustrierna ovan.

Södra Skogsägarna

Södra är självförsörjande på el och levererar även grön el till samhället. Andelen grön el var 99,5 procent under 2018. Sedan 2016 har Södra hållbarhetsmål som syftar till minskad el- och värmeanvändning för massaproduktionen. Utfallet för 2018 var 6 procent lägre elanvändning per ton massa jämfört med 2015.

Det föreslagna referensvärdet för el för torkad blekt kemisk massa innebär en kraftig sänkning, från 750 kWh/ADt till 600 kWh/ADt. **Södra föreslår att referensvärde för torkad blekt kemisk massa sätts till 700 kWh/ADt** och att referensvärdena för torkad massa och otorkad massa differentieras. Torkmaskiner står för en betydande del av elförbrukningen på ett ointegrerat massabruk och de föreslagna referensvärdena missgynnar därmed ointegrerade bruk. En framtida ökad elektrifiering av till exempel arbetsmaskiner kommer innebära en ökad elanvändning som är positiv ur miljösynpunkt eftersom fossila bränslen ofta ersätts. Södra förespråkar ett referensvärde för el som rymmer alla aktiviteter på ett massabruk. Detta för att undvika behovet av att räkna bort elförbrukning för aktiviteter som inte berör produktionen, till exempel belysning, kontor och interna transporter. Den typen av beräkningar leder dels till ökad administration för massabruket och dels till risk för feltolkningar. Det bidrar dock inte till någon minskad elanvändning.

Nordisk Miljömärknings kommentar

Nordisk Miljömärkning tackar för kommentaren. Se gemensamt svar till Skogsindustrierna ovan.

SCA

Krav för energi (O9) har skärpts. Beräkning av energikvot har förenklats ($P_{El-tot} < 2,5$ resp $P_{fuel-tot} < 2,5$).

SCA föreslår att referensvärdena bör vara:

650 kWh/ADt för blekt kemiska massa och

700 kWh/ADt för torkad blekt kemisk massa.

I övrigt föreslår vi att **torkade massor generellt har 50 kWh/ADt högre referensvärde** än icke torkade massor.

SCA anser att ett förtydligande behövs av hur viktningen mellan massa och papper görs i beräkningen av energipoäng.

SCA föreslår en förenklad beräkning av energidata genom att schablonavdrag för kontor, belysning etc införs liksom ett schablonavdrag för elektrifierade transporter tex eltruckar och elkranar.

Kommentarer

Referensvärden för energi har sänkts för mycket, både för papper och massa. Det är väsentlig skillnad i energiförbrukning (i blekeri och torkmaskiner) för oblekt/blekt respektive otorkad/torkad massa. Både för kemisk och mekanisk massa. De krav som föreslås missgynnar ointegrerade bruk med blekt torkad massa kraftigt.

De föreslagna skärpningarna av referensvärdena för energi gör det svårt för massa- och pappersproducenter att uppnå kraven utan att behöva räkna bort kontor, belysning etc. Risken finns att detta leder till olika tolkningar av hur beräkningarna ska gå till vilket gör siffrorna osäkrare och jämförelserna svårare.

Dessutom kommer övergången till elektrifierade transporter att missgynnas om inte hänsyn tas till att dessa ökar elförbrukningen, så antingen måste referensvärdena ta höjd för detta eller så behöver det införas någon form av borträkning av el för transportändamål.

Nordisk Miljömärknings kommentar

Nordisk Miljömärkning tackar för kommentaren. Se gemensamt svar till Skogsindustrierna ovan.

Vallviks Bruk AB

Krav för energi (O9) har skärpts. Beräkning av energikvot har förenklats.

Rottneros förslag

Mindre skärpning av referensvärden för energi genom differentiering och höjda referensvärden.

Referensvärde för elektricitet 650 kWh/Adt för blekt kemisk massa, 700 kWh/Adt för torkad blekt kemisk massa.

Generell höjning på 50 kWh/Adt jämfört med Svanens förslag föreslås för övriga torkade massor. Rottneros förslag på förändringar av referensvärden redovisas i nedanstående tabell.

	Svanen förslag	Rottneros förslag
Process	Elektricitet kWh/ADt Referensvärde	Elektricitet kWh/ADt Referensvärde
Blekt kemisk massa	600	650
Torkad blekt kemisk massa	600	700
Oblekt kemisk massa	550	550
Torkad oblekt kemisk massa	550	600
CTMP	1500	1500
Torkad CTMP	1500	1550

Slipmassa	2000	2000
Torkad slipmassa	2000	2050

Argument och synpunkter på Svanen förslag

De skärpta energikraven bör ta mer hänsyn till miljönyttan att skogsindustrin använder el från förnybara bränslen. De föreslagna kriterierna har en alltför liten skillnad på referensvärden mellan otorkad /torkad massa samt blekt/oblekt massa, tabell 4.2. El förbrukas i torkmaskiner respektive i blekeriprocessen och därför bör referensvärden differentieras för att spegla detta. De föreslagna referensvärdena missgynnar ointegrerade bruk.

Nordisk Miljömärknings kommentar

Nordisk Miljömärkning tackar för kommentaren. Se gemensamt svar till Skogsindustrierna ovan.

BillerudKorsnäs Gävle

Bolaget har förståelse för att energikriterierna stramas åt. Men med föreslagna stränga gränser måste hänsyn tas till att det åtgår elektrisk energi vid torkning av massa. Bolaget anser därför att gränsen för elektrisk energi måste höjas med 100 kWh/ton för samtliga torkade massatyper. I Svanens kriterier måste hänsyn också tas till att allt mer av hjälpprocesser kring produktionen, såsom interna transporter, elektrifieras. Bolaget föreslår därför att det i kriteriedokumentet läggs in schabloner för avräkning av elektrisk energi för olika hjälpprocesser.

Nordisk Miljömärknings kommentar

Nordisk Miljömärkning tackar för kommentaren. Se gemensamt svar till Skogsindustrierna ovan.

Holmen Paper Hallsta

Krav för energi (O9) har skärpts. Holmen anser att förslaget är rimligt. Observera att i de fall kriterierna omfattar olika massa- och papperstyper omfattar svaren endast kategorierna "TMP/Groundwood" samt "Paper/board machine, uncoated".

Nordisk Miljömärknings kommentar

Tack för stödet.

Finnish Environment Institute SYKE

Requirements for energy (O9) and emissions to water/air (O11), have been tightened.
-SYKE supports these changes.

Nordic Ecolabelling's comment

Thank you for your support.

Stora Enso Fi

Presenting the argument for a 20% cut in reference value by referring to indications and trends is not satisfactory. Suggest that the analysis for how having arrived at the proposed number is presented in full. Discussing heat and power consumption as they were one and the same is not useful and not an argument since they are not exchangeable. The GHG emissions from Nordic pulp mills are already low and will not decrease by 62% compared to 2015 levels.

The reference values for energy have been tightened too much.

- several production lines are at or close the risk of not complying

- Separate score point limits for fuel and electricity increase the pressure on individual energy type – in comparison to EU Ecolabel where the score point sum of fuel and electricity is regulated.
- Unnecessarily complicated arrangement: this gives room for misinterpretation and a risk of more administration.
 - o the changed calculation method itself contributes to exceeding of the separate score point limits, and therefore reference values for electricity and fuel should be set on higher level.

Pressure specifically on mechanical pulps and papers

- **Electricity consumption** must be on the higher side because of the refining need. High quality mechanical pulps enable production of high quality mechanical papers that can reduce the environmental burden caused by the coating layer.
 - o the electricity reference value should be bigger

REFERENCE VALUE PROPOSALS

All fuel and electricity reference values ought to be set on higher level due to the changed calculation arrangement for score points.

Electricity reference value for TMP and groundwood pulp:

- based on BAT Reference Document: 2300 kWh/ADt pulp

Fuel reference value for bleached chemical pulp:

- based on BAT Reference Document: 3900 kWh/ADt pulp

Nordic Ecolabelling's comment

The Nordic Ecolabelling appreciates your comments. According to Nordic Ecolabelling's general principles, the focus in requirements is primarily to limit energy consumption and promote energy sources with low environmental and climate impact. Energy efficiency is crucial for reducing the environmental impact in the production of Nordic Swan Ecolabelled products. Therefore, strict energy requirements are set in the criteria. After the open consultation, some reference values have been revised in the Basic Module, especially those of the chemical pulp, including differentiated reference values for dried chemical pulp. The reference value for electricity is now 650 kWh / ADt for bleached chemical pulp and 700 kWh / ADt for dried bleached chemical pulp. A general increase of 50 kWh / ADt has been introduced for all dried pulps according to comments gained in the open consultation. Regarding reference values for fuels, changes proposed in the open consultation were mostly moderate. As Nordic Ecolabelling is an ecolabel it is justified to have some stricter reference values as given in the BAT Reference Document. The reference value for bleached chemical pulp has been 3750 kWh / ADt in the Basic Module since the year 2011, so it is not going to be changed to 3900 kWh/ADt as given in the BAT Reference Document. Reference value for TMP remains the same (2200 kWh/ADt) as in the current Basic Module. However, extra 50 kWh/ADt can be added to include drying as proposed in several consultation comments. It should also be noted that although references values for pulps are sharpened, the calculations encompassing both paper manufacturing and constituent pulps balance the final total energy score. Regarding the separate score point limits for fuel and electricity, Nordic Ecolabelling wishes to emphasize the importance of both fuel and electricity in measures of energy efficiency and therefore the separate scores are maintained in the calculation – in comparison to EU Ecolabel where the score point sum of fuel and electricity is combined.

Georgia-Pacific LLC

As for the proposed energy requirements, this is a significant reduction in allowed energy usage. This magnitude of a reduction would likely take significant capital investment for many facilities.

Nordic Ecolabelling's comment

The Nordic Ecolabelling appreciates your comments. Energy efficiency is crucial for reducing the environmental impact in the production of Nordic Swan Ecolabelled products. Therefore, strict energy requirements are set in the criteria. Nordic Ecolabelling is fully aware that some measures taken to improve energy efficiency are significant long-term investments and applicable only when replacing, rebuilding or upgrading process equipment. Some are, however, generally applicable requiring lower investments such as process optimisation. After the consultation, some reference values for energy have been revised in the Criteria. Please refer to the answer to Stora Enso Fi above.

Suzano Europe

Electricity: the new reference for Bleached chemical pulp and Dried bleached chemical pulp is now extremely low (600 kWh/ADT) and similar for dried and never dried pulp. However, running the drying machine and the baling lines consumes electricity and should be taken into account. According to the Best Available Techniques (BAT) Reference Document for the Production of Pulp, Paper and Board issued in 2015, Table 3.32 on page 353, the drying process consumes additional 120 kWh/ADT, which should be added to the 600 kWh/ADT set for never dried bleached chemical pulp.

Nordic Ecolabelling's comment

The Nordic Ecolabelling appreciates your comments. Please refer to the answer to Stora Enso Fi similar comment regarding the reference values for electricity.

UPM

Fuel and Electricity should be combined together in the calculation

- This is not total energy score but two different scores for fuel and electricity.
- Fuel criteria is too low for TMP/GW, especially together with tightened reference value for LWC and GW.

	Version 2.4 (11 June 2011 - 31 December 2020)	New Version 3.0	Difference
Fuel references			
Process	Fuel kWh/t Ref value	Fuel kWh/t Ref value	kWh/t
Bleached chemical pulp	3750	3600	-150
Dried bleached chemical pulp	4750	4600	-150
Unbleached chemical pulp	3200	3200	0
Dried unbleached chemical pulp	4500	4200	-300
CTMP	N/A	N/A	
Dried CTMP	1000	900	-100
DIP	350	300	-50
Dried DIP	1350	1200	-150
TMP	N/A	N/A	
Dried TMP	1000	900	-100
Gronwood pulp	N/A	N/A	
Dried gronwood pulp	1000	900	-100
Folding box board (FBB) Solid bleached sulphate (SBS)/ Solid bleached board (SBB) Solid Unbleached Board (SUB) White lined chipboard (WLC)	1700	1600	-100

News	1700	1400	-300
LWC	1700	1500	-200
SC	1700	1400	-300
Uncoated fine paper	1700	1500	-200
Coated fine paper	1700	1500	-200
Kraftliner		1600	
Semichemical fluting		1600	
Testliner/wellenstoff		1700	
Fluff pulp procution	Missing reference value		
Label paper			
Release paper			

Nordic Ecolabelling's comment

The Nordic Ecolabelling appreciates your comments. Regarding that the fuel requirement is too low for TMP/GW, especially together with tightened reference value for LWC and GW, there are no reference values given for fuels for TMP/GW in the Nordic Ecolabelling Criteria, only the reference value for electricity prevail. After the consultation, reference values for paper machines have been adjusted a little. Please refer to the answer to Stora Enso Få similar comment regarding the combining of fuel and electricity in total score calculation.

Metsä Group

Electricity ref value for CTMP

Proposed tightening from 2000 --> 1500 is too much for non-integrated CTMP mill. Our CTMP mill in Kaskinen is one of the newest CTMP mills using the most modern technology and yet, it has been able to reach this limit only once (2018, see graph below). Electricity consumption is highly dependent also on which pulp grades are being produced and how much chemicals are being used, since different grades and process choices require different level of grinding. Kaskinen has been moving towards less energy consuming board-grades with optimised chemical usage, but any changes in product portfolio would make reaching the proposed energy value very challenging. We propose to use ref. value the same as in EU Ecolabel 2019, or slightly lower, 1600-1800.

Nordic Ecolabelling's comment

The Nordic Ecolabelling appreciates your comments. After the consultation, the reference value for CTMP have been raised to 1550 kWh/ADt as suggested by many consultation comments received. It should also be noted that although references values for pulps are sharpened, the calculations encompassing both paper manufacturing and constituent pulps balance the impact of individual pulps in the final total energy score. This is especially the case for CTMP that usually makes a smaller share of the constituent pulps in the paper.

O10 Emissions of Greenhouse Gasses

Skogsindustrierna

Krav för utsläpp av växthusgaser (O10) har förändrats. Kravet föreslås nu endast omfatta bränslen som används vid produktion av processvärme och inte elektricitet, så som det var i den tidigare

generationen. Se gärna bilaga 5 i bakgrundsdocumentet till Basmodulen som innehåller Q&A gällande växthusgaskravet.

Skogsindustriernas förslag De föreslagna ändringarna är bra.

Synpunkter på Svanen förslag

Positivt att el och koldioxidrelationen har ändrats. Det är också positivt att det nya förslaget motverkar ”green wash” genom inköp av grönmärkt el, utan nu måste man minska elförbrukningen.

Nordisk Miljömärknings kommentar

Tack för stödet. Nordisk Miljömärkning anser att energieffektivitet är avgörande för att minska miljöbelastning i produktion av Svanenmärkta produkter. Enligt Nordisk Miljömärknings allmänna principer är fokus i krav främst att begränsa energiförbrukningen och främja energikällor med låg miljöpåverkan och klimatpåverkan. Därför ställs det skärpta energikraven i kriterierna, både för bränsle och electricitet. I samband med svar på energi ovan (O9) föreslår ni att de skärpta energikraven bör ta mer hänsyn till miljönyttan att skogsindustrin använder el från förnybara bränslen. Miljönyttan som är kopplat till typ av bränslen att producera electricitet kan beaktas närmare i krav på utsläpp av CO₂. Nordisk Miljömärkning har valt att krav på CO₂ enbart omfattar bränslen som använts för processvärme i bruket och därmed finns det inte incitament för typ av bränslen att producera electricitet. Se även gärna bilaga 2 i bakgrundsdocumentet till Basmodulen som innehåller Q&A gällande växthusgaskravet. Efter remissen har ett nytt krav på utsläpp av växthusgas införts in i kriterierna för kopierings- och tryckpapper där paperstillverkaren av Svanenmärkt papper ska redogöra CO₂-beräkning per ton papper. Nordisk Miljömärkning önskar att ställa krav som minskar utsläppen av växthusgaser och som leder till en direkt miljönytta. Beräkningar av koldioxidavtryck hjälper till att identifiera hotspots och är ett steg mot att agera, men ger i sig inte någon miljömässig fördel.

Södra Skogsägarna

Södra tycker att den föreslagna förändringen att exkludera utsläpp av växthusgaser från elanvändning är bra.

Nordisk Miljömärknings kommentar

Tack för stödet. Se gemensamt svar till Skogsindustrierna ovan.

SCA

Krav för utsläpp av växthusgaser (O10) har förändrats. Kravet föreslås nu endast omfatta bränslen som används vid produktion av processvärme och inte electricitet, så som det var i den tidigare generationen. SCA anser att de föreslagna ändringarna är bra.

Kommentar

Positivt att el- och koldioxidrelationen har justerats. Det är också positivt att det nya förslaget motverkar ”green wash” genom inköp av grönmärkt el, och i stället uppmuntrar till att minska elförbrukningen totalt.

Nordisk Miljömärknings kommentar

Tack för stödet. Se gemensamt svar till Skogsindustrierna ovan.

Vallviks Bruk AB

Krav för utsläpp av växthusgaser (O10) har förändrats. Kravet föreslås nu endast omfatta bränslen som används vid produktion av processvärme och inte electricitet, så som det var i den tidigare generationen. Se gärna bilaga 5 i bakgrundsdocumentet till Basmodulen som innehåller Q&A

gällande växthusgaskravet.

Rottneros förslag

De föreslagna ändringarna är bra.

Synpunkter på Svanens förslag

Positivt att el och koldioxidrelationen har ändrats. Det är också positivt att det nya förslaget motverkar ”green wash” genom inköp av grönmärkt el, utan nu måste man minska elförbrukningen.

Nordisk Miljömärknings kommentar

Tack för stödet. Se gemensamt svar till Skogsindustrierna ovan.

Holmen Paper Hallsta

Krav för utsläpp av växthusgaser (O10) har förändrats. Holmen anser att förslaget är rimligt.

Nordisk Miljömärknings kommentar

Tack för stödet. Se gemensamt svar till Skogsindustrierna ovan.

Global Cellulose Fibers

International Paper

Energy and greenhouse gasses

The energy and electricity limits while strict may also be shortsighted. Only overall energy use including electricity are covered. There are no allowances or incentives for renewable energy use in the standard. If a mill were to invest in solar panels, there would be no benefit from an Ecolabel standard.

Nordic Ecolabelling's comment

The Nordic Ecolabelling appreciates your comments. According to Nordic Ecolabelling's general principles, the focus in requirements is primarily to limit energy consumption and promote energy sources with low environmental and climate impact. Since the production of paper consumes large amounts of energy, strict requirements on energy consumption of electricity and fuels are set. The purpose of the requirement on greenhouse gas emissions is to further limit the use of fossil fuels and restrict the use of fuels with the highest greenhouse gas emissions. You are quite right that apart from the requirement set for the greenhouse gas emissions of fuels used for production of process heat there are no other allowances or incentives for renewable energy use in the Criteria. After the consultation, a new requirement for greenhouse gasses has been introduced in the Criteria for Copy and Printing Paper. Paper manufacturer shall calculate the greenhouse gas emissions in kg CO₂ per tonne paper. Nordic Ecolabelling wishes to set requirements that reduce the greenhouse gas emissions and that lead to a direct environmental benefit. Calculations of carbon footprint helps to identify the hotspots and are a step towards acting, but do not in themselves provide any environmental benefit.

Finnish Environment Institute SYKE

The requirement for emissions of greenhouse gasses (O10) has been changed. In this revision, the greenhouse gas requirement only encompasses fuels used for production of process heat and not electricity as in the previous generation. See also Appendix 5 in the background of the Basic Module, where Q&As regarding the greenhouse gas requirement are presented more closely. - SYKE does not support this change. Since electricity consumption accounts for a large part of the paper industry's energy consumption, the CO₂ criterion should also apply to electricity consumption.

Nordic Ecolabelling's comment

The Nordic Ecolabelling appreciates your comments. According to Nordic Ecolabelling's general principles, the focus in requirements is primarily to limit energy consumption and promote energy sources with low environmental and climate impact. Since electricity consumption accounts for a large part of the paper industry's energy consumption, strict requirements for electricity are set in the criteria. After the consultation, a new requirement for greenhouse gasses has been introduced in the Criteria for Copy and Printing Paper. Paper manufacturer shall calculate the greenhouse gas emissions in kg CO₂ per tonne paper. Nordic Ecolabelling wishes to set requirements that reduce the greenhouse gas emissions and that lead to a direct environmental benefit. Calculations of carbon footprint helps to identify the hotspots and are a step towards acting, but do not in themselves provide any environmental benefit.

Stora Enso Fi

Proposed CO₂ emission limits for different pulps are too low

- several production lines are at or close the risk of not complying
- CO₂ limit does not exist for paper production and therefore the limit for pulp production should cover also the paper machine emissions.
- The proposed low CO₂ limit affects especially mechanical pulp and paper grades who do not necessarily have adequate internal biomass fuel supply and must purchase their fuels from external sources. All steam generating boiler plants are not able to combust biomass fuels, even if biomass fuels were available with decent cost which is not always the case either. To convert or rebuild a boiler is a long-term project that requires remarkable sums of investment money.
- Instead of one pulp, paper or production line the CO₂ requirement could be set for the producing company. The requirement could cover the direct CO₂ emission from the producers' own production plants and the emission from the production of purchased energy consumed by the production plants. The company should prove that it has CO₂ emission reduction targets which are approved by an external verifier. The performance as well as the targets should be published by the company on regular basis. This formulation of the criterion would ensure continuous decrease of CO₂ emission – not only from the heat production fuels at the production site but comprehensively from the overall operation of the company, including electricity as well.

Pressure specifically on mechanical pulps and papers

- **Fossil fuels** are often needed in mechanical pulp and paper production. Unlike chemical pulp that is using black liquor as fuel, internal biomass fuels are not as abundant for mechanical grades and therefore purchased fuels must be used. Due to limitations to combust biomass in the existing steam generating boilers or availability of decent cost biomass fuels, the purchased fuels are often fossil.
- On the other hand, the yield from the wood raw material is practically 100% so mechanical pulp consumes less forest resources than chemical pulp whose yield is around 50%.
 - As there is a CO₂ reference value established only for mechanical pulp production and not at all for the related paper production, the CO₂ reference value for mechanical pulps should be essentially bigger to cover also the paper production.

REFERENCE VALUE PROPOSALS

CO₂ limit values:

- for paper made from 100 % deinked/recycled pulp: 250 kg CO₂ /tonne paper
- for paper made from 100 % chemical pulp: 350 kg CO₂ /tonne paper
- for paper made from 100 % mechanical pulp: 600 kg CO₂ /tonne paper

Nordic Ecolabelling's comment

The Nordic Ecolabelling appreciates your comments. According to Nordic Ecolabelling's general principles, the focus in requirements is primarily to limit energy consumption and promote energy sources with low environmental and climate impact. Therefore, strict energy requirements are set in the criteria. The consultation proposal for the greenhouse gasses requirement was made very stringent. The structure of the requirement, namely the limit values set for type of pulps, followed the structure of the current requirement in the Basic Module and included also emissions generated from paper machine. Only electricity was left out. After the open consultation, the limit values for CO₂/ton paper have been adjusted. See closely Table 8 in chapter 9 where new limit values are given. Starting point for setting the limit values has been a well-functioning pulp and paper mill (reference values for energy) and assumptions that natural gas instead of other fossil fuels is preferred as fossil fuels in production cannot totally be ruled out today. Also note that the requirement for emissions of greenhouse gasses in the Basic Module applies to inspected paper and other Nordic Ecolabelling Criteria which make reference to the requirements set in the Basic Module. In the supplementary modules of paper, there can be stricter and additional requirements for emissions of greenhouse such as in the Criteria for Copy and Printing Paper, where stricter limit values for emissions of greenhouse gasses are set (see Table 10 in chapter 9).

Your proposal for having a CO₂ requirement for the producing company covering all production plants and consumption of energy and having CO₂ emission reduction targets which are approved by an external verifier is very interesting. However, as Nordic Ecolabelling is ecolabelling the specific products it is always of higher priority if requirements can be set for the paper product itself. After the consultation, a new requirement for greenhouse gasses has been introduced in the Criteria for Copy and Printing Paper where paper manufacturer shall calculate the greenhouse gas emissions in kg CO₂ per tonne paper. Nordic Ecolabelling wishes to set requirements that reduce the greenhouse gas emissions and that lead to a direct environmental benefit. Calculations of carbon footprint helps to identify the hotspots and are a step towards acting, but do not in themselves provide any environmental benefit.

Essity

The electricity use for chemical pulp is reduced with 20 %, which is a substantial. The reduction is too high, and the reasoning behind it is unnecessarily limiting options for improvement if the primary object is reduced GHG emissions. There should also be an option to reduce the emissions with renewable electricity, e.g. balancing the sold in-house produced electricity with less bought electricity. It must be recognized that there are major investments required to decrease energy use.

The reduction is in practice done from 450 kg CO₂/ton (value in the criteria document Sanitary products) to 225 kg CO₂/ton. In this new, lower, value there is of course the removal of fuel for electricity, but the background document points to values taken from BREF document for the new levels. Again, it must be stressed that the fluff pulp producers are mainly located in South East US, which do have another profile of their energy use.

Nordic Ecolabelling's comment

The Nordic Ecolabelling appreciates your comments. According to Nordic Ecolabelling's general principles, the focus in requirements is primarily to limit energy consumption and promote energy sources with low environmental and climate impact. Therefore, strict energy requirements are set in the criteria. After the open consultation, some reference values for energy have been revised in the Basic Module, see also reply to Stora Enso Finland in requirement for Total Energy Scores O9 above. In the current Basic Module, there has been an option to subtract emissions from surplus energy sold off in the form of electricity, steam or heat. After the open consultation, the limit values for CO₂/ton have been adjusted. Please refer also to reply to Stora Enso Fi above and Table 8 in chapter 9 where new limit values are given. Please also note that requirements and reference values for fluff pulp are mainly given in the Criteria of Nordic Swan Ecolabelled Sanitary Products and shall be considered in the next revision of these Criteria.

UPM

Tightened CO2 criteria leaves out mills which are using natural gas only or have a low share of renewable fuels.

- Peat is now added into the criteria as a fossil fuel.
- Paper mills using GW pulp need to produce steam totally in power plant. (TMP process generates heat recovery steam based on purchased electricity -> emission free steam) Note that according to this proposal electricity can be produced e.g. with coal.
- Reference value is too low for GW pulp.

Separate CO2 allocation for pulp and paper machine needed -> paper machine is missing.

Nordic Ecolabelling's comment

Nordic Ecolabelling appreciates your comments. The consultation proposal for the greenhouse gasses requirement was made very stringent leaving out mills using mainly fossil fuels or having a low share of renewable fuels. You are also quite right that from now on peat is treated as a fossil fuel as the emissions shall be calculated by using the emission factors for fuels in accordance with Annex VI of Commission Regulation (EU) No 601/2012 or factors accepted by the authorities in European Union Emissions Trading System (EU ETS). After the open consultation, the limit values for CO₂/ton have been adjusted. Please refer also to reply to Stora Enso Fi above and Table 8 in chapter 9 where new limit values are given.

WEPA Hygieneprodukte GmbH

We can't meet the limits mentioned in O10 by far. Our Greenhouse gas emissions from heat production exceed the limits up to factor 5. At the same time, we meet requirement O9 (*). We therefore wonder because these requirements are directly linked. We see no possibility to meet the suggested limits for CO₂-Emissions.

(*). With the new, tightened reference values the Scores P_electricity and P_fuel for tissue paper need to be adjusted. We can meet the new limits of 2,3 (for copy and printing paper) but we could not meet the limits of 1,15 for tissue paper (as in criteria for Tissue Paper, Version 5.6, from 2011).

Nordic Ecolabelling's comment

The Nordic Ecolabelling appreciates your comments. Consultation proposal for the greenhouse gasses requirement was made very stringent. After the consultation, the limit values have been adjusted. Regarding the tissue paper, the requirement for energy and greenhouse gasses shall be studied more thoroughly in the upcoming review of the Nordic Ecolabelling Criteria for Tissue Paper that is to begin in the autumn 2020. Please also note that limit values for fluff pulp are relevant in the manufacturing of Nordic Swan Ecolabelled Sanitary Products. Therefore, fluff pulp is not included in the Basic Module but instead shall be considered in the next review of Nordic Ecolabelling Criteria for Sanitary Products.

Metsä Group

The word 'fossil' is missing from the document. The suggested text does not exclude renewable fuels. This should be clarified.

Nordic Ecolabelling's comment

The Nordic Ecolabelling appreciates your comments. According to requirement for greenhouse gasses, CO₂ emissions for pulp and paper shall be calculated by using the Emission factors for fuels in accordance with Annex VI of Commission Regulation (EU) No 601/2012 or factors accepted by the authorities in European Union Emissions Trading System (EU ETS). In the Regulation, emission factors both for fossil-based and renewable fuels are presented and subsequently, "fossil" and exclusion of renewable fuels was not specifically mentioned in the requirement. However,

you are quite right that renewable fuels are counted as zero emissions according to Annex VI. This has now been clarified in the background document.

Vajda-Papir Scandinavia AS

Vi har förstått at CO2 utslippet ved strømforbruk er fjernet i beregningene.

Vår virksomhet har de siste 2 årene hatt et forbruk av propangass på henholdvis 55 og 70% av det totale forbruket av propan og strøm på hette og kjelen

Krav mellom forholdet av forbruk av propangass og strøm er ved det samme som tidligere?

Nordisk Miljömärknings kommentar

Nordisk Miljömärkning tackar för kommentarer. Ja, utsläpp av CO₂ från produktion av el räknas inte med. Krav på energiförbrukning (O9) ställs fortfarande både för bränsle och el. Beräkningsmetod är lite modifierad och referensvärden har skärpts. Se närmare svar till Skogsindustrierna i avsnitt 5.2.5.

5.2.6 Emissions to water and air

O11 Emissions of COD, P, S and NOX to Water/air

Skogsindustrierna

Krav för utsläpp till vatten/luft (O11) har skärpts.

Skogsindustriernas förslag

COD Inför kriterier för ”Högblekt TMP/slipmassa” med COD referensvärde på 5,4 kg/ADt.

Magnefitmassa med COD- referensvärde på 28 kg/ADt. Generellt samma COD-referensvärden som EU-blomman

Fosfor Inför undantag för kompakt biologisk vattenrening Sulfatmassa med fosforreferensvärde: 0,025 kg/ADt. CTMP: 0,01 kg/ADt.

Svavel Sulfatmassa och magnefitmassa med svavelreferensvärde 0,6 kg/ADt. Sulfatmassa svavelreferensvärde 0,35 kg/ADt (blekt och oblekt massa).

Skogsindustriernas förslag på förändringar av referensvärden redovisas i nedanstående tabell.

	Svanen förslag	Skogsind. förslag	Svanen förslag	Skogsind. förslag	Svanen förslag	Skogsind. förslag
Massa/ papper	COD _{ref} (kg/ADt)		P _{ref} (kg/ADt) *		S _{ref} (kg/ADt)	
Blekt kemisk massa, sulfatmassa	13,0	16,0	0,02	0,025	0,3	0,35
Blekt kemisk massa, sulfitmassa	23,0	24,0	0,03		0,3	0,6
Magnefitmassa		28,0		0,056		0,6
Oblekt kemisk massa	6,0	6,5	0,02		0,35	
NSSC	8,0		0,02		0,4	
CTMP	15,0	16	0,008	0,01	0,15	
TMP/Slipmassa	3,0		0,008		0,15	
Högblekt TMP/Slipmassa		5,4		0,008		0,15
Returfiber massa	2,0	2,4	0,007		0,2	
Uncoated	1,0		0,006		0,2	
Coated	1,0		0,006		0,2	
Special papper	3,0		0,02		0,5	
			* Vid användning av en kompakt biologisk rening tillåts ett högre värde motsvarande 0,01 kg/ton.			

Argument och synpunkter på Svanen förslag

Utsläpp har stramats åt dubbelt, både parameter och kvotvärden har skärpts. Jämfört med EU-blomman så har den generösare referensvärden (BAT-kraven), men har också sänkt kvoten.

När EU blomman reviderade sina kriterier (publicerades så sent som i början av detta år) så utgick man från 80 % av BAT/BREF nivåerna vilket redan det är en rätt stor skärpning. Det är orimligt att Svanen går ytterligare ett steg längre mindre än ett år efter att EU EcoLabel stramat åt sina krav.

Det är viktigt att komma ihåg att BAT slutsatser gäller vid normal drift. Detta tas inte hänsyn till i de uppdaterade kraven. **Orealistiskt att sätta kriterier baserat på nedre BAT-krav.**

COD Ett sänkt referensvärde och skärpta krav för blekt kemisk massa, riskerar **att slå ut inhemsk råvara** som har en sammansättning som genererar högre COD utsläpp än tropiska träslag. **Ett skärpt krav på COD referensvärde gynnar andra träslag än de nordiska.** Väldigt många bruk kommer inte klara detta krav. Svanen har inte gjort någon differentiering på vanliga respektive högblekt TMP/slipmassa. Blekning ger högre COD-utsläpp och BAT för högblekt slipmassa är 8 kg/Adt. Detta bör införas för högblekt TMP/slipmassa, och samma COD kriterie som för EU-blomman, 5,4 kg/Adt föreslås. Magnefit-massa finns inte med i de föreslagna kriterierna, hamnar i dagsläget inom sulfittmassa-krav. I BAT-kraven finns egna krav gällande utsläpp till vatten för magnefit-massa.

Fosfor och Svavel Referensvärden för fosfor och svavel skiljer sig från BAT slutsatser. Kraven för blekt respektive oblekt massa är ologiska, samma krav trots olika processer. Väldigt många bruk kommer inte klara detta krav. **Tidigare har differentiering av blekt och oblekt inte efterfrågats eftersom kraven inte var orimliga.**

De föreslagna kriterierna för COD och fosfor tar inte hänsyn till kompakt biorening. I bioreningsprocessen så är det ett samband mellan utsläpp av COD respektive fosfor. Det är rent teoretiskt inte möjligt att sänka både utsläpp av fosfor och COD och fortfarande upprätthålla en bioreningsprocess. Vart bruken geografiskt är lokaliserade liksom platsbegränsningar (därav kompakt konstruktion av reningsprocessen) är också avgörande faktorer som bör beaktas de föreslagna kriterierna.

Om kraven för Svanen är orimligt satta så finns det risk att bruken väljer EU Ecolabel istället. Huvudparten av svensk massa och pappersproduktion säljs utanför Sverige/Norden. Idag exporteras 80 %, varav 94 % exporteras utanför Norden.

Nordisk Miljömärknings kommentar

Nordisk Miljömärkning tackar för kommentaren. Nordisk Miljömärknings kriterier för kopiering- och tryckpapper inklusive basmodulen för pappersprodukter publicerades för nio år sedan 2011. Därefter har mycket hänt i massa- och pappersindustri angående t.ex. utsläpp till vatten och luft. BAT-referensdokument för massa, papper och kartong har också publicerats senare i 2015. Nordisk Miljömärkning är en miljömärkning och går utöver lagstiftningen. Därför kan gränsvärdena ställas strängare än värden som anges i BAT-ref dokumentet eller som krävs av myndigheter eller i EU-Ecolabel kriterier. Miljövinster uppnås genom att ställa krav som är relevanta ur miljösynpunkt och som de bästa bruken endast kan uppnå eller som anger bruken incitament att sträva efter. Efter remissen har referensvärdena för t.ex. COD, P och S sett över med vissa justeringar, se närmare tabell 7 i avsnitt 9 i detta dokument. En egen kategori för högblekt TMP/slipmassa med ett eget COD referensvärde har införts i kriterierna. Magnefitmassa har också införts som en egen kategori. Det lyftes också fram att BAT-slutsatser gäller mot normal drift. Detta stämmer även för Svanens krav, det vill säga att perioder av onormal drift kan räknas bort från de totala utsläppen om dessa meddelas till Nordisk Miljömärkning enligt vad som anges i krav på kvalitets- och miljö (O5), det vill säga oförutsedda avvikelser eller planerade ändringar i produktionen som kan ha betydelse för produktens möjlighet att uppfylla miljömärkningskraven rapporteras till Nordisk Miljömärkning.

Södra Skogsägarna

Södra har de senaste åren förbättrat reningskapaciteten på massabruken i Mörrum och Värö.

Det föreslagna referensvärdet för COD för blekt kemiskt massa innebär en kraftig sänkning, från 18 till 13 kg/ADt. I synnerhet eftersom kvotvärdet också sänks från 1,3 till 1,5 blir detta en mycket kraftig sänkning. **Södra föreslår att sänkningen begränsas till 16 kg/ADt.** En alltför kraftig sänkning av referensvärdet för COD gynnar massaproduktion från träslag som inte finns i Norden. De föreslagna referensvärdena för COD och fosfor tar inte heller hänsyn till de svårigheter som uppstår i kompakta bioreningsanläggningar att samtidigt minska utsläppen av COD och fosfor.

Nordisk Miljömärknings kommentar

Nordisk Miljömärkning tackar för kommentaren. Se gemensamt svar till Skogsindustrierna ovan.

SCA

Förslaget innebär både skärpta referensvärden och en lägre kvot mellan utsläpp och referensvärde. SCA föreslår följande förändringar av referensvärdena för utsläpp (fetstil)

Pulp or paper type	CODref kg/ADt	Pref kg/ADt	Sref kg/ADt	NOXref kg/ADt
Bleached chemical pulp (sulphate and other pulps except sulphite pulp)	16.0	0.02 0.025*	0.3	1.5
Bleached chemical pulp (sulphite pulp)	23.0	0.03	0.3	1.5
Unbleached chemical pulp	6.0	0.02	0.35	1.5
NCCS	8.0	0.02	0.4	1.5
CTMP pulp	15.0	0.008 0.01*	0.15	0.25
Unbleached TMP/Groundwood	3.0	0.008	0.15	0.25
Bleached TMP/Groundwood	5.4	0.008	0.15	0.25
Recycled fibre pulp	2.0	0.007	0.2	0.25
Paper/board machine, uncoated	1.0	0.006	0.2	0.6
Paper/board machine, coated	1.0	0.006	0.2	0.6
Paper machine, special paper	3.0	0.02	0.5	0.7

***) gäller för bruk med kompakt biologisk avloppsvattenrening**

Kommentarer

Förslaget innebär en mycket kraftig skärpning med både skärpta referensvärden och en lägre kvot mellan utsläpp och referensvärde. Referensvärdena ligger i de nedre BAT intervallen och i något fall under. Här ska påpekas att BAT slutsatser gäller vid normal drift, haverier och störningar innefattas inte. Detta tas inte hänsyn till i de föreslagna kraven. Även jämfört med EU-blomman som skärpte sina krav nyligen är kraven långtgående.

COD

Ett sänkt referensvärde och skärpta krav för blekt kemisk massa, riskerar leda till att slå ut inhemska råvara och gynna andra träslag. Svanen har inte gjort någon differentiering på oblekt respektive blekt TMP/slipmassa. Eftersom utvecklingen för mekaniska massor för grafiska papper har varit mot mer högblekta kvaliteter och eftersom blekning ger ett högre COD-utsläpp (BAT för högblekt slipmassa är 8 kg COD/ADt) så anser SCA att det borde införas en kategori för högblekt TMP/slipmassa med ett COD kriterie på 5,4 kg/ADt, samma som för EU-blomman.

Fosfor

De föreslagna kriterierna för COD och fosfor tar inte hänsyn till kompakt biorening. I bioreningsprocessen så är det ett samband mellan utsläpp av COD respektive fosfor. Det är rent teoretiskt inte möjligt att sänka både utsläpp av fosfor och COD och fortfarande upprätthålla en bioreningsprocess. Var bruken geografiskt är lokaliserade liksom platsbegränsningar (därav

kompakt konstruktion av reningsprocessen) är också avgörande faktorer som bör beaktas de föreslagna kriterierna.

Nordisk Miljömärknings kommentar

Nordisk Miljömärkning tackar för kommentaren. Se gemensamt svar till Skogsindustrierna ovan.

Vallviks Bruk AB

Krav för utsläpp till vatten/luft (O11) har skärpts.

Rottneros förslag

COD

Inför kriterier för ”Högblekt TMP/slipmassa” med COD referensvärde på 5,4 kg/ADt. Generellt samma COD-referensvärden som EU-blomman

FOSFOR

Inför undantag för kompakt biologisk vattenrening.
Sulfatmassa med fosforreferensvärde: 0,025 kg/ADt.
CTMP: 0,01 kg/ADt.

SVAVEL

Sulfatmassa svavelreferensvärde 0,35 kg/ADt (blekt och oblekt massa).
Rottneros förslag på förändringar av referensvärden redovisas i nedanstående tabell.

	Svanen förslag	Rottneros förslag	Svanen förslag	Rottneros förslag	Svanen förslag	Rottneros förslag
Massa/ papper	COD_{ref}		P_{ref}*		S_{ref}	
Blekt kemisk massa, sulfatmassa	13,0	16	0,02	0,025	0,3	0,35
Oblekt kemisk massa	6,0	6,5	0,02		0,35	
CTMP	15,0	16	0,008	0,01	0,15	
TMP/Slipmassa	3,0		0,008		0,15	
Högblekt TMP/Slipmassa		5,4		0,008		0,15
				* Vid användning av en kompakt biologisk vattenrening tillåts ett högre värde motsvarande 0,01 kg/ton		

Argument och synpunkter på Svanen förslag

Utsläpp har stramats åt dubbelt, både parameter och kvotvärden har skärpts. Jämfört med Eublomman så har den generösare referensvärden (BAT-kraven), men har också sänkt kvoten. När EU blomman reviderade sina kriterier (publicerades så sent som i början av detta år) så utgick man från 80 % av BAT/BREF nivåerna vilket redan det är en rätt stor skärpning. Det är orimligt att Svanen går ytterligare ett steg längre mindre än ett år efter att EU EcoLabel stramat åt sina krav. Det är viktigt att komma ihåg att BAT slutsatser gäller vid normal drift. Detta tas inte hänsyn till i de uppdaterade kraven. Orealistiskt att sätta kriterier baserat på nedre BAT-krav.

COD

Ett sänkt referensvärde och skärpta krav för blekt kemisk massa, riskerar att slå ut inhemsk råvara som har en sammansättning som genererar högre COD utsläpp än tropiska trädslag. Ett skärpt krav på COD referensvärde gynnar andra trädslag än de nordiska. Väldigt många bruk kommer inte klara detta krav. Svanen har inte gjort någon differentiering på vanliga respektive högblekt TMP/slipmassa. Blekning ger högre COD-utsläpp och BAT för högblekt slipmassa är 8 kg/Adt.

Detta bör införas för högblekt TMP/slipmassa, och samma COD referensvärde som för EU-blomman, 5,4 kg/Adt föreslås.

FOSFOR OCH SVAVEL

Referensvärden för fosfor och svavel skiljer sig från BAT slutsatser. Kraven för blekt respektive oblekt massa är ologiska, samma krav trots olika processer. Veldig många bruk kommer inte klara detta krav. Tidigare har differentiering av blekt och oblekt inte efterfrågats eftersom kraven inte var orimliga. De föreslagna kriterierna för COD och fosfor tar inte hänsyn till kompakt biorening. I bioreningsprocessen så är det ett samband mellan utsläpp av COD respektive fosfor. Det är rent teoretiskt inte möjligt att sänka både utsläpp av fosfor och COD och fortfarande upprätthålla en bioreningsprocess. Vart bruken geografiskt är lokaliserade liksom platsbegränsningar (därför kompakt konstruktion av reningsprocessen) är också avgörande faktorer som bör beaktas de föreslagna kriterierna. Om kraven för Svanen är orimligt satta så finns det risk att bruken väljer EU Ecolabel istället. Huvudparten av svensk massa och pappersproduktion säljs utanför Sverige/Norden. Idag exporteras 80 %, varav 94 % exporteras utanför Norden.

Nordisk Miljömärknings kommentar

Nordisk Miljömärkning tackar för kommentaren. Se gemensamt svar till Skogsindustrierna ovan.

Holmen Paper Hallsta

Krav för utsläpp till vatten/luft har skärpts (O11)

Kravet för utsläpp har skärpts vad gäller kvotvärdet (tillåten avvikelse) från 1,5 till 1,3. Samtidigt har totala utsläpp av COD skärpts från 5 till 4 kg/ADt (3+1 för TMP och uncoated paper) vilket innebär en mycket kraftig skärpning av kravet.

Enligt bakgrundsdokumentet har bland annat BAT-slutsatser för produktion av massa, papper och kartong beaktats vid framtagandet av nya kriterier. Enligt BAT-slutsatser kan högre utsläpp av COD förekomma vid produktion av högblekt massa, detta har dock inte alls beaktats vid framtagandet av nya Svanen-kriterier. Det finns ett direkt samband mellan högblekt massa och utsläpp av COD och marknadstrenderna går just nu mot en ökad efterfrågan på högblekta produkter.

Vid uppföljning av BAT-slutsatser räknas detta dessutom mot normal drift, det vill säga att perioder av onormal drift kan räknas bort från de totala utsläppen. Gällande föreslagna Svanen-kriterier tycks inte heller detta ha beaktats. Sammantaget, med snävare intervall för kvotvärde och lägre referensvärde samt att produktion av högblekt massa och normal/onormal drift inte beaktats innebär detta att de nya kriterierna för COD är orimliga att kunna uppnå. Holmen föreslår istället att samma referensvärde, med samma fotnot för högblekt massa, ska gälla som i de nya kriterierna för EU Ecolabel – 5,4 kg/ADt.

Gällande övriga kriterier för utsläpp till luft och vatten anser Holmen att dessa kriterier är rimliga.

Nordisk Miljömärknings kommentar

Nordisk Miljömärkning tackar för kommentaren. Se gemensamt svar till Skogsindustrierna ovan.

BillerudKorsnäs Gävle

Bolaget har förståelse för skärpta kriterier för utsläpp till luft och vatten men anser att föreslagna nya kriterier är orealistiskt stränga. Beroende på tekniska förutsättningar och recipient har olika bruk fokuserat på olika parametrar och det går därför inte att lägga alla parametrar i den lägre nivån för BAT-AEL på det sätt som gjorts i remissen. Bolaget föreslår därför att gränserna justeras så att de ligger på samma nivå som de nya kriterierna för EU-blomman. Bolaget anser också att kriterierna ses över så att de inte ställer högre krav på blekta massor än på oblekta vilket är fallet för några parametrar i förslaget.

Nordisk Miljömärknings kommentar

Nordisk Miljömärkning tackar för kommentaren. Se gemensamt svar till Skogsindustrierna ovan.

Stora Enso Paper AB Nymölla Bruk

Utsläpp har stramats åt dubbelt, både referensvärden och kvotvärden har skärpts.

När EU-blomman reviderade sina kriterier (publicerades så sent som i början av detta år) så utgick man från 80 % av BAT-AEL:er, vilket redan det är en rätt stor skärpning. Det är orimligt att Svanen går ett steg ytterligare mindre än ett år efter att EU-blomman stramat åt sina krav.

Det är viktigt att komma ihåg att BAT-slutsatserna gäller vid normal drift. Detta tas inte hänsyn till i de uppdaterade kriterierna, där beräkningarna bygger på total produktion.

Magnefitmassa finns inte med i de föreslagna kriterierna och hamnar i förslaget inom sulfitmassa-krav, som inte är representativa för magnefit. I BAT-slutsatserna finns egna BAT-AEL:er för magnefitmassa gällande utsläpp till vatten, bl a COD och tot-P.

Vi anser att magnefitmassa ska läggas till med följande referensvärden:

- COD 28 kg/ADt
- P 0,056 kg/ADt
- S 0,6 kg/ADt
- NOx 1,5 kg/ADt

Nordisk Miljömärknings kommentar

Nordisk Miljömärkning tackar för kommentaren. Se gemensamt svar till Skogsindustrierna ovan.

UPM

Tightening of reference values for COD and Phosphorous should be reviewed.

- Change of COD reference from 18 to 13 for pulp is remarkable. The change impacts the mills with COD higher than respective COD reference. Softwood mills' COD is naturally higher than hardwood mills. -> tightened COD impacts more to Nordic SW mills.
- Note that in BAT and EU Ecolabel criteria there is an exception for highly bleached mechanical pulp but **not** in the Nordic Ecolabel proposal. ***This is an important issue!*** "BAT 40. (1) In the case of highly bleached mechanical pulp (70-100 % of fibre in final paper), emission levels of up to 8 kg/t may occur."
- Especially mills with tightened reference values for both, pulp and paper, suffer from the change.

COD reference	Version 2.4 (11 June 2011 – 31 December 2020)	New Version 3.0	Difference
Pulp type (pulp.) or paper	COD Ref	COD Ref	COD Ref
Bleached chemical pulp (sulphate and other pulps except sulphite pulp)	18,0	13,0	-5,00
Bleached chemical pulp (sulphite pulp)	25,0	23,0	-2,00
Unbleached chemical pulp	10,0	6,0	-4,00
NCCS		8,0	
CTMP pulp	15,0	15,0	0,00
TMP/Groundwood	3,0	3,0	0,00
Recycled fibre pulp	3,0	2,0	-1,00
Paper machine, uncoated	2,0	1,0	-1,00

Paper machine, coated	2,5	1,0	-1,50
Paper machine, special paper	3,8	3,0	-0,80

	Version 2.4 (11 June 2011 – 31 December 2020)	New Version 3.0	Difference
Total P reference	P ref	P ref	P ref
Pulp type (pulp.) or paper			
Bleached chemical pulp (sulphate and other pulps except sulphite pulp)	0,03	0,02	-0,010
Bleached chemical pulp (sulphite pulp)	0,03	0,03	0,000
Unbleached chemical pulp	0,02	0,02	0,000
NCCS		0,02	
CTMP pulp	0,01	0,008	-0,002
TMP/Groundwood	0,01	0,008	-0,002
Recycled fibre pulp	0,01	0,007	-0,003
Paper machine, uncoated	0,01	0,006	-0,004
Paper machine, coated	0,01	0,006	-0,004
Paper machine, special paper	0,02	0,02	0,000

Nordic Ecolabelling's comment

The Nordic Ecolabelling appreciates your comments. After the consultation, reference values for COD and Phosphorous have been reviewed, see closely Table 7 in chapter 9 in this document. Regarding highly bleached mechanical pulp, an own COD reference value has been introduced in the requirement.

Stora Enso Fi

Emissions to water and air

Emission requirements have been tightened double: both the reference values and the point scores.

- The BAT conclusions are valid for normal production. The criteria are valid on total production not taking into account the disturbance conditions.
- The quality assurance requirement in Basic Module O5: “Unforeseen non-conformities or planned changes in production, which may affect the product's ability to fulfil the ecolabelling requirements, are reported to Nordic Ecolabelling without delay.” represents a built-in mechanism to report essential non-conformances that might endanger the fulfilment of the Swan requirements. Complying with this reporting requirement should allow an annual level failure to fulfil the related emission or energy requirement without a threat to the ecolabelled/inspected status. This should also be clarified in writing in the Basic Module text.

COD

The tightened requirement for COD is not feasible and the reference values must be set on higher level.

- the proposed reference value 13 kg/ADt for bleached chemical pulp non sulphite is 35% lower than the upper BAT limit 20 kg/ADt which is too low
- the proposed reference value 3,0 kg/ADt for TMP/Groundwood is 62% lower than the upper BAT limit 8 kg/ADt for highly bleached mechanical pulp which is too low

- the proposed reference value 1,0 kg/tonne for uncoated and coated paper/board machine is 82% lower than the upper BAT limit 8 kg/tonne for paper mill with 70-100% highly bleached TMP/GW which is too low
 - o several production lines are at or close the risk of not complying

Pressure specifically on mechanical pulps and papers

- **Bleaching** must be on the higher side to ensure high quality mechanical pulps. High quality mechanical pulps enable production of high quality mechanical papers that can reduce the environmental burden caused by the coating layer.
- Bleaching is releasing substances from the wood that increase COD.
 - o BAT conclusions allow bigger COD emission for highly bleached mechanical pulps and this should be considered in the criteria

REFERENCE VALUE PROPOSALS

Magnefite pulp:

- reference values based on BAT, in kg/ADt pulp: COD: 28; P: 0,056; S: 0,6; NOx: 1,6

Paper/board machine, uncoated and coated:

- same reference values for COD, P, S and NOx as in EU Ecolabel criteria for graphic paper

COD of TMP/Groundwood:

- based on BAT conclusions and EU Ecolabel, an additional reference value for highly bleached mechanical pulps: 5,4 kg/ADt pulp pulp

COD of bleached chemical pulp (other than sulphite):

- based on BAT conclusions and EU Ecolabel: 16 kg/ADt pulp

Nordic Ecolabelling's comment

The Nordic Ecolabelling appreciates your comments. You bring up that The BAT conclusions are valid under normal production and that the Nordic Swan criteria are not taking into account the disturbance conditions. You are right that the quality assurance requirement in the Basic Module (O5) represents a build-in mechanism to report essential non-conformances that might endanger the fulfilment of the Swan requirements. Thus, the requirement provides also an intrinsic possibility that exceptional operating conditions can be subtracted from normal operating conditions after agreement with Nordic Ecolabelling. This is clarified in the background of the Basic Module and shall be introduced in the My Swan Account, respectively.

After the consultation, reference values for e.g. COD and Phosphorous have been reviewed, see closely Table 7 in chapter 9 in this document. Regarding highly bleached mechanical pulp, an own COD reference value has been introduced. Magnefite pulp has also been introduced as an own pulp type.

Sappi Europe

We would kindly ask you to add "magnefite pulp" to the "Table 5.1 Reference emission values (kg/ADt) for pulp types and paper manufacture", analogously to BAT-BREF as well as to EU Ecolabel criteria. Not recognizing this technology would lead to unnecessary discrimination of TCF pulps.

From our perspective, the new requirements for emissions to water and air as well as for fuels are very tight. We understand the need to tighten the requirements, but in our view this goes faster than the technological advances allow. For example, the proposed changes go beyond EU BAT

levels, which are designed to model best available technologies. Facilities achieving BAT levels should be deemed compliant under the Nordic Swan Ecolabel standard.

Nordic Ecolabelling's comment

The Nordic Ecolabelling appreciates your comments. The current Nordic Ecolabelling Criteria for Copy and Printing Paper including the Basic Module for Paper Products were published nine years ago in 2011. Thereafter, a lot has happened in pulp and paper mills regarding e.g. emissions levels to water and air. Best Available techniques (BAT) Reference Document for Pulp, Paper and Board¹⁰ has also been published in 2015. Nordic Ecolabelling is an environmental label and goes beyond legislation. Therefore, the limit values can be set more stringent than values given in BAT brief or even in EU Ecolabel. The environmental benefit is gained by setting requirements that are relevant from environmental point of view and that only the environmentally best performing mills are able to achieve. Regarding magnesite pulp, this pulp has been introduced as an own pulp type in the requirement. After the consultation, reference values for e.g. COD and Phosphorous have been reviewed, see closely Table 7 in chapter 9 in this document.

CMPC PULP SpA

In addition to being aligned with EU Ecolabel the classification of types of pulp and for pulp types and paper manufacturing should be equivalent, that is, Table 5.1 of Paper Products - Basic Module 3.0 should be the same as Table 1 of (EU) 2019/699.

Two significant changes have been put to this requirement: the quota between ref value and actual value is reduced with 13 %, 1.5 to 1.3. In addition, the reference values for COD, P and S are reduced with 28, 33, and 50 % respectively.

Nordic Ecolabelling's comment

The Nordic Ecolabelling appreciates your comments. Nordic Ecolabelling is an environmental label and goes beyond legislation. Therefore, the limit values are set more stringent than values given in BAT ref document. When considered relevant the reference values may even be more stringent than in EU Ecolabel. The environmental benefit is gained by setting requirements that are relevant from environmental point of view and that only the environmentally best performing mills are able to achieve, After the consultation, reference values for COD, Phosphorous and sulphur have been reviewed, see closely Table 7 in chapter 9 in this document.

Vajda-Papir Scandinavia AS

Vi har fortsatt av høringsunderlagene at Utslippskrav til vann en skjerpert.

Vår virksomhet har en fin utvikling med tanke på utslipp til vann (elv) de siste 2 år, nivået ligger i dag på 901m³ pr. døgn fra tidligere målinger opp mot 1300m³ pr. Døgn.

Nordisk Miljömärknings kommentar

Nordisk Miljömärkning tackar för kommentarer.

Metsä Group

CODref for DIP(recycled fibre pulp) it will go from 3 to 2 kg/ton and Limit for individual point score has been changed from 1,5 to 1,3

¹⁰ <https://ec.europa.eu/jrc/en/publication/eur-scientific-and-technical-research-reports/best-available-techniques-bat-reference-document-production-pulp-paper-and-board-industrial>

Especially DIP_COD ref value is difficult to most tissue mills. In future revision of tissue module, this should be taken into account by giving higher reference value for tissue DIP. This is because recycled pulp needs more washing compared to pulp used for graphic and copy paper. In the basic module there should be a footnote in Table 5.1 that COD ref value 2.0 of 'Recycled fibre pulp' does not apply for DIP made for tissue. Also, recycled fibre pulp is almost always integrated to tissue paper manufacture. Therefore, it is impossible/difficult to separate the emissions from DIP and from other pulps at tissue paper mill, so the numbers are only theoretical.

COD reference value for bleached sulfate pulp has been tightened from 18 to 13. This is unrealistic, concerning also the tightening of factor 1,5 to 1,3 simultaneously. We suggest to follow the principle of using 80 % of BAT reference value, which is 16, the same as in EU Ecolabel. Nevertheless, lowering the factor from 1.5 to 1.3 is ok. We noticed that the COD ref for sulphite pulp in the criteria proposal has only tightened from 25 to 23. Why is much more sulphite pulp COD emission permitted, even though the end use is the same as with kraft sulphate pulps? Isn't it misleading the consumers, when they buy ecolabelled products?

There are reference values given for CTMP pulp, but not for CTMP pulp produced in a non-integrated mill. NOx emissions can be clearly higher in non-integrated CTMP mill. See separate document from Metsä for justification. We suggest to implement higher NOx reference value for non-integrated CTMP mill the same as in the EU Ecolabel criteria (Comm. Decision (EU) 2019/70)

Nordic Ecolabelling's comment

The Nordic Ecolabelling appreciates your comments. After the consultation, reference values for COD, Phosphorous and sulphur have been reviewed, see closely Table 7 in chapter 9 in this document. Regarding DIP_COD reference values for tissue paper, these values shall be considered in more detail in the upcoming revision of Nordic Ecolabelling Criteria for Tissue Paper that is about to be reviewed in autumn 2020. Regarding NOx, reference values, they remain the same as in the previous version of the Basic Module.

Suzano Europe

Phosphorous: the new reference of 0,02 kg/ADt (versus 0,03kg/ADt) is extremely narrow, particularly for Eucalyptus. Moreover the limit value went down to 1,3 (versus 1,5), which mean a maximum of phosphorous allowed of 0,026 instead of current 0,045 kg/ADt. An exception should be given to Brazilian Eucalyptus. Eucalyptus is a fast-growing tree and harvested every 7 years in average in Brazil, which is faster than in the Iberian Peninsula. It adapts to different soil and climate conditions but during the first years after its plantation into the soil, seedlings must be aided by phosphorus fertilizer dosage to protect them against drought and effect on tree survival. Thus, an exception level of 0,05 kg/ADT should be given for such fast-growing trees.

COD: In section 5.3.6, Table 5.2. the list for methods approved for COD emission does not include the SM 5220D (<https://www.standardmethods.org/doi/10.2105/SMWW.2882.103>), widely used in Brazil and normally accepted by both EU Ecolabel and Nordic Swan. It should be added to the list.

Nordic Ecolabelling's comment

The Nordic Ecolabelling appreciates your comments. After the consultation, reference values for phosphorous have been reviewed, and the exception for Eucalyptus pulp, on the parameter of phosphorus content in the wastewater emissions has been introduced, see closely Table 7 in chapter 9 in this document. The SM 5220D method You suggested has been added to the list of approved methods.

Francisco Goes Celpa-Associacao da Industria Papeleira

We believe that Nordic Ecolabel is taking a step back that clearly shows a negative attitude against eucalyptus trees which sets a commercial barrier that it is not based on scientific knowledge.

1) Phosphorus emissions reference. The inclusion of phosphorus emissions as a criterion should consider the specificity of different raw materials used in the pulp and paper sector by European producers. Iberian pulp producers use eucalyptus wood as main raw material and it is a fact that this wood presents intrinsically higher phosphorus content than other short fiber species used for pulp and paper. It is also known that phosphorus may be added by pulp and paper mills in its wastewater treatments, namely on the biological treatment. On the contrary, Iberian pulp and paper mills do not need to add any phosphorus in its biological effluent treatment because the content of this element on the wood is already enough to guarantee the performance of the wastewater biological treatment. Reducing the phosphorus content of those emissions would imply the use of other chemical substances to reach phosphorus precipitation (tertiary treatment), which is an environmentally questionable solution since it would increase the solid waste production, implying the use and presence of metals such as aluminum and increasing the energy consumption. Pulp and paper mills operate in Iberia for more than 55 years without any track record of environmental damages due to phosphorus content in the wastewater emissions. The exception for Eucalyptus pulp, on the parameter of phosphorus content in the wastewater emissions, is already previewed and stated on the Reference Document on Best Available Techniques in the Pulp and Paper Industry and on the EU-Ecolabel criterion. The Nordic Swan Ecolabel is not considering that exception and, by doing so, is blocking the market access to Iberian pulp and paper producers.

In conclusion, these two intentions – phosphorus emission reference and the consideration of non-certified eucalyptus plantations as forbidden – clearly demonstrates a negative attitude against the Eucalyptus genera by the Nordic Swan Ecolabel that, in our opinion, does not respect the free trading European market rules.

Nordic Ecolabelling's comment

The Nordic Ecolabelling appreciates your comments. After the consultation, reference values for phosphorous have been reviewed, and the exception for Eucalyptus pulp, on the parameter of phosphorus content in the wastewater emissions has been introduced, see closely Table 7 in chapter 9 in this document.

Essity

In correspondence with one pulp supplier, a comment was that in their region of production, the P-emissions were a very small part of the region's emissions, totally dominated by emissions connected to agriculture. To take large investments for waste water treatment improvements for these emissions, with very limited impact on the total load in the area, is very inefficient for the overall performance.

Is there a scientific background to the significant reductions? Emissions like these are often regulated in local permits, and the waste water treatment plants are dimensioned for this. Substantial investments for smaller environmental benefits, if significant at all, should be avoided when more important investments can be done in boilers and the energy system of the pulp mill.

Nordic Ecolabelling's comment

The Nordic Ecolabelling appreciates your comments. After the consultation, reference values for phosphorous have been reviewed, see closely Table 7 in chapter 9 in this

document. Nordic Ecolabelling agrees that when environmental impact is considered regionally, all emissions loading the environment should be assessed. Region specific requirements that consider the applicable ecological concerns would be relevant but are far too tailor-made for an official ecolabel that ecolabel paper products in the Nordic Countries but is also having producers all over the world. Therefore, the requirements in the Nordic Ecolabelling Criteria are based on BAT reference document but are set more ambitious. The environmental benefit is gained by setting requirements that are relevant from environmental point of view and that only the environmentally best performing mills are able to achieve.

Georgia-Pacific LLC

Regarding requirements for energy (O9) and emissions to water/air (O11): Although the Nordic Swan Ecolabel is focused on European manufacturing, the global supply chain plays an important role in the manufacturing of components. For instance, pulps from different regions of the world have specific characteristics for certain applications that are difficult to mimic. Therefore, the proposed limits may not allow for regional variations in necessary manufacturing processes as a result of the desired wood species or the optimal technology based on an ecoregions specific circumstances (i.e. temperate fresh water vs. sub-tropical brackish water systems). The impacts of certain nutrients and the ecological concerns would not be the same across each system. Region specific requirements that consider the applicable ecological concerns would allow for a more global focus in the application of this standard. As an example, in the U.S., phosphorous enters waterways mainly through agriculture and livestock as indicated in the 2015 Environmental Protection Agency Watershed Nutrient Task Force Report to Congress. The report also showed that 87% of phosphorous comes from sources other than wastewater treatment. Additionally, the pulp industry is a small percentage of the wastewater produced and therefore may have little impact on the overall concern. Focus on reducing phosphorous levels in effluent will likely not significantly impact the overall issue and only result in increased cost. Similarly, the proposed COD limits will likely not have significant benefits. Therefore, focusing on impacts where we can make a difference would be more favorable and improve societal outcomes. Additionally, the EU BAT document references Directive 2010/75/EU Article 15 (4). This document highlights that “competent authority may, in specific cases, set less strict emission limit values. [when]...techniques as described in BAT conclusions would lead to disproportionately higher costs compared to the environmental benefits due to: (a) the geographical location or the local environmental conditions of the installation concerned; or (b) the technical characteristics of the installation concerned.” Therefore, for COD and Phosphorous, additional work should be conducted on understanding the impacts to manufactures versus the expected value for society and the environment.

Nordic Ecolabelling’s comment

The Nordic Ecolabelling appreciates your comments. After the consultation, reference values for phosphorous and COD have been reviewed, see closely Table 7 in chapter 9 in this document. Please refer to the answer to Essity’s similar comment regarding region specific requirements.

Global Cellulose Fibers

International Paper

Emissions to water and air

Phosphorus:

The Nordic Swan Ecolabel is proposing a 33% wastewater phosphorus reduction for their reference limit associated with the bleached chemical pulp production category. This reduction is presumably intended to reduce the environmental impacts associated with the paper manufactured under this label. While such “across the production category” targets are simple to prescribe (i.e. less phosphorus in wastewater discharges must be better), the actual environmental responses associated with these reductions are mill-specific. Several key factors including the mechanisms by which different biological treatment technologies use and dispose of phosphorus, the negative environmental impacts of targeted wastewater phosphorus removal technologies, and the complexities of in-stream responses to phosphorus strongly influence the overall environmental impact due to phosphorus. Adjustments to the proposed reference limit which consider these factors will result in a more effective ecolabel.

- The focus of the phosphorus reference limit on wastewater discharges does not adequately represent mill phosphorus use nor ultimate release of phosphorus. The two most common biological secondary treatment technologies operated by pulp and paper mills, namely aerated stabilization basins (ASB) and activated sludge treatment systems (AST) use and dispose of phosphorus in different ways. AST systems are more common in Europe and are more likely to meet the strict phosphorus limits set forth in this draft standard and ASB systems are more common in the United States. If an ASB and AST treated an identical pulp mill wastewater, it is likely that the AST will have a lower effluent phosphorus concentration than the ASB yet require more external phosphorus inputs while generating more waste phosphorus in the form of residual solids. The focus of the phosphorus reference limit on wastewater discharges does not adequately represent how this technology more efficiently utilizes and ultimately disposes less phosphorus compared to ASTs.
- There are significant negative environmental impacts to targeted wastewater phosphorus removal technologies. The most common approach for phosphorus removal is some form of chemical dosing to produce flocculation and coagulation in the wastewater. This process captures phosphorus as a sludge which must be handled and disposed. Several studies have indicated that due to the characteristics of pulp wastewaters (i.e. high dissolved organics), a very high dose of coagulation chemical must be used to remove a significant amount of phosphorus, ultimately producing a large amount of chemical sludge.
- Phosphorus is frequently the limiting nutrient (i.e. the one that controls plant growth) in freshwater environments. In such systems, if there is a eutrophication problem, reduction in phosphorus (and not nitrogen which is also needed for plant growth) will likely reduce the impacts of eutrophication. However, in estuary or marine systems, nitrogen is most often the limiting nutrient and efforts to reduce phosphorus would not be expected to result in any eutrophication reductions. This assessment should be done to see if it is worth reducing phosphorus or creation of a nitrogen limit. Additionally, many studies have shown that not all the phosphorus detected by total phosphorus (TP) measurements are available for algae growth.

As wastewater treatment plants (WWTPs) are asked to achieve very low effluent phosphorus concentrations, it becomes increasingly important from both a resource allocation and sustainability standpoint to understand whether the discharged phosphorus can contribute to algae growth. Several organic phosphorus compounds commonly found in pulp and paper wastewaters have been identified as non-available for plant growth.

Sulfur:

In the United States, the following source categories are controlled with respect to TRS, there are many other potential sources of sulfur in the mill that are not commonly measured:

- Recovery Furnaces (NSPS TRS concentration standard)
- Lime Kilns (NSPS TRS concentration standard)
- Smelt Dissolving Tanks (NSPS production based TRS standard)
- Digester area sources (NSPS and NESHAP collection and incineration requirement)
- Black Liquor Evaporators (NESHAP collection and incineration requirement)
- Brownstock Washers (NSPS TRS concentration standard, many are subject to NESHAP collection and incineration requirement)
- Deckers, Knotters and Screens (NSPS TRS concentration standard, some are subject to NESHAP collection and incineration requirement)
- Condensate Strippers (NSPS TRS concentration standard and NESHAP collection and incineration requirement)
- Non-condensable Gas Incinerators (NSPS and NESHAP performance standards)
- Wastewater treatment systems (Toxic Release Inventory reporting required)

1. We recommend including a list of sources that should be included because without it and without sufficient data a site may only include a small portion of these sources. The reference value may be calculated only using several of these sources. National Council for Air and Stream Improvement (NCASI) has calculated a reference value for a pulp mill that is currently in compliance with all New Source Performance Standards (NSPS) standards, uses natural gas and has average flow rates and emission rates for the non-controlled process units; this model facility achieves a benchmark value of ~0.7 kg S/tonne.

Combustion is the most widely used method for destroying TRS compounds that are present in pulp mill vent gases. Due to the nature of the Nordic Swan Sulfur reference emission value, combustion of TRS compounds does not provide any reduction in the kg S per tonne of production that is calculated. The opportunities for incremental reductions in sulfur emissions in pulp mills therefore involve adding wet scrubber units to sources of TRS or sulfur dioxide.

- Installation of a scrubber on lime kilns, power boilers and causticizing area sources
- Installation of a post-ESP scrubber on recovery furnaces
- Collection and treatment of uncollected brownstock washer, decker, knotter and or screen vents
- Collection and treatment of pulp storage tanks and black liquor storage tanks

1. Several of the sources above have very high vent flow rates and most have low concentrations of TRS and/or sulfur dioxide. A scrubber that can achieve sulfur removal under these conditions would likely have very high capacity, high energy costs and high liquid and chemical use rates.

COD:

Wastewater treatment systems currently operated at North American pulp and paper mills are designed and operated to primarily reduce biochemical oxygen demand (BOD₅), total suspended solids (TSS), and aquatic toxicity. A recent NCASI survey of pulp mill wastewater treatment systems (NCASI 2019, TB 1063 pub. pending) found bleached Kraft pulp mill untreated wastewater BOD₅ was only 34% of COD. The remaining organics measured as COD are either slowly biodegradable or recalcitrant to biological treatment. Thus, the removal of, non BOD₅, COD organics is limited by the complex nature of those organics and not within the capability of biological wastewater treatment systems currently operated by North American pulp and paper mills.

Chemical oxygen demand (COD) of well-treated chemical pulp mill wastewaters has questionable relevance to environmental quality. Despite numerous scientific studies there is an absence of a clear relationship between treated effluent COD and measurable effects in receiving waters. Treated effluent from chemical pulp mills is not regulated for COD. A reduction in the COD

reference emission value is unlikely to result in measurable improvement in the quality of waters receiving treated mill effluents. The NCASI database contains 27 effluent samples representing six mills having both effluent COD and whole effluent toxicity data for Fathead Minnow (*Pimephales promelas*). For these effluents, the IC25^[1] for growth was always $\geq 100\%$ regardless of COD levels (82-480 mg/L), which implies that none of these effluents had the potential to inhibit these aquatic organisms.

1. Given the recalcitrant nature of organic material in chemical pulp mill wastewater already receiving primary and biological treatment, tertiary treatment processes would be required to further reduce treated effluent COD. There is limited experience worldwide with tertiary treatment of chemical pulp mill wastewaters. Reduction in the COD reference emission value requiring tertiary treatment will result in negative sustainability impacts with little to no benefit to receiving water environments.

Nordic Ecolabelling's comment

The Nordic Ecolabelling appreciates your comments. After the consultation, reference values for phosphorous and COD have been reviewed, see closely Table 7 in chapter 9 in this document. Regarding emissions to sulphur, S, emissions must be measured at all emission points according to the current requirement. Diffuse emissions of sulphur must be reported, e.g. emissions of sulphur during the production of pulp using chemicals containing sulphur. In order to make sure that all emissions points are included in calculation of emission, a list of sources that have been included in the calculation of emissions have to be included in the application. Regarding COD and BOD, BOD can be seen as the easily degradable part of COD (chemical oxygen demand). Requirements in the Nordic Ecolabelling Criteria are based on BAT reference document. As COD is given in process specific BAT conclusions for pulp and paper industry, Nordic Ecolabelling has preferred COD. Please refer to the answer to Essity's similar comment regarding region specific requirements.

Finnish Environment Institute SYKE

Requirements for energy (O9) and emissions to water/air (O11), have been tightened.
-SYKE supports these changes.

Nordic Ecolabelling's comment

Thank you for your support.

O12 Chlorine gas bleaching

Inga remisskommentarer har lämnats.

O13 Emissions of chlorate

Inga remisskommentarer har lämnats.

O14 AOX

Ecology & Pioneering

We welcome that the revision process has preserved the measurement of Adsorbable Organic Halides (AOX) originating from bleaching processes as a separate criterion. We also consider as a positive outcome that the threshold for each pulp has been lowered compared to the past. This will oblige the awarded companies to reduce emissions without compensating with other parameters where they might be able to achieve greater reductions.

^[1] The IC25 is a calculated value that represents the effluent concentration which causes a 25% reduction in growth or reproduction of test organisms relative to test controls.

However, we join calls from most international NGOs for lower AOX values, especially for Tissue Paper including Hygiene paper (see further below).

For other pulps we support a limit of 0,10 with the aim of moving quickly to 0,0.

The ambition level of 0.14 kg/ADt is questioned, stating that best performance for ECF can reach levels as low as 0.04 kg/ADt and that around 80% of current ECF production in EU would meet the 0.15 kg/ADt limit and that 50% of plants could meet the a limit of 0.10 kg/ADt. An ecolabel system should be used as a bench marking tool and as around 100% of the Nordic ECF production can meet the proposed level of 0,14, this has no meaning.

For tissue and hygiene paper we ask the countries to reestablish the AOX value of 0,05 kg/ton pulp, that existed prior to 2009. This change was suppose to be temporarily due to lack of TCF fluff pulp. There are now TCF fluff pulp producers in both Finland and Sweden and several could with smaller modifications change to TCF fluff pulp.

Background

Many diaper and tampon products sold on supermarket shelves have been bleached with chlorine dioxide. This bleaching process can release dioxins, a group of carcinogenic compounds linked to cancer and other health problems like infertility. Dioxin has been classified by the World Health Organisation as one of the world's most toxic substances.

A series of reports and investigations have drawn media attention to this issue, fuelling public concern and protest. Notable research includes the 2013 Chem Fatale study [1] which highlighted potential health concerns relating to toxic and allergenic chemicals found in feminine care products, and the 2017 French documentary Tampons, our closest enemy [2] which found evidence of dioxins, phthalates and other carcinogens like furans in six tampon brands.

Also in 2017, France's National Institute of Consumption's 60 million consumers magazine published test results showing similar potentially toxic substances in a range of tampon and diaper brands it analysed [3].

In January the French authority ANSES found unsafe levels of toxic chemicals in diaper brands [4] – these shocking findings made news headlines around the world [5]. Three ministers called in diaper producers and demanded them to phase out toxic compound in diapers including to with to TCF bleaching to get rid of dioxins.

These findings reportedly went viral on Asian blogs targeted at mums, leading to national reports [6] of sales of Pampers diapers being halted in South Korea and the launch of a government safety probe. US activists have since called for new rules [7] to force manufacturers to disclose the chemicals and materials they use in tampons and other menstrual products, following the introduction of a new Congress bill, the Menstrual Products Right to Know Act [8].

How serious is it?

Recent studies have revealed alarming levels of dioxin in well-known diaper and tampon brands. In January 2019 the [French Government released a report confirming that weed-killer and other potentially toxic substances had been found in baby diapers](#). The producers of these products claim that the levels detected are too low to pose any health risk. So then why has the French Government called on manufacturers and retailers to eliminate these substances?

These products are worn or used in the most intimate parts of the human body. Did you know the female vagina can absorb toxic chemicals at much higher levels – 10 to 80 times higher – than if they were ingested by mouth? Or that dioxins in children can affect their liver function, thyroid hormone levels and create impaired learning ability? These dangerous chemicals should not be coming into contact with our skin or tissue. There is a safer alternative – demand it!

The good news is that diapers, tampons and other personal hygiene products like napkins and toilet paper do not have to be bleached with chlorine dioxide. There is a far safer bleaching process that is totally chlorine-free and non-toxic. It's called Totally Chlorine Free (TCF) bleaching. Most manufacturers have yet to adopt TCF, but this will change if more people become aware of the health risks associated with these products and demand non-toxic alternatives.

Nordic Ecolabelling's comment

The Nordic Ecolabelling appreciates your comments. Limit value for AOX in the Basic Module has not been changed after the open consultation. Limit values of AOX in pulps used in personal care products such as diapers and tampons shall be considered more thoroughly in the next revision of Nordic Ecolabelling Criteria for Sanitary Products.

5.2.7 Waste

O15 Waste

Inga remisskommentarer har lämnats.

5.2.8 Annual reporting

O16 Annual follow-up

Södra Skogsägarna

Södra önskar att den mall för årlig rapportering som finns i My Swan Account (MSA) förändras så att endast årsvärden för utsläppsvärden och energiförbrukningar behöver rapporteras. Det innebär extra arbete utan att tillföra någon miljönytta att kräva att månadsvärden och beräkningar rapporteras varje år. Begränsa omfattande rapportering till de tillfällen när nya kriterier kräver förnyad ansökan och låt årsvärden vara tillräckliga för årlig rapportering däremellan.

Nordisk Miljömärknings kommentar

Nordisk Miljömärkning tackar för kommentaren. Årlig rapportering som finns i MSA har förenklats enligt era kommentarer, det vill säga att endast årsvärden för utsläppsvärden och energiförbrukningar behöver rapporteras. Vänligen notera att årsrapportering av energi och utläpp gäller nu enbart massatillverkaren varav papperstillverkaren rapporterar enbart massor och kemikalie som använts. Massans utsläpp och energivärden behövs för att papperstillverkaren kan visa att pappret uppfyller Svanens krav och därmed är det relevant att up-to date data finns tillgängligt. Vid behov, kan Nordisk Miljömärkning ändå begära ytterligare information, till exempel detaljer om utsläpp- och energiförbrukning.

Millarwestern

Based on our review, the only issue we saw is that we do not currently have formal procedures for annual reporting; however, we see no problem in developing them, should they become necessary. We could see nothing else that we think would affect our prospects of maintaining listed status for our pulp.

Nordic Ecolabelling's comment

The Nordic Ecolabelling appreciates your comments. The pulp manufacturer shall on an annual basis report the specific emissions for production and energy consumption in the electronic application aid My Swan Account. This up-to-date information is relevant for the paper producers to verify that the paper complies with the requirements set by Nordic Ecolabelling. Nordic Ecolabelling maintains the right at any time to request further information, such as details of emissions and energy consumption.

5.2.9 Bilagorna i Basmodulen

Bilaga 1 Appendix 1 Inspected paper

SCA

Nya pappers- och kartongtyper har inkluderats i Appendix 1 "Inspected Paper". i Basmodulen. För wellpapytyper är dessa: Kraftliner, Testliner, Wellenstoff och halvkemisk fluting. För massor är det NSSC (neutral sulphite semi chemical). Ovanstående massor och kartongtyper används vid produktion av wellpapp och kan användas av Svanenmärkta tryckerier.

SCA uppfattar det som att dessa krav enbart gäller om dessa används av Svanenmärkta tryckerier för grafiska ändamål. De bör därför flyttas till modulen för tryckerier för att inte riskera att omfatta alla wellpappfabriker som trycker på förpackningar.

Nordisk Miljömärknings kommentar

Nordisk Miljömärkning tackar för kommentaren. Wellpapytyper har inkluderats i bilaga 1 i Basmodulen. I denna bilaga definieras papperstyp och krav på kontrollerat papper som kan användas i Svanenmärkta tryckerier. Referensvärden som har införts gäller enbart kartongtyper inte tillverkning av wellpap i sig, det vill säga förpackningar av wellpap ingår inte i bilaga 1 i Basmodulen. Detta har förtydligats i Basmodulen. Referensvärden för energi och utsläpp som anges i tabeller i bilaga 3 för energi och bilaga 4 för utsläpp till vatten och luft i Basmodulen hålls ändå kvar på samma tabeller för att dessa värden är lättare att hitta.

UPM

Inspected pulp and paper requirements

- Clarification is needed which parts are relevant for Inspected pulp and paper e.g. need of annual reporting (via EU Ecolabel accepted?)
- Under How to apply: Clarification is needed:

Pulps used in the paper must be inspected and listed at the Nordic Ecolabelling's website or in My Swan Account. The pulp producer is responsible for the application fee and annual listing fee for the pulp.

In inspected paper fibre raw material requirement should encompass 'end product' -> paper.

Nordic Ecolabelling's comment

The Nordic Ecolabelling appreciates your comments. Clarifications shall be introduced in the My Swan Account to clarify what needs to be reported in annual updates and how to apply if paper already is labelled with the EU Ecolabel. Regarding pulps, it is relevant to harmonise the annual update since the reporting covers the same emission and energy parameters. Pulps used in inspected / Nordic Swan Ecolabelled paper, shall, however, be inspected and listed in My Swan Account in order to ensure that the pulps used are assessed and approved by Nordic Ecolabelling.

In inspected paper, fibre raw material requirement (O7) encompasses only the end product, that is paper apart from pulps made off eucalyptus and acacia. The pulp made of these fibers must at least be 70% certified, see closely the reply to Francisco Goes Celpa-Associacao da Industria Papeleira in chapter 5.2.3.

Finnish Environment Institute SYKE

The requirements for inspected paper have now been introduced in the Basic Module and can be found in Appendix 1. Inspected paper is approved by Nordic Ecolabelling and meet the requirements for paper that can be used by Nordic Swan Ecolabelled printing companies.
-SYKE supports the change regarding the introduction of requirements for inspected papers.

Nordic Ecolabelling's comment

Thank you for your support.

Stora Enso Fi

typing error – should be “or” instead of “and”?... Only paper which 1) has been awarded a Nordic Swan Ecolabel license and 2) meets the requirements for inspected paper may be used in Nordic Swan Ecolabelled printed matter.

Nordic Ecolabelling's comment

The Nordic Ecolabelling appreciates your comments. Typing error has been corrected as you suggested.

Bilaga 2 Appendix 2 Wood Material in pulp

Stora Enso Fi

Wood variety shall be reported in addition to wood species and scientific name. What is meant by wood variety?

Stora Enso Paper AB Nymölla Bruk

I deklARATIONEN ska anges “wood variety/species name/scientific name” Det framgår inte vad som menas med “wood variety”.

Nordic Ecolabelling's comment

The Nordic Ecolabelling appreciates your comments. Wood variety has been removed as it does not bring any added value. Information about wood species is good enough to describe fibre raw material used.

Bilaga 3 Appendix 3 Information on production chemicals

Inga remisskommentarer har lämnats.

Bilaga 4 Appendix 4 Energy and greenhouse gasses

UPM

- It would be beneficial to have example calculation for chemical pulp mill: Excess steam, electricity and bark (all of them sold)

- It should be clearly defined if own electricity usage of waste water treatment plant or power plant is included or excluded.

Nordic Ecolabelling's comment

The Nordic Ecolabelling appreciates your comments. Examples of calculations shall be introduced in the My Swan Account. Own electricity usage of waste water treatment plant is included in the calculation and this has been clarified in the Appendix 4. Regarding electricity of power plant, only electricity produced for pulp/paper making is included in the energy calculation, not the electricity needed to run the power plant.

Bilaga 5 APPENDIX 5 Emissions to water and air

Stora Enso Fi

5.2.1 Mixed production of both Nordic Swan Ecolabelled and non-ecolabelled paper

– definitions for the factors in the formula are needed:

If COD is used as an example, this means that:

$$COD_{swan\ process} = \frac{COD_{ref_swan\ process\ i}}{COD_{ref_emissions_total}} \cdot COD_{total_emission}$$

Nordic Ecolabelling's comment

The Nordic Ecolabelling appreciates your comments. Definitions for the parameters in the formula are introduced in the Appendix 5 to clarify the allocation between Nordic Swan Ecolabelled and non-ecolabelled paper.

6 Kommentarer till Kemikaliemodulen, i detalj

6.1 Kemiska krav

6.1.1 Kommentarer kring definitionen av ingående ämnen och föroreningar

EPCG/PPG

The most unacceptable criterion in the Draft Chemical Module is that which limits residual impurities to 100 ppm in the production chemical. Such a restrictive limitation is impossible in many cases to meet, is overly conservative and not scientifically justifiable. Production chemicals are already subject to strict classification requirements and the low use concentrations in the papermaking process ensure that all hazardous impurities are present in the paper at insignificant concentrations.

Production chemicals containing impurities classified as carcinogenic or mutagenic category 1 at a concentration greater or equal to 0.1% are classified as such and, therefore, cannot be used according to O1 (Classification of production chemicals). If an impurity is classified as carcinogenic or mutagenic category 2, the classification

threshold is 1%. For reprotoxicants, the threshold is 0.3% for category 1 and 3% for category 2.

The classification thresholds written into the CLP are very conservative concentrations, which are protective for the downstream user. Paper auxiliaries are normally used at concentrations below 1% in the papermaking process, and in many cases significantly below 1%. This means that a “safety factor” is introduced for an impurity in the final paper. In the table below, it can be seen that the CLP threshold leads to a safety factor of 100 for all of the CMR classifications if the impurity is present at the threshold classification. However, the safety factor introduced in the current draft Chemical Module ranges from 1,000 for a Cat. 1A or 1B carcinogen to 30,000 for a Cat 2 reprotoxicant. This is not scientifically based and overly restrictive for the manufacturer of the production chemical

A more scientific approach would be to align the limitations to be applied under O2 with the CLP classification thresholds. In non-Ecolabelled products, production chemicals classified as CMR can be used as long as the final concentration in the paper product does not exceed the classification threshold, e.g., 0.1% for a Cat. 1 carcinogen, otherwise the paper cannot be placed on the market. There is also no requirement to notify ECHA since the SVHC content would be below 0.1% in the paper article. Limiting production chemicals based on their classification introduces a more restrictive approach with “safety margins” as can be seen in the Table.

**IMPURITIES IN PAPER FOR
PRODUCTION CHEMICAL
USED AT 1%**

	Proposal (Based on CLP Classification)			Current draft		
	Classification threshold	Maximum concentration in paper	Safety factor	O2 Limitation	Maximum concentration in paper	Safety factor
Carc 1A,B & Muta 1A,B	0.1 %	0.001 %	100	0.01%	0.0001 %	1,000
Carc 2 & Muta 2	1.0 %	0.01 %	100	0.01%	0.0001 %	10,000
Repr 1A,B	0.3 %	0.003 %	100	0.01%	0.0001 %	3,000
Repr 2	3.0 %	0.03 %	100	0.01%	0.0001 %	30,000

6.1.2 Föreslagna ändringar i förslaget till Kemikaliemodulen

Production chemicals	The term production chemical, as used in this document, is a collective term for the chemical products used during production. It can refer to chemical additives, auxiliary chemicals and process chemicals. The term is further used to refer to starch, filler material and so on.
Ingoing substances	All substances present in the production chemical, including additives (e.g., preservatives and stabilisers). Substances known to be released from ingoing substances (e.g., formaldehyde and arylamine) are also considered to be ingoing substances.
Impurities	<p>Substances such as residuals, pollutants and contaminants from production (including production of raw materials) that remain unavoidably in the production chemical.</p> <p>Examples of impurities are residual monomers, catalyst residues, by-products, scavengers, detergents for production equipment and carry-over from other or previous production lines.</p>

Nordic Ecolabelling's comment

The Nordic Ecolabelling appreciates your comments. The definition of impurities has been updated so that the limit value is now 1000 ppm ((0.1000 w-%, 1000 mg/kg), instead of 100 ppm. Please note that for ingoing substances that are listed in requirement O2 (e.g. a CMR substance or a PBT substance), there is still a zero tolerance. This effectively means that 0 ppm of this substance can be present in the product. However, if such a substance can be considered an impurity from e.g. residues from reagents, monomers or catalysts, the limit value for each such a substance is 1000 ppm. To see the full list of what the Nordic Ecolabelling considers to be an impurity, please refer to the Definition of ingoing substances and impurities in section 1.2 of the Chemical Module.

According to Nordic Ecolabelling's overall principles, the Nordic Swan Ecolabel must be a powerful tool that works to phase out substances that are hazardous for the environment and health. Official regulations (classification, labelling, official lists and regulation) are used to exclude substances and products that are hazardous for the environment and health. As the Nordic Swan Ecolabel is an ecolabel, the requirements in the criteria are more stringent than legislation. This entails that the chemical may be prohibited from Nordic Swan Ecolabelled services and products, even though it is permitted under the authorities' regulations. The precautionary principle is the starting point when substances are suspected of having serious environmental and health impacts. Nordic Ecolabelling's chemical requirements are primarily based on hazard, not risk, and we wish to phase out hazardous chemicals as much as possible, especially CMR and SVHC substances.

Skogsindustrierna

Definitionen av ingående ämnen och föroreningar har uppdaterats. Gränsvärdet för föroreningar i kemiska produkter är 100 ppm.

Skogsindustriernas förslag: Tillämpa REACH- och CLP-förordningen och inför gränsvärde på 1000 ppm för föroreningar.

Argument och synpunkter på Svanen förslag

Undantag pappersprodukter från Svanens övergripande regelverk, eftersom framställning av papper och kemtekniska produkter skiljer sig väsentligt. Att använda kemikalier för produktion och framställning av en produkt eller att använda kemikalier som ingående komponenter i en färdig produkt är helt olika sätt att bruka kemikalier och kravet bör därför differentieras. Papper definieras inte som en kemisk produkt i REACH.

REACH- och CLP-förordningen bör följas. Riktlinjerna är framtagna på vetenskapliga argument och tillämpas av branschen idag. Även om Svanen ställer högre krav än lagstiftning så bör det anpassas till vad som är genomförbart. Branschen har idag inte tillgång till dokumentation eller information om nivåer på 100-1000ppm. Enorm administration skapas för att få fram denna information samt svårigheter kring sekretess. Vi ser inte att detta är realistiskt genomförbart.

Informationskrav kommer läggas på leverantörer. Detta innebär många praktiska utmaningar. I princip måste alla kemikalier testas om för att registreras i MSA. Handläggningstiden för detta och utrymmet att byta ut kemikalier inom rimliga tidshorisonter blir inte hanterbart. Det är inte någon idé för oss att göra industritester innan kemikalierna finns registrerade i MSA. Föroreningar omfattas också.

Ofta är flera olika kemikalier aktuella tidigt i ett upphandlingsförfarande. Om inte vi kan avgöra om dessa är ok utan måste invänta registrering i MSA och beslut från Svanen så sätter detta stora begränsningar på brukens inköpsorganisationer samt en enorm arbetsbörda på Svanen. Det finns stor risk att oseriösa aktörer som inte redovisar underlag till 100 ppm premieras. Att utvärdera och följa upp samt att hantera den återkommande processen kring uppdateringar av SVHC ämnen enligt Svanen kriteriet på 100 ppm kommer vara ytterligare del av arbetsbördan för Svanen.

Nordisk Miljömärknings kommentar

Nordisk Miljömärkning tackar för kommentaren. Vänligen se svar till EPCG/PPG:s liknande kommentar ovan gällande gränsvärde för föroreningar.

Kemira Oy

Definitions: Here is how we have understood the definitions and based on what these comments are provided:

- **Ingoing substances:** all intentionally added substances without any concentration limit and/or all substances above 100ppm
- **Impurity:** not intentionally added, concentration <100ppm

Nordic Ecolabelling's comment

The Nordic Ecolabelling appreciates your comments. You have understood it correctly. However, we do not use the term "intentionally added", as substances such as reagents

or solvents can still remain in the finished product as impurities (in accordance with our definition of ingoing substances), even though they were intentionally added initially.

Buckman International

Given that many chemical products are added to papermaking systems in the PPM levels, the 100 ppm level for impurities for the chemical products may be unnecessarily low in some cases.

Nordic Ecolabelling's comment

The Nordic Ecolabelling appreciates your comments. Please refer to the answer to EPCG/PPG's similar comment regarding the limit value for impurities.

Finnish Environment Institute SYKE

The definition of ingoing substances and impurities in chemical products has been updated, but the limit for impurities in the chemical product remains as 100 ppm. -SYKE supports the setting of limits as low as possible for approval of impurities

Nordic Ecolabelling's comment

The Nordic Ecolabelling appreciates your support.

Mare

I just have two additional comments which are related to the recent decision process in regard of the new EU Ecolabel criteria and my daily work with assessments for EU Ecolabel compliance now with COMMISSION DECISION (EU) 2019/70 and the criterion Criterion 4(b) Classification, Labelling and Packaging (CLP) restrictions.

Valuable in my opinion is the precise description of the scope in section 4 (b):

“Unless derogated in Table 3, the paper product shall not contain substances or mixtures in concentrations greater than 0,10 % (weight by weight) that are classified with any of the following hazard statements...”

I would appreciate such a clear requirement even in section O1 of the Chemical Module. The threshold 0,1% is an established figure in regard of reporting duties under REACH, CLP, EU Ecolabel and others.

And even valuable in my opinion is the following clarification: “The use of substances or mixtures that are chemically modified during the paper production process (e.g. inorganic flocculating agents, cross-linking agents, inorganic oxidising and reducing agents) so that any relevant restricted CLP hazard no longer applies shall be exempted from the above requirement.”

Nordic Ecolabelling's comment

The Nordic Ecolabelling appreciates your comments. The definition of impurities has been updated so that the limit value is now 1000 ppm ((0,1000 w-%, 1000,0 mg/kg), instead of 100 ppm.

Regarding the derogation that you mention is established in the EU Ecolabel's requirement, the Nordic Ecolabelling has decided against introducing a similar derogation in generation 3 of the Chemical Module. Nordic Ecolabelling wishes to phase out hazardous chemicals as much as possible, especially CMR and SVHC

substances, regardless if they are chemically modified so that any relevant restricted CLP hazard no longer applies.

SCA

Definitionen av ingående ämnen och föroreningar har uppdaterats. Gränsvärdet för föroreningar i kemiska produkter är 100 ppm.

SCA anser att Svanen ska tillämpa ECHA riktlinjer och CLP klassningen och införa gränsvärde på 1000 ppm för föroreningar.

Kommentarer:

Det bör göras ett undantag för pappersprodukter från Svanens övergripande regelverk, eftersom det är stor skillnad på att använda kemikalier vid produktion av en produkt eller som ingående komponenter i en kemisk produkt. Papper definieras inte som en kemisk produkt i REACH.

ECHAs riktlinjer och CLP klassning bör följas. Riktlinjerna är framtagna på vetenskapliga grund och tillämpas av branschen idag. Även om Svanen ställer högre krav än lagstiftning så bör det anpassas till vad som är genomförbart.

Det är mycket svårt att få tillgång till mer information om ingående kemikalier och föroreningar än vad som enligt lag ska redovisas i Säkerhetsdatablad. Därför har vi inte tillgång till dokumentation eller information om nivåer på 100-1000 ppm. Vi ser inte att detta är realistiskt genomförbart.

Informationskrav kommer därför att behöva läggas på leverantörerna. Detta innebär många praktiska utmaningar. I princip måste alla kemikalier testas om för att registreras i MSA. Handläggningstiden för detta och utrymmet att byta ut kemikalier inom rimlig tid blir inte hanterbart.

Dessutom kommer kemikalierna vi överväger att testa i verksamheten i praktiken först behöva registreras i MSA innan det är någon idé att testa dem. Detta leder till en mycket stor ökning av arbetsbördan på Svanen eftersom många fler kemikalier testas än som sedan kommer till användning.

Detta kommer också att leda till väldigt långa ledtider från initiativet att byta en kemikalie tills bytet kan genomföras.

Nordisk Miljömärknings kommentar

Nordisk Miljömärkning tackar för kommentaren. Vänligen se svar till EPCG/PPG:s liknande kommentar ovan gällande gränsvärde för föroreningar.

UPM

As all substances >100 ppm are seen as ingoing substances (intended usage) the new proposal and chemical criteria will be difficult to meet.

- New classification categories need to be evaluated.
- Especially Styrene (EDS-substance), acrylonitrile, butadiene, methanol, ethyl acetate and formaldehyde residues found in process chemicals in use can become a problem.
- Note! At the moment most of chemical suppliers do not add amounts of substances under 0,1% to MSDS and it is difficult for us to know how much this will effect. It is crucial that chemical

suppliers comment directly. No possibility to trace by chemical user at the moment.

Nordisk Miljömärknings kommentar

Nordisk Miljömärkning tackar för kommentaren. Gällande definitionen av ingående ämnen och föroreningar, vänligen se svar till EPCG/PPG:s liknande kommentar ovan gällande gränsvärde för föroreningar.

Södra Skogsägarna

Gränsvärdet för föroreningar i kemiska produkter föreslås till 100 ppm. Detta överensstämmer inte med regler i europeisk kemikalielagstiftning, där det lägsta gränsvärdet för något som behöver redovisas i ett säkerhetsdatablad är 1 000 ppm (0,1 %) respektive 10 000 ppm (1 %) för de faroklasser som finns angivna i förslaget till Svanens kemikaliemodul. 10 000 ppm gäller för följande faroklasser: farligt för vattenmiljö kronisk kategori 2 och 3, specifik organtoxicitet (enstaka och upprepad exponering) samt mutagenitet i könsceller kategori 2. För övriga angivna faroklasser gäller 1 000 ppm.

Södra har därför inte kännedom om förekomsten av föroreningar som förekommer i koncentrationer mellan 100–1 000/10 000 ppm. Detta kommer försvåra upphandlingen av nya kemikalier. Det är inte heller säkert att kemikalieleverantören har denna kunskap, eftersom europeisk kemikalielagstiftning inte ställer dessa krav. Konsekvensen blir att alla kemikalier i MSA behöver testas om och få förnyat godkännande. Handläggningstiden för detta och möjligheten att byta ut kemikalier inom rimliga tidshorisonter blir inte hanterbar, eftersom arbetsbördan för både Svanen, kemikalieleverantörer samt massa- och pappersproducenter kommer bli enorm. Det finns också en risk att oseriösa aktörer, som inte redovisar innehåll mellan 100–1 000/10 000 ppm vid Svanen-godkännande av kemikalier, gynnas.

Södra föreslår att gränsvärdet för föroreningar harmoniseras med den europeiska kemikalielagstiftningen och ändras till 1 000/10 000 ppm.

Vad gäller Svanens övergripande regelverk för kemikalier anser Södra att det inte är rimligt att ställa samma krav på de kemikalier som används för produktion av papper som märks med Svanen och på de kemikalier som ingår i en kemiteknisk produkt som märks med Svanen. För konsument och miljö innebär det en risk när en kemikalie finns i den slutliga produkten. Risken är väsentligt mindre då en kemikalie hanteras i ett massa- eller pappersbruk.

Nordisk Miljömärknings kommentar

Nordisk Miljömärkning tackar för kommentaren. Vänligen se svar till EPCG/PPG:s liknande kommentar ovan gällande gränsvärde för föroreningar.

Vallviks Bruk AB

Definitionen av ingående ämnen och föroreningar har uppdaterats. Gränsvärdet för föroreningar i kemiska produkter är 100 ppm.

Rottneros förslag

Tillämpa REACH- och CLP-förordningen och inför gränsvärde på 1000 ppm för föroreningar.

Argument och synpunkter på Svanen förslag

Undantag pappersprodukter från Svanens övergripande regelverk, eftersom framställning av papper och kemtekniska produkter skiljer sig väsentligt. Att använda kemikalier för produktion och framställning av en produkt eller att använda kemikalier som ingående komponenter i en färdig produkt är helt olika sätt att bruka kemikalier och kravet bör därför differentieras. Papper definieras inte som en kemisk produkt i REACH. REACH- och CLP-förordningen bör följas. Riktlinjerna är framtagna på vetenskapliga argument och tillämpas av branschen idag. Även om Svanen ställer högre krav än lagstiftning så bör det anpassas till vad som är genomförbart.

Branschen har idag inte tillgång till dokumentation eller information om nivåer på 100-1000ppm. Enorm administration skapas för att få fram denna information samt svårigheter kring sekretess. Vi ser inte att detta är realistiskt genomförbart. Informationskrav kommer läggas på leverantörer. Detta innebär många praktiska utmaningar. I princip måste alla kemikalier testas om för att registreras i MSA. Handläggningstiden för detta och utrymmet att byta ut kemikalier inom rimliga tidshorisonger blir inte hanterbart. Det är inte någon idé för oss att göra industritester innan kemikalierna finns registrerade i MSA. Föreningar omfattas också.

Ofta är flera olika kemikalier aktuella tidigt i ett upphandlingsförfarande. Om inte vi kan avgöra om dessa är ok utan måste invänta registrering i MSA och beslut från Svanen så sätter detta stora begränsningar på brukens inköpsorganisationer samt en enorm arbetsbörda på Svanen. Det finns stor risk att oseriösa aktörer som inte redovisar underlag till 100 ppm premieras. Att utvärdera och följa upp samt att hantera den återkommande processen kring uppdateringar av SVHC ämnen enligt Svanen kriteriet på 100 ppm kommer vara ytterligare del av arbetsbördan för Svanen.

Nordisk Miljömärknings kommentar

Nordisk Miljömärkning tackar för kommentaren. Vänligen se svar till EPCG/PPG:s liknande kommentar ovan gällande gränsvärde för föreningar.

Stora Enso Paper AB Nymölla Bruk

Definitionen av ingående ämnen och föreningar har uppdaterats i kriterierna. Det föreslagna gränsvärdet för föreningar i kemiska produkter är 100 ppm.

Nedströmsanvändare, dvs. pappers- och massatillverkare har idag inte tillgång till dokumentation eller information om nivåer på 100-1000ppm. Det uppkommer svårigheter kring sekretess, eftersom detaljerad information om produkternas innehåll är konfidentiell. Avsevärt mycket mer administration skapas för att få fram denna information. Vi ser inte att detta är realistiskt genomförbart.

För vissa faroklasser (vattenmiljö, kronisk kategori 2 och 3, specifik organtoxicitet samt mutagenitet i könsceller, kategori 2) ligger gränsen i REACH för märkning på 1 % (10 000 ppm). Informationskravet kommer att ligga på kemikalieleverantörerna. Detta innebär många praktiska utmaningar. I princip måste alla kemikalier analyseras för att registreras i MSA. Dessutom måste databasen i MSA revideras varje gång Kandidatlistan uppdateras, 2 gånger per år. Handläggningstiden för

detta och utrymmet att byta ut kemikalier inom rimliga tidshorisonter blir inte hanterbart.

Vi anser att gränsvärdet för föroreningar i produkter ska anpassas till REACH och sättas till 1000 ppm (med undantag enligt REACH).

Nordisk Miljömärknings kommentar

Nordisk Miljömärkning tackar för kommentaren. Vänligen se svar till EPCG/PPG:s liknande kommentar ovan gällande gränsvärde för föroreningar.

Stora Enso Fi

Ingoing substance

More clarity in the definitions is needed. If the term “Ingoing substance” covers substances in the chemical products that the pulp/paper/board producer is purchasing from external sources and does not cover chemical products that are manufactured at the mill site from the purchased chemical products, this should be explained in words.

Impurities

The limit 0,01000 w-% is not controllable for the chemical user and the impacts of such low limit are not predictable. Below 0,1 % the user does not necessarily receive information since lower concentrations seldom have to be reported in MSDS which is the most established way of communicating chemical composition of the purchased chemical products.

It is considered extremely hard to see how this could be managed fluently. It would require establishing a dedicated system since for example the candidate list of REACH is not useful for the purpose. The proposed low limit would cause approved chemical products to turn non-approved and as the candidate list is updated twice a year more chemical products could frequently be expected to become non-approved.

To find alternatives for the chemical products that may turn non-approved, and trials with new production chemicals would become much more burdensome and slower – both for the mills and Nordic Ecolabelling.

The limit should be in line with REACH i.e. 0,1 w-%.

Or alternatively there should be a tolerance in the use amount of the chemical – compare to the current 0,05 kg/t pulp or paper.

- if the low concentration limit would result in a need to start replacing several production chemicals the mills might instead let the compliance with Nordic Swan Ecolabel go

Nordic Ecolabelling's comment

The Nordic Ecolabelling appreciates your comments. Please refer to the answer to EPCG/PPG's similar comment regarding the limit value for impurities.

Regarding chemicals that are manufactured on-site from purchased chemicals, these are not covered by the criteria in the Chemical Module and this has been clarified in the criteria document.

Holmen Paper Hallsta

- Definitionen av ingående ämnen och föroreningar har uppdaterats.

Holmen saknar idag kunskap om ämnen enligt den föreslagna definitionen ingår i använda kemiska produkter eftersom tillverkarna i dagsläget inte har någon skyldighet att redovisa detta. Detta medför i sin tur att Holmen i dagsläget inte kan svara på vilka konsekvenser det kan medföra på idag använda kemikalier, vilket innebär en stor risk.

Ett annat problem är att detta riskerar att medföra en mycket stor administrativ börda för såväl Holmens verksamhet och kemikalieleverantörer som för Miljömärkning Sverige som ska följa upp. Som exempel uppdateras REACH kandidatlista två gånger per år med nya otillåtna substanser. Detta skulle då medföra, utöver ovanstående risk att den kemiska produkten inte längre tillåts användas, att samtliga godkända kemikalier måste godkännas på nytt mot de förändrade kraven vilket innebär en orimlig administrativ börda i alla led. Är det dessutom så att kemikalieleverantörerna inte själva alltid känner till allt innehåll på dessa nivåer så behöver även analys av samtliga berörda kemiska produkter genomföras samtidigt.

Holmen föreslår därför att samma krav på ingående ämnen ska gälla som i REACH och CLP, det vill säga på samma nivå som producenter idag rapporterar och sammanställer säkerhetsdatablad. På så vis kan kraven i kemikaliemodulen hanteras utifrån den kunskap verksamheten redan har tillgång till samt att uppföljningen också blir hanterbar.

Nordic Ecolabelling's comment

Nordisk Miljömärkning tackar för kommentaren. Vänligen se svar till EPCG/PPG:s liknande kommentar ovan gällande gränsvärde för föroreningar.

BillerudKorsnäs Gävle

Bolaget anser att utökningen av förbjudna ämnen tillsammans med gränsen på 100 ppm kommer att medföra oacceptabla effekter. Av vad bolaget förstår är kemikaliemodulen generisk och främst avsett för kemikalieproducenter med förhållandevis rena ingående kemiska råvaror. Detta gör det svårt att direkt överföra kriterierna till papper- och massaindustri som till stor del använder komplexa kemikalieblandningar i sina processer. Att efterfråga samtliga komponenter och föroreningar ned till en nivå på 100 ppm kommer att medföra en orimlig administration med tveksam miljönytta. Bolaget föreslår därför att gränsen för ingående komponenter och föroreningar höjs till 1000 ppm för att ge en hanterbar administration och harmoniera med REACH.

Nordisk Miljömärknings kommentar

Nordisk Miljömärkning tackar för kommentaren. Vänligen se svar till EPCG/PPG:s liknande kommentar ovan gällande gränsvärde för föroreningar.

6.1.3 Almäna kommentarer kring Kemikaliemodulen

Södra Skogsägarna

Södra anser att detta avsnitt är otydligt skrivet. Det är svårt att förstå vilka kemikalier som omfattas av vilka krav. Det underlättar om alla krav på kemikalier är samlade i kemikaliemodulen. Till exempel är det otydligt huruvida bulkkemikalierna som listas i avsnitt 1.1 är undantagna från alla dokumentationskrav eller ej.

Södra önskar komplettera listan över bulkkemikalier som är undantagna från kraven O1 och O2 med EDTA, perättiksyra, magnesiumoxid och magnesiumhydroxid.

Nordisk Miljömärknings kommentar

Nordisk Miljömärkning tackar för kommentarerna. Vi har försökt att göra det tydligare vilka kemiska produkter som täcks in av vilka krav och i vilken utsträckning. Inledningen till sektion 1 specificerar vilka typer av kemikalier som inte omfattas av Kemikaliemodulen och som då inte behöver deklarerats för i den webbaserade ansökningsportalen (för närvarande MSA).

Vidare har vi summerat samtliga undantag till kraven i Bilaga 1 till Kemikaliemodulen. Först listar vi vilka bulkkemikalier, som används inom produktion, som inte omfattas av Kemikaliemodulen. Sedan listar vi samtliga undantag som återfinns i Kemikaliemodulen per krav.

Gällande krav O8 i Basmodulen, vänligen notera att detta ska uppfyllas och dokumenteras för av pappers-/pappersmassaproducenten. Kravet ber producenten att lista de kemiska produkter som används inom produktionen. Kraven i Kemikaliemodulen ställs på specifika kemiska produkter och uppfyllandet ska därmed intygas av producenten och/eller leverantören av den kemiska produkten.

Vi tackar er för era föreslagna tillägg till listan över bulkkemikalier som inte ska omfattas av Kemikaliemodulen. Vi har lagt till dem till listan.

Global Cellulose Fibers

International Paper

International Paper appreciates the work that has gone into clarifying definitions and the requirements in the chemical module. The requirements are less ambiguous than they were previously, and the scope of module and individual requirements is much easier to understand.

We appreciate the effort to exclude inorganic bulk production chemicals from the O1 and O2 requirements but would recommend that you consider excluding some additional commonly used and inorganic bulk chemicals.

- a. Aluminum sulfate
- b. Magnesium hydroxide
- c. Sodium hydrosulfide
- d. Sodium hypochlorite
- e. Ferric sulfate – commonly used for pH and H₂S control in wastewater treatment

Nordic Ecolabelling's comment

The Nordic Ecolabelling appreciates your comments. We thank you for your suggested additions to the list of exempted chemicals and have added them to the list.

Stora Enso Paper AB Nymölla Bruk

Det behöver tydliggöras hur kriterierna (O8) i basmodulen är kopplade till kemikaliemodulen. Det underlättar om alla krav på kemikalier är samlade i kemikaliemodulen.

Det anges i förslaget att kriterierna inte gäller för kemikalier till underhållsarbete under produktion. Det borde klargöras att det gäller även kemikalier som används vid underhåll under produktionsstopp.

Vi föreslår att listan för tillåtna kemikalier i kapitel 1:1 kompletteras med: EDTA, perättiksyra, magnesiumoxid, magnesiumhydroxid samt svavel.

Nordisk Miljömärknings kommentar

Nordisk Miljömärkning tackar för kommentaren. Vi tackar er för era föreslagna tillägg till listan över bulkkemikalier som inte ska omfattas av Kemikaliemodulen. Vi har lagt till dem till listan.

Gällande krav O8, vänligen se svaret till Södra Skogsägarnas liknande kommentar ovan. Vi har även förtydligat att kraven inte omfattar kemiska produkter som används för underhåll under produktionsstopp.

BillerudKorsnäs Gävle

Om undantagen för fosforsyra och urea i avsnitt 1.1 är gjorda på grund av att de används som näringsämnen i biologisk rening bör listan kompletteras med ammoniumnitrat som är en vanligare och mer rationell kvävekälla än urea.

Nordisk Miljömärknings kommentar

Nordisk Miljömärkning tackar för kommentaren. Vi har lagt till ammoniumnitrat till listan över undantagna bulkkemikalier.

Holmen Paper Hallsta

- Kapitel 1.1 med krav på samtliga produktionskemikalier

Tidigare undantag för oorganiska kemikalier har ersatts med en lista över tillåtna bulkkemikalier. Holmen anser att listan behöver kompletteras med följande bulkkemikalier:

- Natriumditionit, som är en viktig oorganisk bulkkemikalie för blekning inom pappersindustrin
- Natriumsulfit, som är en oorganisk bulkkemikalie och används för förbehandling av flisen i samband med blekning
- Järnsulfat, aluminiumsulfat, aluminiumjärnsulfat och polyaluminiumklorid, som är viktiga kemikalier för avloppsrening
- EDTA, som är listad som undantag under krav O1 bör läggas till på listan under kapitel 1.1
- Svaveldioxid som är listad som undantag i bakgrundsdokumentet

Det bör också förtydligas att de bulkkemikalier som är listade som tillåtna också är undantagna från dokumentationskraven enligt O1 och O2.

Nordisk Miljömärknings kommentar

Nordisk Miljömärkning tackar för kommentaren. Vänligen se svaret till Södra Skogsägarnas liknande kommentar ovan. Vi tackar er för era föreslagna tillägg till listan över bulkkemikalier som inte ska omfattas av Kemikaliemodulen. Vi har lagt till dem till listan. Bulkkemikalier som tillverkas on-site från inköpta kemikalier, så som klordioxid och natriumditionit, omfattas inte av kraven i Kemikaliemodulen och detta har förtydligats i kriteriedokumentet.

Stora Enso Fi

More clarifications for the meaning of the different lists with exemptions is needed.

1.1 Requirements applicable to all production chemicals

Bulk chemicals to which O1 and O2 are not applied should be complemented with

- sodium silicate
- sodium bicarbonate
- sodium sulphite
- sodium hypochlorite
- sodium bisulphite
- magnesium oxide
- magnesium hydroxide
- nutrients of effluent water treatment
- sulphur
- sulphur dioxide
- Na-borohydride
- disodium hydrosulphite (Na-dithionite)
- carbon dioxide
- hydrochloric acid
- aluminum sulphate
- ammonia
- ammonium nitrate
- bentonite
- ferrous sulphate

An editorial error in the second to last bullet point in the list: “Ozone or mineral chemicals...”?

Pressure specifically on mechanical pulps and papers

- Chelating agents are necessary for the effective bleaching of high quality mechanical pulps.
 - o both DTPA and EDTA chemical products should be allowed an exemption to requirement O2

EDTA exemption

EDTA and DTPA are common chelating agents used in pulp production. Chelating agents are needed to sequester material that would destroy the bleaching chemicals

and contribute to the deterioration of organoleptic properties of paper and board. Although attempts have been made no alternative has been found to replace these chelating agent types that would be classification wise preferred and adequately cost effective at the same time. Depending on the requirements of the pulp, the paper that it is used for and the effluent treatment process either chelating agent type can be the preferred choice.

DTPA and the respective chemical product has a classification that falls into CMR category and it is allowed an exemption. EDTA has not and the respective chemical product may not have a classification falling into the CMR category, but if the proposed low limit level for impurities together with the proposed O2 requirement prohibiting CMR substances would come into force, the trace levels of CMR classified substance in EDTA chemical products would make them non-approved. EDTA chemical product should as well be allowed an exemption.

Nordic Ecolabelling's comment

The Nordic Ecolabelling appreciates your comments. Please refer to the answer to Södra Skogsägarnas similar comments above. We thank you for your suggested additions to the list of exempted chemicals and have added them to the list. Bulk chemicals that are manufactured on-site from purchased chemicals, such as chlorine dioxide and sodium dithionite, are not covered by the criteria in the Chemical Module and this has been clarified in the criteria document.

Sappi Europe

We very much appreciate the inclusion of an exemption for DTPA as technologically and commercially feasible alternatives are still not available in the market.

Nordic Ecolabelling's comment

The Nordic Ecolabelling appreciates your comment. We have introduced DTPA to the list of exempted chemicals in appendix 1 to the Chemical Module.

Solenis

Solenis is member of both EPCG and PPG. NWS and representatives of both industry associations met f2f on Tuesday December 03. A proposal of simplification will be prepared and shared before the agreed deadline of Christmas. Besides the comments of the industry, I would also like to share the following:

We understand that the requirements apply to all chemicals used in production of pulp and paper with exception of chemicals used to treatment of raw water, energy production, maintenance work, trials and WWT outside control of the P&P manufacturer. Maintenance work is being defined as "maintenance of pulp and paper production equipment during production". The new draft does not clearly define whether "Cooling Water Treatment and Boiler Water Treatment chemicals" are now excluded or not? With an open mind I would categorize them as "Maintenance work" as well. Main goal is often to keep the devices and equipment clean by treating the water (anti-scalent, deposit control, dispersants, ...). Since it is still open for interpretation, it is best that it gets re-clarified whether BWT and CWT are in or out scope.

Nordic Ecolabelling's comment

The Nordic Ecolabelling appreciates your comment. We agree that these types of chemicals should be regarded as chemicals used for maintenance and have therefore added this to the list under section 1 of types of chemicals not covered by the Chemical Module.

SCA

Krav O1 har utökats med ytterligare faroklasser och faroangivelser.

SCA föreslår att alla undantagskemikalier summeras i samma lista och att det tydliggörs om dessa också är undantagna dokumentationskraven.

Följande kemikalier bör kompletteras till listan för tillåtna kemikalier kapitel 1:1: EDTA, DTPA, perättiksyra, magnesiumoxid, magnesiumhydroxid, svavel samt natriumditionit.

Kommentarer

”Undantag-kemikalier” är listade på ett rörigt sätt när de finns utspridda i olika avsnitt. Det skulle underlätta för alla parter, både för de som ska uppfylla kraven men också kravställarna, om alla ”undantags-kemikalier” är listade i en tabell. Det behöver tydliggöras hur kriterierna (O8) i Basmodulen är kopplade till kemikaliemodulen. Det underlättar om alla krav på kemikalier är samlade i kemikaliemodulen. Det framgår inte i kemikaliemodulen att bulk-kemikalierna i kapitel 1:1 är undantagna från dokumentationskraven.

Nordisk Miljömärknings kommentar

Nordisk Miljömärkning tackar för kommentaren. Vänligen se svaret till Södra Skogsägarnas liknande kommentar ovan. Vi tackar er för era föreslagna tillägg till listan över bulkkemikalier som inte ska omfattas av Kemikaliemodulen. Vi har lagt till dem till listan. Bulkkemikalier som tillverkas on-site från inköpta kemikalier, så som klordioxid och natriumditionit, omfattas inte av kraven i Kemikaliemodulen och detta har förtydligats i kriteriedokumentet.

Skogsindustrierna

Krav (O1) har utökats med ytterligare faroklasser och faroangivelser.

Skogsindustriernas förslag:

Undantagskemikalier behöver summeras i en lista och det behöver tydliggöras att dessa också är undantagna dokumentationskraven. Följande kemikalier bör kompletteras till listan för tillåtna kemikalier kapitel 1:1: EDTA, DTPA, perättiksyra, magnesiumoxid, magnesiumhydroxid, svavel samt natriumditionit.

Argument och synpunkter på Svanen förslag

”Undantag-kemikalier” är listade på ett rörigt sätt när de finns utspridda i olika avsnitt. Det skulle underlätta för alla parter, både för de som ska uppfylla kraven men också kravställarna, om alla ”undantag-kemikalier” är listade i en tabell. Det behöver tydliggöras hur kriterierna (O8) i basmodulen är kopplade till kemikaliemodulen. Det underlättar om alla krav på kemikalier är samlade i kemikaliemodulen. Det framgår inte i kemikaliemodulen att bulk-kemikalierna i kapitel 1:1 är undantagna från dokumentationskraven.

Nordisk Miljömärknings kommentar

Nordisk Miljömärkning tackar för kommentaren. Vänligen se svaret till Södra Skogsägarnas liknande kommentar ovan.

Vallviks Bruk AB

Krav (O1) har utökats med ytterligare faroklasser och faroangivelser.

Rottneros förslag

Undantagskemikalier behöver summeras i en lista och det behöver tydliggöras att dessa också är undantagna dokumentationskraven.

Följande kemikalier bör kompletteras till listan för tillåtna kemikalier kapitel 1:1: EDTA, DTPA samt magnesiumhydroxid.

Argument och synpunkter på Svanen förslag

”Undantag-kemikalier” är listade på ett rörigt sätt när de finns utspridda i olika avsnitt. Det skulle underlätta för alla parter, både för de som ska uppfylla kraven men också kravställarna, om alla ”undantag-kemikalier” är listade i en tabell.

Det behöver tydliggöras hur kriterierna (O8) i basmodulen är kopplade till kemikaliemodulen. Det underlättar om alla krav på kemikalier är samlade i kemikaliemodulen.

Det framgår inte i kemikaliemodulen att bulk-kemikalierna i kapitel 1:1 är undantagna från dokumentationskraven.

Nordisk Miljömärknings kommentar

Nordisk Miljömärkning tackar för kommentaren. Vänligen se svaret till Södra Skogsägarnas liknande kommentar ovan.

Stora Enso Paper AB Nymölla Bruk

Krav (O1) har utökats med ytterligare faroklasser och faroangivelser.

I förslaget är ”undantagskemikalier” listade på ett rörigt sätt, utspridda i olika avsnitt. Det skulle underlätta för alla parter, både för de som ska uppfylla kraven men också kravställarna, om undantagen i kriterierna är tydliga.

Förslag: Undantagskemikalier behöver summeras i en lista och det behöver tydliggöras att dessa kemikalier också är undantagna dokumentationskraven.

Nordisk Miljömärknings kommentar

Nordisk Miljömärkning tackar för kommentaren. Vänligen se svaret till Södra Skogsägarnas liknande kommentar ovan.

Stora Enso Fi

The requirements do not apply to chemicals that are used for:

- maintenance work ... **during production...**
 - o chemicals used for maintenance work during production stops should be included in this list as well

Nordic Ecolabelling's comment

The Nordic Ecolabelling appreciates your comment. We have clarified that the requirements do not apply to chemicals used for maintenance during production stops.

Solenis

When updating the chemical module, you indirectly also update other modules (like supplementary module for tissue, disposable for food made from paper, ...) that are referring to chemical module.

Nordic Ecolabelling's comment

The Nordic Ecolabelling appreciates your comment. Yes, this is correct, since the Chemical Module is referred to in several other supplementary modules. However, requirements cannot be tightened during the validity of supplementary module and therefore, the requirement concerning chemicals in supplementary modules is usually written "must meet the Chemicals Module version 2 or later" indicating that later version or the original Chemical Module at the time of approval can be used. The requirements set on specific chemicals in the supplementary module for tissue paper will be assessed during the revision of that supplementary module, which is scheduled to start in September 2020.

Buckman International

We are concerned about the inorganic chemical derogation being removed from the classification requirements. Many flocculants and coagulants (such as ferrous sulfate and aluminum compounds) are inorganic chemicals and should be added to the list of excluded chemicals.

Nordic Ecolabelling's comment

The Nordic Ecolabelling appreciates your comments. We have added such compounds that you mention to the list. We have also added the following text "Further chemicals may be exempted after assessment by Nordic Ecolabelling", should the need to expand the list arise.

BIM Kemi Sweden AB

BIM har följande kommentarer/frågor betr. nya kriterier i kemikaliemodul gällande Kopierings- och tryckpapper.

- 1) Är det ett **totalt** förbud för "ingoing substances" som definieras som APEO, CMR, SVHC, PBT, vPvB etc? Eller är det <100 ppm som gäller även för dessa?

Om det är tänkt att vara totalt förbjudet så påverkar det redan godkända produkter och kommer att resultera i att vi ej kommer att få liknande produkter godkända i framtiden (främst skumdämpare).

BIM anser att följande behöver förtydligas:

- 2) Definition av ”ingoin substances” vs ”Impurities”
- 3) Uträkning av restmonomerhalt – gärna med räkneexempel i kriterierna
- 4) Formaldehyd som bildas från bronopol – är det att betrakta som ”ingoin substance”?
- 5) Hur ska man gå tillväga vid ändring av produkt? Som det verkar idag så fungerar det inte att kunna ändra direkt i MSA.

Samt en slutlig kommentar:

- 6) MSA behöver uppdateras och bli mer användarvänlig.

Nordisk Miljömärknings kommentar

Nordisk Miljömärkning tackar för kommentaren. Dessa ämnen är helt förbjudna som ingående ämnen, d.v.s. det är en nolltolerans för dem i produkten. Om de däremot anses vara en förorening (vänligen se Nordisk Miljömärknings definition av ingående ämnen och föroreningar under sektion 1.2 i Kemikaliemodulen), så kan de finnas i produkten upp till 1000 ppm. Är halten av föroreningen däremot över 1000 ppm så kan produkten inte godkännas.

Formaldehyd som bildas från bronopol anses vara en ingoin substance i enlighet med definitionen av ingående ämnen och föroreningar. Följande står i definitionen:

“Substances known to be released from ingoin substances (e.g. formaldehyde and arylamine) are also regarded as ingoin substances.”

MSA har idag en funktion där det går att ändra ett formulär för en produkt. Ni som producent väljer att trycka på en knapp som heter ”Modify” och därefter skapas ett nytt formulär som är en kopia på det som ni har godkänt sedan tidigare, som ni då kan ändra i och sedan skicka in på nytt. Vi är medvetna om att denna funktion inte har använts så flitigt tidigare och i samband med omprövningen av samtliga kemikalier så kommer det komma mer information om detta.

Synthomer

I have assessed the proposed changes and do not think this will have any impact on our product group of polymer dispersions.

Nordic Ecolabelling’s comment

The Nordic Ecolabelling appreciates your comment.

Ecofast

I read the documents and I don’t have any comment.

Nordic Ecolabelling’s comment

The Nordic Ecolabelling appreciates your comment.

O1 Classification of production chemicals

Finnish Environment Institute SYKE

Requirement O1 has been expanded with further hazard classes and hazard statements.

-SYKE does not have strong opinions on these changes, but supports the expansion with further hazards classes and hazard statements if subsequently the result of the changes are beneficial for the mission of the Swan ecolabel.

Nordic Ecolabelling's comment

The Nordic Ecolabelling appreciates your comment.

Buckman Europe, Middle East, North Africa

Can you please explain to us the reasoning why The acute tox 3 and STOT classified products can no longer be used?

Nordic Ecolabelling's comment

The Nordic Ecolabelling appreciates your comment. After the public consultation we have decided to remove these hazard statements from requirement O1.

BIM Kemi Sweden AB

Tillägg H412 – orsakar att vi inte kommer att få vissa kemikalier godkända.

Nordisk Miljömärknings kommentar

Nordisk Miljömärkning tackar för kommentaren. Klassificering med H412 har lagts till krav O1 i enlighet med Nordisk Miljömärknings generella riktlinjer för kemikalier. Information och feedback som vi har fått under revisionen visade att denna klassificering var relevant att inkludera i krav O1.

Stora Enso

The new proposed restricted classifications related to human health are not relevant for an environmental ecolabel. The human safety issues are legally controlled, there are certified OHS management systems available and implemented. For example, Stora Enso has a professional occupational health and safety organization in place with very strict risk assessment practices for protecting human health so there is no reason to restrict the chemical alternatives by an environmental ecolabel because of human hazards. Instead of adding new human health related hazard classifications to O1, a third party verified occupational health and safety certification could serve a prove for responsible occupational health management.

Nordic Ecolabelling's comment

The Nordic Ecolabelling appreciates your comments. Please refer to the answer to Buckman Europe's similar comments above.

Lamberti S.p.A. and Affiliates

OK for exemptions cited for biocides and cationic polymers, in this last case we consider the Polymer definition under REACH regulation. Is it OK?

Nordic Ecolabelling's comment

The Nordic Ecolabelling appreciates your comment. Yes, this is OK.

Global Cellulose Fibers

International Paper

O1 requires chemical manufacturers to provide a SDS in accordance with the requirements in the country of use. When the country of use is outside the EU, is a non-EU SDS acceptable? We recommend that this is clarified. As most of our mills are outside the EU, it would be very burdensome to create new SDSs.

Nordic Ecolabelling's comment

The Nordic Ecolabelling appreciates your comment. The chemical manufacturer/supplier must enclose safety data sheet in line with prevailing European legislation (Annex II to REACH Regulation, 1907/2006/EC) for all chemical products.

Buckman International

Requirements include an SDS for the country of use. It would be helpful if the guidance specifically confirms that includes countries of use outside of the EU.

Nordic Ecolabelling's comment

The Nordic Ecolabelling appreciates your comment. Refer to comments to Global Cellulose Fibers International Paper above.

Metsä Group

Wet strength agent contain substance classified as H412 (aquatic toxicity) assumed to be caused by cationic charge. One very important aspect of the use of wet strength agents in production is that during the process of paper making, the wet strength agents perform a chemical transformation with the result, that the cationic charge does not exist in the final product.

The proposition is to have an exemption in the chemicals module, as it is in Criterion 4(b) of EU-Ecolabel EC 2019/70: "The use of substances or mixtures that are chemically modified during the paper production process (e.g. inorganic flocculating agents, cross-linking agents, inorganic oxidising and reducing agents) so that any relevant restricted CLP hazard no longer applies shall be exempted from this requirement."

Nordic Ecolabelling's comment

The Nordic Ecolabelling appreciates your comments. Regarding wet strength agents and requirement O1, there is an exemption to the requirement whose intention is to cover such substances: "Cationic polymers, if charge is the reason for classification".

Regarding the derogation that you mention is established in the EU Ecolabel's requirement, the Nordic Ecolabelling has decided against introducing a similar derogation in generation 3 of the Chemical Module. Nordic Ecolabelling wishes to phase out hazardous chemicals as much as possible, especially CMR and SVHC substances, regardless if they are chemically modified so that any relevant restricted CLP hazard no longer applies.

UPM

- Exemption for a low quantity (0,05 kg/tonne product) needs to be kept in the criteria.
 - This exemption has simplified the chemical list especially for e.g. cleaning agents.

- New classification categories would need long enough transition period due to possible chemical changes and trial runs.

Nordic Ecolabelling's comment

The Nordic Ecolabelling appreciates your comments. We have decided against keeping the exemption for low quantities. The classification categories have been amended again after the public consultation, please see requirement O1. The following text can be found in section 1.1 of the Chemical Module:

Trials in pulp and paper manufacturing for no longer than 10 days during a period of, at most, two months.

If the Nordic Ecolabelling identifies the need for a time-limited exemption to the requirements, in order to allow for a transition period, then that is something we could introduce. However, such decisions need to be made on a case by case basis.

Stora Enso Paper AB Nymölla Bruk

Kravet har utökats med faroklasser gällande hälsa och arbetsmiljö, vilka inte är relevanta för en miljömärkning. Arbetsrelaterade hälsorisker regleras i lagstiftningen och det är även möjligt att certifiera ledningssystem för arbetsmiljö och hälsa. Tex så har Stora Enso ett välorganiserat system för arbetsmiljö och hälsa, med strikt praxis för riskbedömningar av arbetsmiljö. Därför finns inte anledning att Svanen kräver begränsningar för kemikalier gällande arbetsmiljö vid pappers- och massatillverkningen.

Vi föreslår att istället för att lägga till faroklasser gällande arbetsmiljö i kriteriet (O1) använda ett certifierat ledningssystem för arbetsmiljö och hälsa, verifierat av tredje part, som bevis för ett seriöst arbete för bättre arbetsmiljö.

Nordisk Miljömärknings kommentar

Nordisk Miljömärkning tackar för kommentaren. Vänligen se svaret till Buckman Europas liknande kommentar ovan.

Holmen Paper Hallsta

- Krav O1 har utökats med ytterligare faroklasser och faroangivelser. Holmen anser att tillagda faroklasser och faroangivelser är rimliga, under förutsättning att listan över tillåtna bulkkemikalier kompletteras enligt ovan.

Nordisk Miljömärknings kommentar

Nordisk Miljömärkning tackar för kommentaren.

O2 Prohibited substances

EPCG/PPG

Proposed Changes to the Draft Chemical Module:

The following substances must not be present in production chemicals used in the production of pulp and paper either as ingoing substances or be present as impurities at a concentration greater than 0.1%.

- Alkylphenol ethoxylates (APEOs) and substances that release alkylphenols.
- Phthalates.
- Bisphenol A, F and S.
- Substances that have been judged in the EU to be PBT (Persistent, Bioaccumulative and Toxic) or vPvB (very Persistent and very Bioaccumulative). *
- Substances that are considered to be potential endocrine disruptors in category 1 or 2, according to official lists within the EU. **

* PBT and vPvB in accordance with the criteria in Annex XIII of REACH

** The EU's report on endocrine disruptors can be read in full at http://ec.europa.eu/environment/chemicals/endocrine/pdf/final_report_2007.pdf Appendix L, page 238 onwards).

Nordic Ecolabelling's comment

The Nordic Ecolabelling appreciates your comments. We have decided to keep the prohibition of CMR substances and substances on the Candidate list in the requirement. Nordic Ecolabelling wishes to phase out hazardous chemicals as much as possible, especially CMR and SVHC substances.

Solenis

Refer to comments from EPCG/PPG.

Nordic Ecolabelling's comment

The Nordic Ecolabelling appreciates your comment.

Skogsindustrierna

Ett nytt krav har introducerats gällande ämnen som inte får ingå i produktionskemikalier (O2). Kravet innehåller bland annat ämnen som finns upptagna på Kandidatlistan samt vissa ämnen som tidigare omfattats av andra krav. Konsekvensen av detta är att några tidigare krav helt har tagits bort då dessa nu omfattas av detta nya krav, exempelvis kravet gällande restmonomerer.

Skogsindustriernas förslag

Det är ett acceptabelt förslag, men det behöver förtydligas vilka handläggningstider som gäller i samband med att kandidatlistan uppdateras.

Synpunkter på Svanen förslag

Väldigt skarpt krav att förbjuda hela kandidatlistan, men det är acceptabelt. Det behöver förtydligas hur lång tid vi har på oss att byta ut ämnen som dyker upp på listan. Kandidatlistan uppdateras 2 gånger per år.

Nordisk Miljömärknings kommentar

Nordisk Miljömärkning tackar för kommentaren. Upptagning av ämnen på Kandidatlistan föregås av registrering av avsikten i ett officellt register, "Registry of SVHC intentions". Därmed kan processen följas via ECHA:s hemsida från att ett land registrerar sin intention att föreslå att ett ämne tas upp på Kandidatlistan till ett beslut tas. Information om ett ämnes möjliga upptagande finns därmed tillgängligt i god tid innan ämnet hamnar på Kandidatlistan. Om Nordisk Miljömärkning ser ett behov för ett tidsbegränsat undantag till kravet, för att ge en rimlig övergångstid, så är detta något vi kan introducera. Däremot tas sådana beslut från fall till fall.

Om Nordisk Miljömärknings bedömning av nya kemiska produkter i MSA ta längre tid än övergångsperioden för det tidsbegränsade undantaget, då kommer övergångsperioden förlängas.

Buckman International

Prohibited substances: The definitions/distinctions between in going substances and impurities are unclear (e.g. which are included in Table O2).

Nordic Ecolabelling's comment

The Nordic Ecolabelling appreciates your comment. Requirement O2 lists substances that are prohibited from use in chemical products, meaning there is a total ban on these substances as ingoing substances. They can only be included in the chemical products if they are regarded as an impurity in accordance with the definition of an impurity and if their concentration is < 1000 ppm in the chemical product.

Vallviks Bruk AB

Ett nytt krav har introducerats gällande ämnen som inte får ingå i produktionskemikalier (O2). Kravet innehåller bland annat ämnen som finns upptagna på Kandidatlistan samt vissa ämnen som tidigare omfattats av andra krav. Konsekvensen av detta är att några tidigare krav helt har tagits bort då dessa nu omfattas av detta nya krav, exempelvis kravet gällande restmonomerer.

Rottneros förslag

Det är ett acceptabelt förslag, men det behöver förtydligas vilka handläggningstider som gäller i samband med att kandidatlistan uppdateras.

Synpunkter på Svanen förslag

Väldigt skarpt krav att förbjuda hela kandidatlistan, men det är acceptabelt. Det behöver förtydligas hur lång tid vi har på oss att byta ut ämnen som dyker upp på listan. Kandidatlistan uppdateras 2 gånger per år.

Nordisk Miljömärknings kommentar

Nordisk Miljömärkning tackar för kommentaren. Vänligen se svaret till Skogsindustriernas liknande kommentar ovan.

SCA

Ett nytt krav har introducerats gällande ämnen som inte får ingå i produktionskemikalier (O2). Kravet innehåller bland annat ämnen som finns upptagna på Kandidatlistan samt vissa ämnen som tidigare omfattats av andra krav. Konsekvensen av detta är att några tidigare krav helt har tagits bort då dessa nu omfattas av detta nya krav, exempelvis kravet gällande restmonomerer.

SCA accepterar förslaget men anser att det behöver tydliggöras hur det ska gå till när kandidatlistan uppdateras.

Kommentarer

Det behöver finnas rimlig tid för bruken att byta ut kemikalier som innehåller ämnen som kommer upp på Kandidatlistan. Den uppdateras ett par gånger per år.

Nordisk Miljömärknings kommentar

Nordisk Miljömärkning tackar för kommentaren. Vänligen se svaret till Skogsindustriernas liknande kommentar ovan.

Stora Enso Paper AB Nymölla Bruk

Otillåtna ämnen (O2) i produktionskemikalier. Kravet innehåller restriktioner för ämnen finns upptagna på Kandidatlistan i REACH. Kandidatlistan uppdateras 2 gånger per år. Det behöver förtydligas hur lång tid pappers- och massatillverkaren har på sig att fasa ut kemikalier när nya ämnen förts in på kandidatlistan.

En nyhet i kraven är att ämnen med potentiellt endokrina egenskaper inte är tillåtna. Just nu pågår diskussioner kring DBNPA, en vanlig biocid, huruvida ämnet har endokrina egenskaper och beslut är taget att inte godkänna ämnet i produkttyp 4 (Desinfektionsmedel för ytor som kommer i kontakt med livsmedel och djurfoder). Det är dock inte beslut taget att införa restriktioner gällande de produkttyper i Biocidförordningen, som omfattar användning av DBNPA i pappers- och massatillverkning. Det är oklart om det är en korrekt tolkning att fortsatt användning av DBNPA är acceptabelt enligt Svanens nya kriterier.

Nordisk Miljömärknings kommentar

Nordisk Miljömärkning tackar för kommentaren. Vänligen se svaret till Skogsindustriernas liknande kommentar ovan.

Nordisk Miljömärkning tackar för kommentaren. Då DBNPA för närvarande inte finns upptagen på de listor över ämnen med potentiellt endokrina egenskaper som Nordisk Miljömärkning hänvisar till så kan den fortsatt användas enligt Kemikaliemodulen så länge den inte finns upptagen på dessa listor och så länge dess användning i pappers- och massatillverkning inte begränsas av Förordning (EU) Nr 528/2012.

Om DBNPA upptas på någon av de listor som Nordisk Miljömärkning hänvisar till så finns det möjlighet för att ge ett tidsbegränsat undantag till kravet, för att ge en rimlig övergångstid. Däremot tas sådana beslut från fall till fall när de blir aktuella.

Södra

Södra önskar ett förtydligande kring vilka handläggningstider som gäller i samband med att kandidatlistan uppdateras (detta sker två gånger per år), samt vem som ska ansvara för granskning/uppdatering av redan godkända kemikalier som finns listade i MSA. Förtydligandet behövs eftersom det kommer innebära en stor arbetsbörda för den som ska utföra arbetet.

Nordisk Miljömärknings kommentar

Nordisk Miljömärkning tackar för kommentaren. Vänligen se svaret till Skogsindustriernas liknande kommentar ovan.

Lamberti S.p.A. and Affiliates

Substances on the Candidate List. For these substances there is a general obligation to indicated at 0.1%, also consider the “in-progress” process (the meaning of “candidate”) is it possible to adopt 1000 ppm instead of 100 ppm as threshold value?

Nordic Ecolabelling’s comment

The Nordic Ecolabelling appreciates your comment. We have decided to adopt 1000,0 ppm as the threshold value instead of 100,0 ppm, as we have changed the definition of ingoing substances and impurities. An impurity is now regarded as such at a concentration <1000,0 ppm.

Metsä Group

There is a new requirement for prohibited substances (requirement O2), such as substances on the Candidate list shall not be ingoing substances in chemical products used in the production of pulp and paper. Subsequently, some former requirements are removed, such as the requirement concerning residual monomers, as these are now included in the new requirement. How should we work with substances 100-1000 ppm? We can’t read from a SDS if it is ok due to Swan or not.

Answer to this question in criteria text to make it workable for manufacturers.

Nordic Ecolabelling’s comment

The Nordic Ecolabelling appreciates your comment. Please refer to the answer to Lamberti S.p.A. and Affiliates’s similar comments above.

Global Cellulose Fibers

International Paper

While the Declaration for O2 specifically includes both ingoing substances and impurities (with a 100 ppm de minimus for impurities, except acrylamide which is 700 ppm), the draft text of the requirements doesn’t specifically mention impurities other than residual monomers which leads to some confusion. Recommend the text of O2 be revised to specifically include impurities and the associated de minimus.

Nordic Ecolabelling’s comment

The Nordic Ecolabelling appreciates your comment. It is correct that the text in requirement O2 does not include the definition of ingoing substances and of impurities. This is because the definition is stated at the beginning of the Chemical Module (see section 1.2), where it is specified that this definition applies to all requirements in the Chemical Module.

Buckman Europe, Middle East, North Africa

Do we understand it correctly that residual monomers only need to be mentioned if they meet the criteria as mentioned in the table of Appendix 2 / O2?

If the monomer is classified with one of the hazards below, it does no longer need to be mentioned, correct?

Classification	Associated danger symbols and R-phrases	
Hazardous to the environment	N with R50/53, R51/53 and/or R59. R52/53 / Category Acute 1 H400 Category Chronic 1 H410, Category Chronic 2 H411 EUH 059 (Dangerous for the ozone layer). Category Chronic 3 H412.	Yes ☐ No ☐
Very toxic	T+ with R26, R27, R28 and/or R39/ Category 1 or 2 with H330, H310 and/or H300 and/or Specific target organ toxicity – single exposure: Category 1 with H370.	Yes ☐ No ☐

Nordic Ecolabelling's comment

The Nordic Ecolabelling appreciates your comment. That is correct, they don't need be declared for in requirement O2, however the chemical product as a whole still needs to fulfil requirement O1.

Kemira Oyj

Substances on the candidate list:

Legal reporting limit for SVHC substances is >0,1% and for this reason concentrations below the reporting limit are not communicated in supply chain. Thus, it is not possible to confirm that SVHC substances are not part of the ingoing substances in chemical products (legal reporting limit is higher than the limit in the Nordic Swan criteria). To confirm that final product would not contain any SVHC substances >100 ppm would require raw material manufacturers/suppliers to inform SVHC substances below legal reporting limit 0,1% or chemical product manufactures need to start analyzing SVHC substances in final products (analysis method?).

This would affect e.g. the approval of silicone containing defoamers.

CMR substances:

Depending on concentration, either restricted by O1 due to CMR classification or by O2 if concentration is above 100ppm. Same as above, raw material manufacturers/suppliers are not obliged to share compositional information for CMRs below 0,1%, and due to this it is not possible to confirm that CMR substances are not part of the ingoing substances in chemical products. Also, here raw material manufacturers should disclose CMR substances below 0,1% or analytical methods needed to confirm amounts <100ppm.

This would affect e.g. the approval of

- Glyoxal containing strength agents
- DTPA and/or its salts containing flocculants, retention aids, strength agents, bleaching
- EPI/DCP/MCPD containing fixatives

Mis-concept of exemption for DTPA:

DTPA/salts are exempt under O1, but DTPA containing products (DTPA as impurity) will suffer from a 100 ppm limitation.

The current situation is like:

DTPA > 3% content --> Exempt under O1

DTPA >100 ppm – 3% --> Banned as ingoing substance with CMR profile

DTPA < 100 ppm --> within the impurity limitation

There needs to be an exemption under O2 as well. It makes no sense to exempt a product that is classified as CMR because the content of DTPA exceeds the

classification limit and then ban products that have a lower content and in which DTPA is only contained as impurity and at levels between 100 ppm and 3%.

Mis-concept for polymers.

Limitations for monomers need to be based on either polymer content, or dry content. This is rather unclear. Please clearly specify what it meant with this sentence:
Concerning residual monomers, please note that their quantity shall be measured as dry substance per monomer on newly produced polymer dispersion/powder.

Either way monomers in polymer containing product will be limited more strictly than other components:

Example: A 50% polymer containing product contains also 60 ppm residual CMR monomer and 99 ppm of another CMR impurity which is not a monomer (DTPA for example).

99 ppm of a CMR impurity (based on the product as sold) does not lead to problems. 60 ppm of a CMR monomer (based on the product as sold) would not be allowed since this would exceed the limit of 100 ppm based of 50% polymer content = 50 ppm.

This difference between the limits for monomers and non-monomers is valid for all listed restrictions under O2.

Critical for polymer containing products like

- Styrene acrylate dispersion for paper coatings
- Strength agents

Nordic Ecolabelling's comment

The Nordic Ecolabelling appreciates your comment. Please refer to the answer to Lamberti S.p.A. and Affiliates's similar comments above.

Regarding DTPA, we agree with you that there needs to be an exemption to DTPA under O2 as well and have therefore added DTPA (and EDTA) to the list of bulk chemicals that are exempted from the requirements. This list can be found in Appendix 1 to the Chemical Module.

Regarding polymers, the same calculation principles as applied to other production chemicals shall also be applied to polymers, that is the requirement is based on the product as sold.

Holmen Paper Hallsta

Ett nytt krav har introducerats gällande ämnen som inte får ingå i produktionskemikalier (O2). Såsom kravet nu är utformat är det svårt att efterleva på ett bra sätt. Som exempel är det svårt för verksamheten att i förväg veta vilka substanser som kommer att läggas till på kandidatlistan (uppdateras två gånger per år). Detta kan medföra att en kemisk produkt från en dag till nästa blir förbjuden, vilket inte lämnar något utrymme för verksamheten att leta ersättningsprodukter. Holmen föreslår därför att förändrade krav ska ges en handläggningstid på ett år för möjlighet till en effektiv substitutionsprocess.

I övrigt anser Holmen att kraven på substanser som inte får ingå är rimliga men med beaktande av synpunkter kring definitionen av ingående ämnen och föroreningar nedan.

Nordisk Miljömärknings kommentar

Nordisk Miljömärkning tackar för kommentaren. Vänligen se svaret till Skogsindustriernas liknande kommentar ovan.

Stora Enso Fi

It is not obvious what is the concentration limit of the prohibited substances.

New requirement is the ban of EDC's. The Biocidal Products Committee have recently adopted an opinion concluding that a commonly used biocidal compound DBNPA has EDC properties and should not be approved for product type 4 (food and feed area). However, it is not proposed restricted for the biocidal product types of pulp and paper production, and it is not included in the referred official list of EU.

- Is it correct to interpret that continued use of DBNPA is acceptable?

The Nordic Ecolabelling's comment

Nordic Ecolabelling thanks you for your comments. Regarding concentration limit of the prohibited substances, please refer to the answer to Global Cellulose Fibers International Paper's similar comment above.

Regarding DBNPA, since it currently is not included on the lists of substances considered to be potential endocrine disruptors that the Nordic Ecolabelling refers to, the biocide can be used in accordance with the Chemical Module as long it is not included on the lists referred to and as long as its use is not restricted for production of pulp and paper according to Regulation (EU) No 528/2012.

European plasticisers

Concerning the proposal to ban phthalates from the production of pulp and paper: Phthalates are a wide family of substances with different compositions and regulatory statuses, and only low molecular weight (LMW) phthalates such as DEHP, DBP, DIBP and DCHP are classified as endocrine disruptors. The production and the use of LMW phthalates, and in particular of DEHP, DBP and DIBP is very limited in Europe and is subject to REACH Authorisation. In Europe, LMW phthalates have to a large extent been replaced by high molecular weight (HMW) phthalates and other plasticisers. HMW phthalates are not classified and are not SVHC, therefore they can be safely used in many applications. Concerning the reference to the "EU's original report on "endocrine disruptors"": The report mentioned in the Nordic Swan background document, was a project from DG Environment to identify substances for further evaluation. It was not meant to be a list of EDs or to be used for regulatory purposes. Therefore this reference is not valuable and does not justify the inclusion of phthalates in the list of substances to exclude in the production of pulp and paper.

The Nordic Ecolabelling's comment

Nordic Ecolabelling appreciates your comment. Phthalates has earlier been banned in dyes and adhesives used in paper. In the version of the Chemical Module sent out for consultation the ban was applied to all production chemicals used in production of pulp and paper. After the consultation period we have chosen to remove the ban on phthalates in all production chemicals and it is once again only applied to dyes and adhesives.

Finnish Environment Institute SYKE

There is a new requirement for prohibited substances (requirement O2), such as substances on the Candidate list shall not be ingoing substances in chemical products used in the production of pulp and paper. Subsequently, some former requirements are removed, such as the requirement concerning residual monomers, as these are now included in the new requirement.

-SYKE supports these changes.

Nordic Ecolabelling's comment

The Nordic Ecolabelling appreciates your comment.

O3 Deinking chemicals

Solenis

Silicone surfactants are derogated when sludge get burned. (paper manufacturers have to confirm via Appendix 10)

The current MSA tool and Appendix 3 does not give you an option to highlight this specific use. Proposal to have an extra question. "Is product chemical intended to be used de-inking processes where sludge the de-inking process is incinerated?". If yes, the name and this use should be visible in the MSA tool for selection..

In that case paper manufacturers can still select them from the MSA tool and immediately now they have to verify and complete the Appendix 10.

Nordic Ecolabelling's comment

The Nordic Ecolabelling appreciates your comments, thank you for noticing this. We will introduce this in the web-based application tool (currently MSA) before the renewal period begins.

O4 Biocidal products and slimicides

BASF A/S

Active organic substances in biocidal products used for countering slime-forming organisms in pulp and paper production must be approved or under evaluation according to regulation (EU) No 528/2012 and they shall not be bioaccumulative or potentially bioaccumulative.

Biocides/slimicides are deemed not to be bioaccumulative if $BCF < 500$ or $\log K_{ow} < 4$. If both values are available, the value for the highest measured BCF is to be used, see Analyses and Test Methods in Appendix 1.

Sammenligner man med hvad der står i Appendix ! så synes jeg ikke at det stemmer overens:

"If the maximum measured $BCF \leq 500$, the substance is not considered bioaccumulating even if $\log K_{ow} \geq 4.0$."

Måske skulle der i O4 have stået:

"...If both values are available, the value for the measured BCF is to be used....".

Nordic Ecolabelling's comment

Nordisk Miljömärkning tackar för kommentaren. Vi har uppdaterad texten i Bilaga 1 (numera Bilaga 2) som du hänvisar till för att göra den tydligare. Det står nu:

If both values are available then the BCF value should be used. This means that if the maximum measured $BCF \leq 500$, the substance is not considered bioaccumulating even if $\log K_{ow} \geq 4.0$.

Texten i kravet, och även i korresponderande Bilaga 5, säger att om båda värdena finns tillgängliga så ska BCF-värdet användas.

Buckman International

We have a concern about the requirements regarding biocidal products and slimicides:

- There is a statement that the biocide must be approved or under evaluation according to EU No 528/2012. Is this requirement for the **active substance**, or the actual formulated biocidal product? Note that it is common, depending on manufacturing location and supply chain considerations, that only products sold on the EU market are registered in the EU. Similar products with the same active are often registered in the US, but not necessarily the same product formulation (could contain some differences in formulating aids).
- Also, under the treated articles provisions of the Biocidal Products Regulation, slimicides are typically not considered to result in a treated article. Most chemical companies (for financial and supply chain reasons) only notified actives for which they were selling products directly in Europe or for which a treated article would be imported into the EU. This Nordic Swan requirement will be a disadvantage for US companies where the application is outside of Europe and the biocides have been fully reviewed by the appropriate US authorities for human health and environmental considerations but may not be on the BPR.

Nordic Ecolabelling's comment

The Nordic Ecolabelling appreciates your comments. The requirement is for the active substance. As the requirement says:

“Active organic substances in biocidal products used for countering slime-forming organisms in pulp and paper production must be approved or under evaluation according to regulation (EU) No 528/2012”

Solenis

=> criterion makes reference to "potentially bioaccumulative". But no definition is given. Best it gets removed. Both from criterion document and from the appendix 4.

=> The bioaccumulative potential is only a must for organic biocides.

Solenis does sell 100% inorganic biocides. It is beneficial for the communication in the supply chain that trade names solely containing inorganic biocides also can be uploaded via MSA tool for use as Slimicide.

Not clear how to complete the current appendix 4 for those biocides.

Solenis would propose to use the same Appendix but adding a question “Does product contain organic biocides actives ? yes/No” like shown below

- List the name and CAS for the biocide actives present in the product

- Is the biocide active approved or under evaluation according to regulation (EU) No 528/2012 ? yes/no
- Does product contain organic biocides actives ? yes/no
- If yes, are the organic biocide actives bioaccumulative ? yes/no

Nordic Ecolabelling’s comment

The Nordic Ecolabelling appreciates your comments. We have removed the writing “potentially bioaccumulative” from the requirement and we have also changed the appendix for biocidal products and slimicides to reflect the changes you propose.

EPCG / PPG

Additionally, we request that you delete under O4 the term “potentially bioaccumulative” as it is not defined.

Nordic Ecolabelling’s comment

The Nordic Ecolabelling appreciates your comment. We have deleted this text from the requirement.

O5 Wet strength agents

Solenis

Specific to Wet Strengths (WS) used in Tissue production.

Under the existing tissue module, Wet strength agents must not contain more than 7000 ppm (0.7%) in total of the low molecular organochloride compounds epichlorohydrin (ECH), dichloroisopropanol (DCP) and chloropropanediol (CPD) – calculated on the basis of the dry matter content.

The preamble of the tissue supplementary module specifies that chemicals used in the production of tissue paper must comply with the requirements of the chemical module.

This implies that every chemical (including Wet Strength (WS)) sold into Tissue production also must comply with O1 and O2.

By changing the chemical module (in its current draft with a limit of 100 ppm for CMR (criterion O2)) you indirectly change the tissue criteria for WS from 7000 ppm to ~1000 ppm*.

(* i.e. 20% solids Wet Strength with spec of <100 ppm DCP; <100 ppm MCDP and <10 ppm EPI)

The WS industry has been proactively lowering the levels of DCP/MCDP in its WS as part of its sustainability programs. It was the WS industry who actually drove the change in EU flower from 7000 to 3500 ppm. We find it a good trend that also ecolabels follow best available techniques.

We understand that NWS ecolabel is voluntary and that you can set your own limits. However lowering from <7000 ppm to <1000 ppm is really drastic and definitely will

cause supply issues.

As Solenis (based on best available techniques and volume capacity) we could accept a max limit of 2000 ppm (total sum on dry basis) for tissue industry.

Nordic Ecolabelling's comment

The Nordic Ecolabelling appreciates your comment. You are correct in that these substances need to be exempted from requirement O2, given that there is a specific requirement for them in both the Chemical Module (requirement O5) and in the Supplementary Module for Tissue Paper (requirement O8). We have added the following exemption:

Dichloroisopropanol (DCP) and chloropropanediol (CPD) formed from epichlorohydrin (ECH) in wet strength agents are exempted from this requirement. However, please note that these substances are further restricted in requirement O7.

The requirement in the Supplementary Module for Tissue Paper will take precedent over that in the Chemical Module. This means that the limit value will continue to be 7000 ppm for tissue paper until the Supplementary Module for Tissue Paper has been revised. This revision is scheduled to start in September 2020 and will likely be on public consultation sometime during late Q1 or Q2 of 2021. We will keep you updated on the process.

Kemira Oyj

Draft Chemical module vs. Tissue module

Confusion regarding the valid limit of EPI/DCP/CPD in wet strength agent used for tissue paper.

In the tissue module is stated, that all chemicals involved in the production of tissue paper must comply with the requirements set out in the chemical module, version 2 or later, and the requirements specified in the supplementary module for tissue paper.

Under O8 in the tissue module are specific EPI/DCP/CPD limits stated. If the requirements of the chemical module needs to be fulfilled as well, are the new limits for CMR substances under O2 for in-going substances in the chemical module also valid. This leads to mismatching limits: 7000 ppm based on dry matter content in the tissue module vs. 100 ppm limit for in-going substances.

Are the limits for CMR - ingoing substances of the chemical module also valid for EPI/DCP/CDP in wet strength agent used for tissue paper? Or will only the currently stated limits under O8 in the tissue module still be valid?

Nordic Ecolabelling's comment

The Nordic Ecolabelling appreciates your comments. Please refer to the answer to Solenis's similar comments above.

Vajda-Papir Scandinavia AS

Det ser ut til at det er lagt inn reguleringer til våtstyrkelim?

Nordisk Miljömärknings kommentar

Nordisk Miljömärkning tackar för kommentarer. Se svaret till Solenis ovan.

O6 Foam inhibitors and defoamers

EPCG / PPG

Regarding defoamers, it is our understanding that you ask for disclosure of the full composition details. The request for disclosure should be limited to the active substances causing the defoaming effect.

Secondly we have realised that in Annex 6 the paragraph:

Foam inhibitors and defoamers

Are any of the constituent substances that have a foam inhibiting or foam retarding effect in foam inhibitors/defoamers classified as environmentally hazardous in accordance with Table 1 in R2 and/or as environmentally hazardous with R52/53 /H412?

Yes No

or

which was part of the previous version is missing. As the requirements under O6 haven't changed compared to the previous criteria we assume that this part was simply forgotten to include in Annex 6.

Nordic Ecolabelling's comment

The Nordic Ecolabelling appreciates your comments. You are correct on both accounts and we have updated the appendix in line with your suggested corrections.

Solenis

=> No comment with respect of the criterion. However we express our concern about the disclosure of the full comp details.

Current draft text under O6 and the Appendix 6 mentions all substances/ingoring substances. The limit for disclosure should be limited to the active substances causing the defoaming effect. The text and Appendix should be updated to avoid confusion.

Nordic Ecolabelling's comment

The Nordic Ecolabelling appreciates your comments. We have updated the appendix so that it is now clear that it only regards substances with a defoaming effect.

Buckman International

Declaration for O6 does not include all three elements shown in Section O6.

Nordic Ecolabelling's comment

The Nordic Ecolabelling appreciates your comments. We have updated the appendix and it should now reflect all parts of requirement O6.

Servophil

One thing concerning defoamer:

in the old form there was the „or possibility“ (text before the first „or“):

Foam inhibitors and defoamers

Are any of the constituent substances that have a foam inhibiting or foam retarding effect in foam inhibitors/defoamers classified as environmentally hazardous in accordance with Table 1 in R2 and/or as environmentally hazardous with R52/53 /H412? Yes No

or

Are 95% by weight of the constituent components with foam reducing effect in foam inhibitors/defoamers:

readily biodegradable (OECD 301 A-F test)? Yes No

or

ultimately biodegradable (OECD 302 A-C test)? Yes No

In the new form this possibility is missing: is that wanted?

Are 95% by weight of the ingoing substances with foam reducing effect in foam inhibitors/defoamers:

• readily biodegradable? Yes No

or

• inherently biodegradable? Yes No

The Nordic Ecolabelling's comment

Nordic Ecolabelling appreciates your comments. Please refer to the answer to EPCG/PPG's similar comment above.

Ecolab

Please be advised that our comments are included in the comments forwarded by EPCG.

The proposed Appendix 6 for foam inhibitors and defoamers is missing the alternative that none of the substances with foam reducing effect are classified for the environment. Only the biodegradation is mentioned:

Are 95% by weight of the ingoing substances with foam reducing effect in foam inhibitors/defoamers:

• readily biodegradable? Yes No

or

• inherently biodegradable? Yes No

Whereas in the current form it is:

Foam inhibitors and defoamers

Are any of the constituent substances that have a foam inhibiting or foam retarding effect in foam inhibitors/defoamers classified as environmentally hazardous in accordance with Table 1 in R2 and/or as environmentally hazardous with R52/53 /H412?

Yes No

or

Are 95% by weight of the constituent components with foam reducing effect in foam inhibitors/defoamers:

readily biodegradable (OECD 301 A-F test)?

Yes No

or

ultimately biodegradable (OECD 302 A-C test)?

Yes No

The Nordic Ecolabelling's comment

Nordic Ecolabelling appreciates your comments. Please refer to the answer to EPCG/PPG's similar comment above.

O9 Adhesives

Solenis

To avoid confusion, the text should be amended to “shall not contain the following ingoing substances”

The Nordic Ecolabelling's comment

Nordic Ecolabelling appreciates your comment. We have amended the requirement in accordance with your suggestion.

O10 Starch products – GMO

EPCG / PPG

O10 - Starch products - GMO

Under O10 we would ask for clarification / a more precise description of what is meant by “starch product”.

The Nordic Ecolabelling's comment

Nordic Ecolabelling appreciates your comment. We have rephrased the requirement in order to remove the wording “starch product” and to clarify the requirement:

Starch used in production must not derive from genetically modified organisms (GMOs), e.g. certain potato and maize starches. Starch refers to cationic starches used e.g. in sizing and as a retention aid.

Solenis

7. Criterion O10

=> The criterion did not change comparing to previous version.

The industry interprets that “Starch product” is only linked to “(cationic) Starches” being sold directly into the paper industry. If this is not the right interpretation, please provide a def for “starch products”.

The Nordic Ecolabelling's comment

Nordic Ecolabelling appreciates your comments. Please refer to the answer to EPCG/PPG's similar comment above.

Lamberti S.p.A. and Affiliates

The use in production of starch products that derive from genetically modified organisms (GMOs), e.g. certain potato and maize starches, is prohibited.

In this case, is there a threshold value to adopt? A general cross contamination is possible and also the available methods have some detection limit.

The Nordic Ecolabelling's comment

Nordic Ecolabelling appreciates your comments. The use of starch products that are derived from GMOs is prohibited. Thus, the starch producers must use raw materials with no GMO content. This can be demonstrated by qualitative PCR tests, where detection limits are 0.01 %.

Bilaga 6 The appendices

EPCG / PPG

The annexes will require to be modified in order to take into account the proposed changes (if accepted). Additionally, the sentence "In the event of any change to the composition of the product, a new declaration of fulfilment of the requirements is to be submitted to Nordic Swan Ecolabelling" should be changed to explain that a new declaration is only necessary if the change of the composition will impact the existing NWS claim.

The Nordic Ecolabelling's comment

Nordic Ecolabelling appreciates your comment. We have changed the wording in the appendices and it now reads:

"Should such new knowledge arise that impacts the product's fulfilment of the requirements, the undersigned is obliged to submit an updated declaration to Nordic Ecolabelling".

Solenis

General comment on the Appendix

=> The appendixes mandates that any change in the comp has to be re-submitted. To avoid extra administrative burden, this requirement should best be limited in cases when the recipe change impacts the existing NWS claim. Other changes should be allowed without the need for re-submitting

Appendix 2

=> in its current form, appendix 2 is not easy to complete. Appendix 2 and criterion O2 goes hand in hand. PPG/EPCG are working on a simplification proposal for O2. A new appendix 2 needs to be created in line with the agreed simplification module

Nordic Ecolabelling's comment

The Nordic Ecolabelling appreciates your comment. Please refer to the answer to EPCG/PPG's similar comments above.

7 Kommentarer till kopierings- och tryckpapper, i detalj

UPM

Clear definition when Supplementary Module need to be taken into consideration.

Nordic Ecolabelling's comment

The Nordic Ecolabelling appreciates your comments. Requirements relevant for Nordic Swan Ecolabelled Paper are set in the Supplementary Module of Copy and Printing Paper.

O3 Energy

SCA

Kravet för energi (O3) har skärpts. SCA har inga synpunkter på detta förslag.

Nordisk Miljömärkning

Tack för kommentaren.

Finnish Environment Institute SYKE

The requirement for energy (O3) has been tightened. **-SYKE supports this change.**

Nordic Ecolabelling's comment

The Nordic Ecolabelling appreciates your comments.

O5 information to consumers

Finnish Environment Institute SYKE

A new requirement for information to consumers regarding sorting of packaging has been introduced (O5).

-SYKE supports this change.

Nordic Ecolabelling's comment

The Nordic Ecolabelling appreciates your comments.

SCA

Ett nytt krav har introducerats (O5) gällande information till konsumenten om hur emballage ska sorteras. SCA har inga synpunkter på detta förslag.

Nordisk Miljömärkning

Tack för kommentaren.

WWF

O5 Informasjon til konsumenter/sluttforbruker

Krav til merking av produktemballasje omtaler krav til merking av hvordan produktet skal sorteres. WWF foreslår at det i tillegg legges til et krav om merking av hva slags fiberråvarer som produktet inneholder. Dette kan inkludere å oppgi hvilken andel av sertifisert, ikke-sertifisert,

resirkulert eller kontrollerat fiber består produktet av, och hva skags sertifiseringsordningar det er snakk om (PEFC, FSC, ikke-sertifisert).

Et produkt som kun er merket med Svanemerket signaliserer kun at produktet overholder Svanens minimumskrav, men ingen ytterligere opplysninger til forbrukerne om hvilke miljøkrav produktet faktisk overholder. Ikke alle sertifiseringsordninger stiller de samme miljøkravene eller krav til sosiale hensyn, og det er ikke alle aktører eller forbrukere som likestiller sertifiseringsordningene FSC og PEFC og deres bidrag til å sikre bærekraftig skogsdrift og sporing. Å innføre en slik varemerking vil være med på å øke åpenheten rundt produktinnhold og gi forbrukere mulighet til å gjøre egne beviste valg.

Nordisk Miljömärkning

Tack för kommentaren. Ett nytt krav har introducerats (O5) gällande information till konsumenten om hur produktens emballage ska sorteras. Angående den själva produkten, papper sorteringsgrad är mycket höga i de Nordiska länderna och därför ansågs det inte så relevant att ta fram den texten i förpackningen. Dessutom har flera tillverkare redan har denna text på sina förpackningar. I stället kan det uppstå oklarhet hur förpackningen i sig sorteras i slutandan och därför ansåg Nordisk Miljömärkning det relevant att införa kravet i Svanenmärkta papper som säljs till konsumentmarknaderna.

Nordisk Miljömärkning ställer krav på certifiering av fiberråvara. Certifieringsandel ska vara minst 70 % för Svanenmärkt papper och Svanen kontrollerat papper i tryckerierna, det vill säga pappret ska innehålla antingen 70 % för certifierat trävirke eller återvunnet material, resterande andel av träråvaran ska omfattas av FSC eller PEFC spårbarhetscertifiering. FSC och PEFC har 70 % i sina märkta produkter men Nordisk Miljömärkning lämnar det till tillverkaren oc dess kund att bestämma när även märkning av fiberråvaran syns på förpackningen. Det är vanligt att båda märkningar - miljömärkt och garanti of ursprung - syns på förpackningar av papper.

8 Kommenterar till bakgrunden, i detalj

Inga remisskommentarer har lämnats till bakgrunden av kriterierna av kopierings- och tryckpapper eller Pappersprodukternas Bas- och Kemikaliemodul.

9 Diskussion och slutsatser

Remissen väckte stort interesse och 46 remissvar togs emot. Remissvaren täckte i princip de flesta kravområden. De områden som hade lyfts fram som de största ändringarna jämfört med generation 2 i Basmodulen fick mest kommentarer, nämligen krav på

- certifieringen av råvaror (O7)
- energi och CO2 utsläpp (O9 och O10)
- utsläpp till vatten och luft (O11)
- krav på kemikalier i Kemikaliemodulen

Många remissvar gällde kravnivån - det kom synpunkter på att kraven har skäpts för mycket. På grund av remissvar har Nordisk Miljömärkning gjort vissa ändringar i kraven, vilka här presenteras som ett sammandrag:

Basmodulen, version 3

Certifieringen av råvaror (O7)

Flera remissvar kritiserade hög certifieringsgrad 70 % i papper och föreslog 50 % i stället som ska gälla hela bruket. Flera kommenterade även certifieringsorgan FSC och PEFC som inte bör likställas. Certifieringssystem och -grad har dock inte förändrats efter remissen. Certifieringsandel ska vara minst 70 % för Svanenmärkt papper och Svanen kontrollerat papper i tryckerierna, det vill säga pappret ska innehålla antingen 70 % för certifierat trävirke eller återvunnet material, resterande andel av träråvaran ska omfattas av FSC eller PEFC spårbarhetscertifiering. FSC och PEFC har 70 % som i sina märkta produkter och även EU Ecolabel i sina nya kriterier. Upphandlingsmyndigheterna i Danmark kräver också 70 % och därför anses det relevant att hålla samma kravnivå även i Svanenmärkt/kontrollerat papper. Gällande att certifieringsorgan FSC och PEFC inte bör likställas, kommer dessa att ses över nästa gång Svanens generella skogs krav revideras.

Gällande vissa träsorter som eukalyptus följer pappersprodukternas Basmodul Svanens generella skogs krav där det ställs krav på förbud mot vissa träslag. Syftet med kravet är att utesluta användningen av hotade träarter och träarter från utsatta områden i Intact Forest Landscapes (IFL). Den uppdaterade listan av träslag som inte får förekomma i Svanenmärkta produkter har nyligen godkänts av Nordisk Miljömärknings nämnd i juni 2020. Listan har uppdaterats enligt status för de tre listorna det hänvisas till nämligen CITES, IUCN redlist och Rainforest Foundation Norges trädlista. Eftersom flera träarter inklusive eukalyptus och acacia har hamnat på listorna CITES och IUCN har flera nya träarter lagts till Svanens lista jämfört med den nuvarande trädlistan. Eukalyptus och acacia har ändå fått undantag i Basmodulen med föruttsättning att massan som är tillverkat av dessa fibrer ska som minimum vara 70 % certifierat. Förslag på remiss var 100 % men har sett över enligt inkomna remissvar. Resterande andel av träråvaran ska omfattas av FSC eller PEFC spårbarhetscertifiering.

Krav på energi O9

Många tillverkare kommenterade att skärpning av referensvärden för energi är för strenga, detta gäller speciellt elektricitet. Nordisk Miljömärkning anser att energieffektivitet är avgörande för att minska miljöbelastning i produktion av Svanenmärkta produkter. Enligt Nordisk Miljömärknings allmänna principer är fokus i krav främst att begränsa energiförbrukningen och främja energikällor med låg miljöpåverkan och klimatpåverkan. Därför ställs det skärpta energikraven i kriterierna, både för bränsle och electricitet.

Efter remissen har vissa referensvärden sett över, speciellt de som gäller tillverkning av kemisk massa inklusive differentierade referensvärden för torkad och otorkad blekt kemisk massa. Generellt har 50kWh/Adt infört för torkade massor. Några referensvärden för pappersmaskinens bränsle har också sett över. Se närmare tabeller 6a och 6b nedan.

Table 6a. Energy for pulp manufacturing

Process	Fuel kWh/ADt Ref. value	Electricity kWh/ADt Ref. value
Bleached chemical pulp	3600	650
Dried bleached chemical pulp	4600	700
Unbleached chemical pulp	3200	550
Dried unbleached chemical pulp	4200	600
NSSC	3200	700
Dried NSSC	4100	750
CTMP	N/A	1500
Dried CTMP	900	1550
DIP	300	450
Dried DIP	1200	500
TMP	N/A	2200
Dried TMP	900	2250
Groundwood pulp	N/A	2000
Dried groundwood pulp	900	2050

Table 6b. Energy for paper manufacturing

Process	Fuel kWh/ADt Ref. value	Electricity kWh/ADt Ref. value
Folding box board (FBB) Solid bleached sulphate (SBS)/ Solid bleached board (SBB) Solid Unbleached Board (SUB) White lined chipboard (WLC)	1600	650
News	1500	600
LWC	1600	650
SC	1500	600
Kraftliner	1600	650
Semichemical fluting	1600	650
Testliner/wellenstoff	1700	500
Uncoated fine paper	1600	600
Coated fine paper	1600	650

Krav på utsläpp av växthusgas O10

I remissförslaget var krav på klimatgasutsläppen omformulerat att omfatta enbart utsläpp av växthusgaser från bränsle som använts för processvärme i bruket. Tidigare ingick både CO₂ utsläpp från bränsle och elanvändning i kraven. Det kom

flera kommentarer som ansåg att det är bra att exkludera utsläpp av växthusgaser från elanvändning. Det kom också motsatta kommentarer för att kravet bör omfatta elektricitet. Några påpekade att Svanens kriterier inte ger incitament till förnybar energi. Medan många tillverkare kritiserade att föreslagna gränsvärden för CO₂ är för stränga – särskilt när det gäller papper tillverkat av mekanisk massa.

Nordisk Miljömärkning önskar en övergång till 100 % förnybar energi. Allmänna principer för att ställa krav för energianvändning och växthusgasutsläpp från energi är att

- begränsa energiförbrukningen
- främja energikällor med låg miljöpåverkan och klimatpåverkan.

Eftersom produktion av papper använder stora mängder energi, ställs det därför skärpta energikraven i kriterierna, både för bränsle och electricitet. Syftet med kravet på utsläpp av växthusgaser är att ytterligare begränsa användningen av fossila bränslen och begränsa användningen av bränslen med de högsta utsläppen av växthusgaser.

Efter remissen har kravet sett över. Strukturen är samma som i remissförslaget men gränsvärden har lindras något. Det har även införts ett eget krav i tilläggsmodulen av kopierings- och tryckpapper där gränsvärden är strängare än i Basmodulen. Dessutom ska papperstillverkaren av Svanenmärkt papper leverera CO₂-beräkning, se närmare Kopierings- och tryckpapper, version 5 nedan.

Krav på utsläpp till vatten och luft O11

Flera remissinstanser kritiserade att utsläpp till vatten och luft har stramats åt dubbelt eftersom både parameter och kvotvärden har skärpts. Det föreslagna referensvärdet speciellt för COD för blekt kemiskt massa innebär en kraftig sänkning. Fosfor har också stramats för mycket, och fosfor bör beaktas närmare när det gäller euca massor eller kompakt vattenrening. Efter remissen har referensvärden sett över med vissa justeringar, se närmare tabellen 7 nedan. En egen kategori för högblekt TMP/slipmassa med ett eget COD referensvärde har införts i kriterierna. Magnefitmassa har också införts som en egen kategori i de kriterierna. Gällande fosfor, tillåts det högre referensvärdet.

Table 7. Reference emission values (kg/ADt) for pulp types and paper manufacture.

Pulp type (pulp _i) or paper	COD _{ref}	P _{ref}	S _{ref}	NO _{xref}
Bleached chemical pulp (sulphate and other pulps except sulphite pulp)	15.0	0.025/0.08**	0.35	1.5
Bleached chemical pulp (sulphite pulp)	23.0	0.03	0.5	1.5
Magnefite pulp	27	0.04	0.5	1.5
Unbleached chemical pulp	6.5	0.016	0.35	1.5
NCCS	8.0	0,02	0,4	1,5
CTMP pulp	15.0	0.008	0.15	0.25
TMP/Groundwood	3.0/5.0*	0.008	0.15	0.25
Recycled fibre pulp	2.0	0.007	0.2	0.25
Paper/board machine, uncoated	1.0	0.007	0.2	0.6
Paper/board machine, coated	1.0	0.007	0.2	0.6
Paper machine, special paper	3.0	0.02	0.5	0.7

* Reference value for highly bleached mechanical pulps

** Reference value for eucalyptus pulps

Kemikaliemodulen, version 3

Uppdatering av krav på kemiska produkter i kemikaliemodulen enligt Svanens kemikalie riktlinjer ansågs för streng. Speciellt, kritiserades hårt definition av ingående ämnen och föroreningar med gränsvärde 100 ppm och ett nytt krav O2 som gäller förbjudna ämnen i kemiska produkter. Det var också rörig och oklart vilka undantag gäller för vilka krav i Kemikaliemodulen. Efter remissen har gränsvärden för föroreningar förändrats från 100 ppm till 1000 ppm. Krav på på förbjudna ämnen (O2) har kompletterats med förbud mot nanomaterial och mikroplast. Undantag är dock pigmenter, naturligt förekommande mineraler, syntetisk amorf kolloidal silika, nanocellulosa och polymerdispersioner. I krav O1 har följande klassificeringar Acute Tox.3 (H331, H301, H311) och STOT RE 1 (H372) tagits bort efter remissen och ett undantag för titandioxid i icke-dammande form har lagts till. Förbud mot vissa ämnen som i remissförslaget inkluderats i krav O2, ex. APEO:s och bisfenoler, har efter remissen flyttats tillbaka till de krav där de fanns i generation 2. Efter remissen har det också tydliggjorts vilka krav gäller för vilka kemikalier. Det har införts t.ex en egen bilaga 1 i kemikaliemodulen där det framgår tydligt vilka kemikalier är undantag för kemikaliemodulen och vilka kemikalier är undantag för vissa krav.

Mindre justeringar och förtydliganden har gjorts för andra krav. Kraven har tydliggjorts och justerats lite efter remiss för att göra dem enklare att förstå.

Kopierings- och tryckpapper, version 5

Ett nytt krav på utsläpp av växthusgas har införts in i kriterierna för kopierings- och tryckpapper efter remissen. Papperstillverkaren ska redogöra utsläpp av växthusgaser från bränsle som använts för processvärme i bruket. Dessutom ska papperstillverkaren av Svanenmärkt papper leverera CO₂-beräkning per ton papper.

Utsläpp av växthusgaser är främst knutna till energiförbrukning i tillverkning av massa och papper. Eftersom Svanenmärkt kopierings- och tryckpapper är mer ambitiösa i krav på energi än vad som ställs i Basmodulen är det också relevant att införa ett strängare CO₂-krav i tilläggsmodulen av kopierings- och tryckpapper. Kravet är detsamma som i Basmodulen men gränsvärden är strängare, se även motivering till krav på utsläpp av växthusgas O10 ovan.

Tillverkaren av Svanenmärkt papper ska även redogöra utsläpp av CO₂ per ton papper. Nordisk Miljömärkning önskar att ställa krav som minskar utsläppen av växthusgaser och som leder till en direkt miljönytta. Beräkningar av koldioxidavtryck hjälper till att identifiera hotspots och är ett steg mot att agera, men ger i sig inte någon miljömässig fördel. Många företag beräknar utsläppen av växthusgaser för sina produkter och tjänster men det finns ännu inte en harmoniserad, obligatorisk beräkningsmetod. Därför kan tillverkaren välja metoden själv men detaljerna t.ex. hur CO₂-värdena beräknas med hänvisning till antaganden, faktorer och liknande ska anges.

Flera krav blev justerat efter remisskommentarer. Se tabeller 8, 9 och 10 för sammanfattning av alla justeringar i olika dokumenten.

Tabell 8 Krav som ändrats i Basmodulen efter remiss.

Kravnummer på remisset	Krav	Kravnummer efter remisset	Hur kravet ändrades
O7	Fiberråvara	O7	Eukalyptus och akacia är undantag från Svanens uppdaterat trälsta med föruttsättning att massan som är tillverkat av dessa fibrer ska som minimum vara 70 % certifierat. Förtydligande av kravformulering vad som gäller virgin fibrer och återvunnet material och allokering till papper, det vill säga att FSC/PEFC eller EU Ecolabel märkt papper anses uppfylla kravet.
O8	Kemikalier	O8	Förtydligande av kravtext, införande av delkrav att tekniker som gäller EDTA och DTPA i BAT Bref. conclusions ska redogöras.
O9	Energi	O9	Justering av referensvärden som anges i bilaga 4 i Basmodulen, främst för elektricitet men även för pappersmaskinens bränsle.
O10	Växthusgaser	O10	Gränsvärden har lindras något: 575 kg/tonne paper (100% recycled fibre pulp) 500 kg/tonne paper (100% chemical pulp) 550 kg/tonne paper (100% mechanical pulp)
O11	Utsläpp till vatten och luft	O11	Justering av referensvärden som anges i bilaga 5 i Basmodulen, främst för COD och P.

Tabell 9 Krav som ändrats i Kemikaliemodulen efter remiss.

Kravnummer i remissen	Krav	Kravnummer efter remissen	Hur kravet ändrades
	Definition av ingående ämnen och föroreningar		Gränsvärdet för föroreningar ändrats från 100,0 ppm till 1000,0 ppm.
O1	Klassificering av kemiska produkt	O1	Förbud mot klassificeringar Acute Tox.3 (H331, H301, H311) och STOT RE 1 (H372) har tagits bort.
O2	Förbud mot ingående ämnen	O2	Förbud mot nanomaterial/-partiklar och mikroplast har införts. Undantag är dock pigment, naturligt förekommande mineraler, nanocellulosa, syntetisk amorf silika och polymerdispersioner. De listor som hänvisas till vid förbud mot hormonstörande ämnen har kompletterats. Förbud mot APEO:s, ftalater och bisphenol A, F och S har tagits bort från krav O2 och flyttats tillbaka till de respektive specifika krav där de återfanns i version 2 av Kemikaliemodulen.

-	Rengöringsmedel och dispergeringsmedel	O3	Krav på APEO:s återinfört.
O3	Avsvärtningsmedel	O4	Krav på APEO:s återinfört.
-	Bestrykningsmedel, retentionsmedel och flockningsmedel	O6	Krav återinfört med förbud mot APEO:s och bisphenoler A, F och S.
O5	Våtstyrkemedel	O7	Krav på APEO:s återinfört.
O6	Skumdämpare	O8	Krav på APEO:s återinfört.
O8	Färgberedningar, aminer och ftalater	O10	Krav på ftalater återinfört.
O9	Lim	O11	Krav på APEO:s och ftalater återinfört.
		Bilaga 1	Det har införts en ny bilaga 1 där det framgår tydligt vilka kemikalier är undantag för kemikaliemodulen och vilka kemikalier är undantag för vissa krav.

Tabell 10 Krav som ändrats i kriterierna för kopierings- och tryckpapper efter remiss.

Kravnummer på remisset	Kravformulering på remissen	Kravnummer efter remisset	Kravformulering efter remissen/hur kravet ändrades
O10 i Basmodulen	Krav på växthusgaser i Basmodulen, gäller för bränslen som använts i produktion av process värme	O5 i kopierings- och tryckpapper	Ett nytt krav på utsläpp av växthusgas. Skärpare gränsvärde gäller för Svanenmärkt kopierings- och tryckpapper än för papper som bedöms enligt Basmodulen: 525 kg/tonne paper (100% recycled fibre pulp) 450 kg/tonne paper (100% chemical pulp) 500 kg/tonne paper (100% mechanical pulp) Dessutom tillverkaren ska redogöra beräkning av utsläpp av CO2 per ton papper.